

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain esi- ja perusopetuksen rahoitusta koskeviin säännöksiin tehdään kunnan peruspalvelujen valtionosuusuudistuksen yhteydessä tehtyjen muutosten johdosta tarvittavat tarkistukset. Lisäksi väliaikainen perusopetuksen yksikköhintojen laskemista vuosina 2013—2015 koskeva kustannustason muutoksesta johtuvan korotuksen tekemättä jättämistä koskeva säännös esitetään kumottavaksi. Sen sijaan vuosien 2013 ja 2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisestä syntyvä säästö esitetään tehtävän pysyväksi.

Ammattikorkeakoulujen rahoituksen sääntely tulee siirtymään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetusta laista ammattikorkeakoululakiin. Kunnan rahoitusosuuden määräytymistä koskeviin säännöksiin ehdotetaan tehtäväksi muutokset, jotka johtuvat ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen siirtämisestä kokonaan valtiolle. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain lukioita ja ammatillista peruskoulutusta koskeviin väliaikaisiin säännöksiin lisättäisiin valtioneuvoston säästöpäätöksiin liittyvät vuotta 2015 koskevat yksikköhinnan alentamista koskevat säännökset. Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintaa koskevaan väliaikaiseen säännökseen lisättäisiin valtioneuvoston säästöpäätöksiin liittyvä vuotta 2015 koskeva yksikköhinnan alentamista koskeva säännös.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain piiriin kuuluvien yksikköhintojen perusteena käytettävät kustannukset ehdotetaan tarkistettavaksi nykyisen neljän vuoden sijasta vuosittain kuntatalouden ohjausjärjestelmää koskevan valtioneuvoston tekemän linjauksen mukaisesti.

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettua lakia ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia muutettaisiin siten, että työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän rahoittamisesta luovutaan.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi lisäksi niin, että perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen, lasten päivähoidon ja yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin myönnettävistä valtionavustuksista luovutaan ja ne siirretään kunnan peruspalvelujen valtionosuuksiin. Yleisten kirjastojen perustamishankkeiden siirto toteutetaan 1.1.2016 alkaen. Taiteen perusopetuksesta annettua lakia, perusopetuslakia, lukiolakia, lasten päivähoidosta annettua lakia ja kirjastolakia muutettaisiin tämän johdosta siten, että perustamishankkeiden valtionavustusten sijasta olisi mahdollista tukea toimitila- ja muita investointihankkeita sekä yleisten kirjastojen osalta myös toimitilojen kehittämistä tarvittaessa valtionavustuslain perusteella myönnettävin valtionavustuksin.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi että perustamishankkeeseen myönnetyn valtionavustuksen palautus määriteltäisiin laskennallisesti eikä se perustuisi valtionavustuksen suhteelliseen osuuteen omaisuuden käyvästä arvosta.

Valtion ammatillisten oppilaitosten kunnallistamisen yhteydessä 1990 -luvulla luovutettujen kiinteistöjen luovuttamiseen ja käyttötarkoituksen muuttamiseen liittyvä ajallisesti rajoittamaton palautusvelvollisuus ehdotetaan rajattavaksi luovutusajankohdasta lukien 30 vuoteen.

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 NYKYTILA.....	4
1.1 Esi- ja perusopetuksen rahoitus.....	4
Yksikköhinnat ja kustannusten tarkistaminen.....	4
Lukiokoulutus.....	5
Ammatillinen peruskoulutus.....	5
Ammatillinen lisäkoulutus ja oppisopimuskoulutus.....	5
Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän rahoitus.....	6
Ammattikorkeakoulut.....	6
Museot, teatterit ja orkesterit.....	7
Kuntien kulttuuritoimi.....	8
Perustamishankkeiden valtionavustukset.....	8
Perustamishankkeeseen myönnetyn valtionavustuksen palautus.....	10
Laki vapaasta sivistystyöstä.....	11
2 NYKYTILAN ARVIOINTI.....	11
2.1 Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta.....	11
Esi- ja perusopetus.....	11
Lukiokoulutus ja ammatillinen perus- ja lisäkoulutus.....	12
Ammattikorkeakoulut.....	12
Museot, teatterit ja orkesterit.....	13
Perustamishankkeet.....	13
Valtion luovuttamiin kiinteistöihin liittyvien palautusehtojen yhdenmukaistaminen ja opetusmetsien käyttöoikeuksien jatkaminen.....	14
Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä.....	15
2.2 Laki vapaasta sivistystyöstä.....	15
Vapaasta sivistystyöstä.....	15
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	15
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	17
4.1 Taloudelliset vaikutukset.....	17
Esi- ja perusopetuksen rahoituksen vaikutukset.....	18
Kustannustenjaon tarkistuksen aikajänteen muuttamisen vaikutukset.....	19
Perustamishankkeiden valtionavustuksista luopuminen.....	19
4.2 Vaikutukset kuntien ja koulutuksen järjestäjien toimintaan.....	20
4.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	20
5 ASIAN VALMISTELU.....	21
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	21
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	22
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	22
1.1 Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.....	22
1.2 Laki vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta.....	28
1.3 Laki perusopetuslain 43 §:n muuttamisesta.....	29
1.4 Laki lukiolain 35 §:n muuttamisesta.....	29
1.5 Laki lasten päivähoidosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta.....	29
1.6 Laki taiteen perusopetuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta.....	29
1.7 Laki kirjastolain 9 §:n muuttamisesta.....	29

1.8	Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta	30
1.9	Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 26 ja 48 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin kumoamisesta.....	30
2	TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	30
3	VOIMAANTULO.....	30
4	SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	31
	LAKIEHDOTUKSET	33
	1. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.....	33
	2. Laki vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta	43
	3. Laki perusopetuslain 43 §:n muuttamisesta	45
	4. Laki lukiolain 35 §:n muuttamisesta	46
	5. Laki lasten päivähoidosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta	47
	6. Laki taiteen perusopetuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	48
	7. Laki kirjastolain 9 §:n muuttamisesta.....	49
	8. Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta	50
	9. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 26 ja 48 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin kumoamisesta ..	51
	LIITE	52
	RINNAKKAISTEKSTI.....	52
	1. Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.....	52
	2. Laki vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta	74
	3. Laki perusopetuslain 43 §:n muuttamisesta	77
	4. Laki lukiolain 35 §:n muuttamisesta	78
	5. Laki lasten päivähoidosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta	79
	6. Laki taiteen perusopetuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	80
	7. Laki kirjastolain 9 §:n muuttamisesta.....	81
	8. Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta	82

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Esi- ja perusopetuksen rahoitus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (1704/2009) säädetään muun muassa kunnille myönnettävän esi- ja perusopetuksen valtionosuuden määräytymisestä. Valtionosuuden myöntää valtiovarainministeriö osana kunnan peruspalvelujen rahoitusta. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009), jäljempänä rahoituslaki, esi- ja perusopetuksen rahoituksesta säädetään siltä osin kuin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa säädetty valtionosuus ei kata perusopetuslaissa säädettyjä toimintoja. Rahoitus myönnetään toteutuneiden oppilasmäärien tai suoritteiden perusteella suoraan opetuksen järjestäjälle. Järjestäjänä voi olla kunta, kuntayhtymä tai yksityinen opetuksen järjestäjä.

Perusopetuslaissa säädettyjen perusopetuslain mukaisten toimintojen rahoituksena myönnettävän euromäärän peruste on sidottu kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain 38 §:n mukaisesti vahvistettuun kotikuntakorvauksen perusosaan tai perusopetuksen perushintaan eri kertoimilla. Kotikuntakorvaus määräytyy sen kunnan mukaan, jossa opetus pääasiallisesti järjestetään. Perusopetuksen lisäopetus on rahoituslain 11 §:n mukaan sidottu kotikuntakorvauksen perusosaan kertoimella 1,21, lain 12 §:n mukaan maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavassa opetuksessa kertoimella 2,39, rahoituslain 13 §:n mukaan muille kuin oppivelvollisille järjestettävässä perusopetuksessa kertoimella 1,35. Lain 17 §:n perusteella uuden järjestämisluvan toimintaansa saaneiden yksityisten perusopetuksen järjestäjien toiminnan aloittamiseen myönnettävän avustuksen määrän perusteena on oppilaitoksen sijaintikunnan kotikuntakorvauksen perusosa.

Ulkomailla järjestettävän perusopetuksen rahoitus ja erät korotukset ja lisät, pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvista perusopetuksen oppilaista myönnettävä lisärahoitus ja koulukotiopetusta saavista oppilaista yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle

myönnettävä lisärahoitus on sidottu perusopetuksen perushintaan. Lisäksi joustavan perusopetuksen lisärahoitus myönnetään rahoituslain kautta. Perusopetuksen sisäoppilaitoslisan määrä oppilasta kohti on 26 prosenttia ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta. Valtiontalouden edellyttämien säästöjen vuoksi perusopetuksen perushintaan tai kotikuntakorvauksen perusosaan sidotuista esi- ja perusopetuksen toiminnoista on vuosina 2013 ja 2014 vähennetty perushintaan ja kotikuntakorvauksen perusosaan sisältyvää valtionosuusindeksiä vastaava euromäärä.

Yksikköhinnat ja kustannusten tarkistaminen

Rahoituslain 23 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain seuraavan vuoden rahoituksen perusteina käytettävät lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja taiteen perusopetuksen keskimääräiset yksikköhinnat. Yksikköhinnoissa otetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 54 §:n 2 momentin mukaan huomioon muun muassa

- 1) valtionosuustehtävien laajuuden ja laadun arvioidut muutokset;
- 2) kustannustason arvioidut muutokset ja
- 3) varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden toteutuneen kustannustason muutoksen ja 2 kohdan mukaisesti mainitulle vuodelle tehdyn arvion erotus.

Lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja taiteen perusopetuksen valtionosuuden perusteina ovat joka neljäs vuosi kunkin koulutusmuodon valtakunnallisten toteutuneiden käyttökustannusten pohjalta opiskelijaa kohti laskettava yksikköhinta ja opiskelijamäärä. Kustannukset ovat valtionosuuden perusteena neljän vuoden ajan. Vuosittain valtioneuvoston asetuksella säädettyjä keskimääräisiä yksikköhintoja tarkistetaan väli vuosina edellä 23 §:ssä säädettyllä tavalla. Nykyiset opetus- ja kulttuuritoimen yksikköhinnat on tarkistettu koulutus- ja toimintamuodoittain vuoden 2009 toteutuneiden kustannusten

pohjalta vuodelle 2012 ja ne ovat yksikköhintojen laskennan pohjana vielä vuonna 2015. Kussakin koulutusmuodossa koulutuksen järjestäjäkohtaiset yksikköhinnat lasketaan keskimääräisten yksikköhintojen pohjalta rahoituslain 24—26 §:ssä säädetyllä tavalla.

Valtiontalouden säästötoimien vuoksi keskimääräisiin yksikköhintoihin ei ole tehty rahoituslain 23 a §:n nojalla vuosina 2013 ja 2014 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisia kustannustason arvioituja muutoksia.

Lukiokoulutus

Kustannustason tarkistuksen tekemättä jättämisen lisäksi lukiokoulutuksen valtion rahoitusta on vuonna 2014 alennettu rahoituslain 23 a §:n 2 momentin väliaikaisella muutoksella 15 miljoonalla eurolla, minkä johdosta lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta on 4,1814 prosenttia pienempi kuin vuoden 2013 lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta. Keskimääräisen yksikköhinnan vähennysprosenttia laskettaessa ei ole otettu huomioon vuodelle 2014 tulevaa toiminnan laadun ja laajuuden muutoksen aiheuttamaa lisäystä. Lukiokoulutuksen keskimääräinen arvonlisäveroton yksikköhinta vuonna 2014 on 6 425,98 €.

Ammatillinen peruskoulutus

Ammatillisen peruskoulutuksen valtionrahoitusosuuteen on vuonna 2014 kohdistettu 25 miljoonan euron säästövelvoite verrattuna vuoden 2013 talousarvioon sen lisäksi, että kustannustason tarkistusta ei ole tehty. Tästä on säädetty rahoituslain väliaikaisessa 23 a §:n 3 momentissa. Säästö on toteutettu siten, että opiskelijamäärävähennysten osuus oli noin 14 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja noin 11 miljoonaa euroa säästettiin leikkamalla yksikköhintoja. Nuorisotakuun toteuttamiseksi kehyksen määrärahaa lisättiin 15 miljoonalla eurolla. Yksikköhintaan kohdistuvan leikkauksen johdosta ammatillisen koulutuksen keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2014 on 1,605 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2013 säädetty keskimääräinen

yksikköhinta. Vähennystä laskettaessa ei ole otettu huomioon rahoituslain 68 §:ssä tarkoitettua kirjanpidon mukaisten poistojen ja ns. takuusumman erotuksen ja siitä lain 69 §:n mukaan vähennettävien ns. jälkirahoitteisten valtionosuuksien vaikutusta keskimääräiseen yksikköhintaan. Ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräinen arvonlisäveroton yksikköhinta vuonna 2014 on 10 970,06 €.

Kuntien valtionosuusjärjestelmään uudistamisen yhteydessä tehtiin vuoden 2006 alusta lukien opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen investointien rahoitusta koskevat muutokset (HE 88/2005). Tällöin luovuttiin hankekohtaisista perustamiskustannuksiin myönnettävistä valtionosuuksista, opetusministeriön vahvistaman vuosivuokran perusteella tehtävästä yksikköhinnan korotuksesta, sekä investointilisästä. Niiden sijasta kirjanpidon mukaiset poistot luetaan mukaan yksikköhinnan laskennassa käytettäviin valtakunnallisiin kokonaiskustannuksiin. Lähtökohtana oli, että siirtymäkautena, kun poistojen arvioidaan vielä olevan silloista perustamishankerahoitusta pienemmät, yksikköhintaan tehtäisiin vuoden 2005 perustamishankkeiden rahoitustason mukainen korotus ns. takuusumman (investointien valtionrahoitus vuoden 2005 tasossa, investointilisä, ns. pienet hankkeet) perusteella, mikä euromäärä tarkistetaan vuosittain kustannustason arvioidun muutoksen mukaisesti. Ammatillisen koulutuksen vuoden 2015 yksikköhintaa korotettaisiin vielä takuukorotuksen perusteella 426,78 eurolla/opiskelija.

Ammatillinen lisäkoulutus ja oppisopimuskoulutus

Ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan alentaminen on heijastunut myös ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan pohjalta määräytyvään ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintaan ja oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhintaan. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta on kaikille koulutuksen järjestäjille sama ja se määräytyy ammatillisen pe-

ruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan perusteella. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinta on 63,13 prosenttia ammatillisen koulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta.

Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat opiskelijatyövuotta kohden lasketaan ammatillisen koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan perusteella rahoituslain 27 §:n 1 momentin mukaisesti. Ammatillinen lisäkoulutus on pääosin valtion rahoittamaa. Osan koulutuksesta maksavat opiskelijat ja työnantajat, joilta voidaan periä maksuja. Ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksessa ei ole lakisäateistä kunnan rahoitusosuutta. Ammatilliseen lisäkoulutukseen on kohdistunut vuosina 2013 ja 2014 säästövelvoite. Säästön toteuttamiseksi rahoituslain 27 a §:ään on lisätty vuoden 2013 alusta voimaan tullut väliaikainen säännös, jonka mukaan ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintojen laskennan perusteena käytetään euromäärää, joka on pääsäännöstä poiketen vain tietty prosenttiosuus ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta. Vuonna 2013 prosenttiosuus oli 92,6 ja vuonna 2014 91,2. Yksikköhinnan prosenttiluvut ovat perustuneet kunkin vuoden ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräiseen yksikköhintaan ja kyseiselle vuodelle asetettuun säästötavoitteeseen. Mainittuina vuosina ei yksikköhintoihin myöskään tehty kustannustason muutoksesta johtuvia tarkistuksia.

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän rahoitus

Ammatilliseen lisäkoulutukseen liittyy työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta. Työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta on ammatillisen aikuiskoulutuksen yhteydessä toteutettavaa työelämäyhteistyötä. Työelämän kehittämis- ja palvelutoiminnalla tarkoitetaan yrityksille ja julkisyhteisöille, erityisesti pienyrityksille, tarjottavia osaamisen kehittämispalveluja. Sen keskeiset ominaispiirteet ovat koulutuksen järjestäjän ja työelämän kumppanuus, verkostomainen toimintatapa ja kysyntälähtöisyys. Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävää toteuttavat sii-

hen sitoutuneet koulutuksen järjestäjät. Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 §:n mukaan ammatillisen lisäkoulutuksen järjestämisluvassa voidaan koulutuksen järjestäjälle määrätä työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä. Tehtävää on myönnetty koulutuksen järjestäjille niiden hakemuksesta vuodesta 2006 lähtien. Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä on noin sadalla ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjällä. Tehtävä voi olla pysyvä tai määräaikainen.

Ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjälle voidaan myöntää ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 18 §:n 3 momentin nojalla hanke- ja kehittämisavustusta järjestämisluvassa mainitun työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hoitamiseen valtion talousarvioon otettujen määrärahojen rajoissa. Avustusta työelämän kehittämis- ja palvelutoimintaan ovat voineet hakea kaikki koulutuksen järjestäjät, joilla on luvassaan työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä. Hankeavustuksia on suunnattu strategisten painopisteiden ja tavoitteiden mukaisesti alueellisiin ja valtakunnallisiin hankkeisiin.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 57 §:n mukaan työelämän kehittämis- ja palvelutehtävää koskeissa asioissa valtionapuviranomainen on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ruotsinkielisten koulutuksen järjestäjien osalta valtionapuviranomainen työelämän kehittämis- ja palvelutehtävää koskeissa asioissa on aluehallintovirasto.

Ammattikorkeakoulut

Ammattikorkeakoulujen ylläpitäjille myönnetään perusrahoitusta opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella. Rahoituksen perustana oleva opiskelijamäärä on ammattikorkeakoululain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa sovittu opiskelijamäärä. Valtioneuvosto säätää edellä mainitulla tavalla vuosittain ammattikorkeakoulujen keskimääräisen yksikköhinnan, jonka puitteissa opetus- ja kulttuuriministeriö määrää yksikköhinnat kutakin koulutuksen järjestäjää varten.

Ammattikorkeakouluohtaisten yksikköhintojen määräytymistä on muutettu vuoden 2014 alusta. Yksikköhintoja käytetään ammattikorkeakoulujen vuosittaisen rahoituksen

jakamiseen ammattikorkeakoulujen ylläpitäjien kesken. Ammattikorkeakoulun yksikköhinta määräytyy laskennallisin perustein ottaen huomioon toiminnan laajuus, laatu ja vaikuttavuus. Yksikköhinta muodostuu koulutuksen sekä soveltavan tutkimus- ja kehitystyön perusteella määräytyvistä rahoitusosuuksista. Koulutuksen perusteella määräytyvä rahoitusosuus perustuu suoritettuihin ammattikorkeakoulututkintoihin ja suoritettuihin ammatillisiin opettajankoulutusopintoihin, suoritettuihin opintopisteisiin, avoimessa ammattikorkeakouluopetuksessa tai muutoin erillisinä opintoina ja maahanmuuttajien valmentavassa koulutuksessa suoritettuihin opintopisteisiin, opiskelijapalautteeseen, kansainväliseen opiskelijaliikkuvuuteen sekä ammattikorkeakoulusta valmistuneiden työllisten määrään. Soveltavan tutkimus- ja kehitystyön perusteella määräytyvä rahoitusosuus perustuu julkaisuihin, suoritettuihin ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin, henkilöstön kansainväliseen liikkuvuuteen sekä tutkimus- ja kehitystyön ulkopuoliseen rahoitukseen. Yksikköhinnat on määrättävä siten, että kaikkien ammattikorkeakoulujen rahoituksesta koulutuksen perusteella määräytyvä osuus on 85 prosenttia ja soveltavan tutkimus- ja kehitystyön osuus on 15 prosenttia. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi erityisesti syystä korottaa ammattikorkeakoulun yksikköhintaa. Viime vuosina tätä korotusta on myönnetty erityisesti yhdistymisiin ja osakeyhtiöittämisestä aiheutuneiden lisäkustannusten korvaamiseen. Lisäksi ruotsinkieliset ammattikorkeakoulut ovat vuodesta 1999 alkaen saaneet yksikköhintaansa korotuksen, jonka perusteena ovat laaja koulutustarjonta ja pienet opetusryhmät. Yksikköhinnan korotuksia varten ei ole varattu erillistä rahoitusta, vaan korotuksia vastaava euromäärä vähennetään kaikkien ammattikorkeakoulujen yksikköhintarahoituksesta.

Ammattikorkeakoulujen keskimääräiseen yksikköhintaan ja yksikköhintoihin on indeksitarkistuksen tekemättä jättämisen lisäksi kohdistettu valtiontalouden säästöpäätöksen mukaisesti rahoituslain 26 a §:ssä säädetty säästö. Pykälän mukaan keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat lasketaan vuosina 2013—2015 siten, että valtion rahoitus, verrattuna kunkin vuoden kustannustason

muutoksella tarkistettuihin keskimääräisiin yksikköhintoihin, vähenee 20 miljoonaa euroa vuonna 2013, 31 miljoonaa euroa vuonna 2014, ja 51 miljoonaa euroa vuonna 2015. Vähennystä laskettaessa otetaan kunakin vuonna huomioon ammattikorkeakoululain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen mukaan määräytyvien laskennallisten opiskelijoiden vähentämisestä aiheutuva valtion menojen säästö.

Kuntien valtionosuusjärjestelmään uudistamisen yhteydessä tehtiin vuoden 2006 alusta lukien opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen investointien rahoitusta koskevat muutokset (HE 88/2005). Tällöin luovuttiin hankekohtaisista perustamiskustannuksiin myönnettävistä valtionosuuksista, opetusministeriön vahvistaman vuosivuokran perusteella tehtävästä yksikköhinnan korotuksesta, sekä investointilisästä. Niiden sijasta kirjanpidon mukaiset poistot luetaan mukaan yksikköhinnan laskennassa käytettäviin valtakunnallisiin kokonaiskustannuksiin. Lähtökohtana oli, että siirtymäkautena, kun poistot vielä ovat silloista perustamishankerahoitusta pienemmät, yksikköhintaan tehtäisiin vuoden 2005 perustamishankkeiden rahoitustason mukainen korotus ns. takuusumman (investointien valtionrahoitus vuoden 2005 tasossa, investointilisä, ns. pienet hankkeet) perusteella, mikä euromäärä tarkistetaan vuosittain kustannustason arvioidun muutoksen mukaisesti.

Museot, teatterit ja orkesterit

Rahoituslain 35 §:n mukaan museoiden, teattereiden ja orkestereiden valtionosuuden perusteena olevat laskennallista henkilötyövuotta kohden määrättävät yksikköhinnat lasketaan joka neljäs vuosi taide- ja kulttuurilaitosmuodittain toteutuneiden valtakunnallisten kokonaiskustannusten pohjalta. Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää yksikköhinnan varainhoitovuodelle arvioidun kustannustason mukaiseksi ja ottaen huomioon valtion toimenpiteistä aiheutuvat toiminnan laajuuden ja laadun muutokset. Muina vuosina yksikköhinnat määrätään edelliselle vuodelle määrätty yksikköhinta tarkistettuna kus-

tannustason sekä toiminnan laajuuden ja laadun muutoksilla.

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden rahoitukseen on vuonna 2012 kohdistettu yhteensä kymmenen miljoonan euron säästövelvoite, joka on valtiontalouden kehyspäättöksen mukaisesti muutettu pysyväksi vuonna 2014. Säästö on toteutettu alentamalla museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintaa. Lisäksi indeksitarkistukset on jätetty tekemättä vuonna 2014. Yksikköhintojen laskemisesta vuonna 2014 ja 2015 on säädetty väliaikaisessa 35 a §:ssä.

Kuntien kulttuuritoimi

Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (728/1992) 3 §:n 2 momentin mukaan kunnalle sekä kunnan osoituksesta kulttuuritoimintaa harjoittavalle ja edistävälle, kunnassa toimivalle yhteisölle, säätiölle tai laitokselle voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää valtionavustusta kulttuuritoimintaa varten ja siinä tarvittavien tilojen perustamishankkeisiin siten kuin rahoituslaissa säädetään. Kulttuuritoimintaan tarkoitettu rahoitus on katettu valtion talousarvion momentilta 29.80.33. sekä taiteen edistämiseen tarkoitetuista veikkauksen ja raharpajaisten voittovaroista momentilta 29.80.52.

Perustamishankkeiden valtionavustukset

Perusopetuslain (628/1998) 43 §:n, lukiolain (629/1998) 35 §:n, taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 11 §:n ja lasten päivähoitosta annetun lain (36/1973) 12 §:n mukaan valtionavustusta voidaan myöntää perustamishankkeisiin valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa siten kuin rahoituslaissa säädetään. Kirjastolain (904/1998) 9 §:n, museolain (729/1992) 5 §:n sekä teatteri- ja orkesterilain (730/1992) 6 §:n mukaan valtionavustusta voidaan myöntää perustamishankkeisiin valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa siten kuin rahoituslaissa säädetään.

Kuntien kulttuuritoiminnasta annetussa laissa tarkoitettujen kulttuuritoimintaa varten tarvittavien tilojen, museolaissa tarkoitettujen museon sekä teatteri- ja orkesterilaissa tar-

koitetun teatterin ja orkesterin perustamishankkeiden rahoitus katetaan taiteen edistämiseen tarkoitetuista veikkauksen ja raharpajaisten voittovaroista. Rahoitus on pääosin toteuttamisaikaista ja myönnetään harkinnanvaraisina valtionavustuksina.

Rahoituslain 36 §:n mukaan perustamishankkeella tarkoitetaan toiminnallisen kokonaisuuden muodostavaa tilojen rakentamista, hankintaa, peruskorjausta tai niitä vastaavaa toimenpidettä ja mainittuihin toimenpiteisiin liittyvää irtaimen omaisuuden hankintaa, jos toimenpiteen arvioidut kokonaiskustannukset ovat vähintään valtioneuvoston asetuksella säädetyn euromäärän suuruiset. Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii vuosittain seuraavaa neljää vuotta varten opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeiden valtakunnallisen rahoitussuunnitelman. Rahoitussuunnitelma sisältää suunnittelukautena tuettaviksi tarkoitettujen perustamishankkeiden kalenterivuositain toteuttamisjärjestyksessä sekä arvion hankkeiden valtionavustuksista. Voimassa oleva oppilaitosten rahoitussuunnitelma on vahvistettu 19.12.2013 ja kirjastojen rahoitussuunnitelma 29.10.2013. Ne koskevat vuosia 2014—2017. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti vuosien 2015—2018 rahoitussuunnitelmat vahvistetaan opetus- ja kulttuuriministeriössä syyskuun 2014.

Valtion vuoden 2014 talousarvion momentilla 29.10.34 Valtionosuus ja avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v) on myönnetty oppilaitosten perustamishankkeisiin 46 400 000 euron määräraha. Määrärahaa saa käyttää rahoituslain mukaisten oppilaitosten perustamishankkeiden valtionavustusten maksamiseen sekä lain nojalla myönnettyjen perustamishankkeiden valtionosuuksien maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena. Määräraha maksetaan myös jälkirahoitteisina myönnettyjen valtionosuuksien ja -avustusten vuosieriin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaan lisättävät korot. Valtion talousarvion momentin 29.10.34 määrärahasta arvioitu käytettävän 10 miljoonaa euroa vuonna 2014 myönnettävien avustusten maksamiseen ja 36,4 miljoonaa euroa vuosina 2005—2013 myönnettyjen avustusten maksamiseen.

Rahoituslain nojalla valtion talousarvion määrärahan ja myöntövaltuuden puitteissa voidaan vuonna 2014 myöntää valtionavustuksia peruskoulujen ja lukioiden perustamishankkeisiin yhteensä 24,6 miljoonaa euroa, josta enintään 19,6 miljoonaa euroa toteutusajaisina ja loput jälkirahoitteisina. Myöntövaltuus oli 36 miljoonaa euroa vuoteen 2011 saakka, jonka jälkeen se on laskenut olleen alhaisimmillaan 8 miljoonaa euroa vuonna 2012. Vuonna 2014 myönnettävien jälkirahoitteisten valtionavustusten viimeiset erät tulevat maksuun arviolta vuonna 2022.

Vuosien 2014—2017 rahoitussuunnitelmaan kunnat ja muut koulutuksen järjestäjät esittivät oppilaitosten hankkeita, joiden kustannukset olivat yhteensä 1,1 miljardia euroa. Valtiontalouden vuosia 2014—2017 koskevan kehyspäätöksen ja vuoden 2014 talousarvion puitteissa rahoitussuunnitelmaan voitiin sisällyttää hankkeita, joiden kustannukset olivat yhteensä 93 miljoonaa eli 8 prosenttia kaikkien hankkeiden kustannusarvioista. Viime vuosien määrärahoista suurin osa on osoitettu aiemmin myönnettyjen jälkirahoitteisten valtionavustusten erien maksuun ja vain muutama uuteen hankkeeseen on voitu myöntää avustuksia. Oppilaitosten perustamishankkeisiin myönnettävien valtionavustusten vaikuttavuus on vähentynyt, sillä rahoitussuunnitelman mukaan valtionavustusta voidaan myöntää 4—7 hankkeelle vuodessa. Pitkällä aikavälillä yleissivistävien oppilaitosten perustamishankkeisiin myönnettävistä avustuksista on 10 prosenttia myönnetty lukiohankkeisiin ja 90 prosenttia peruskoulujen hankkeisiin.

Valtion vuoden 2014 talousarvion momentilla 29.80.34. (Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin) (siirtomääräraha 3 v) on myönnetty kirjastojen perustamishankkeita varten 4 500 000 euron määräraha. Määrärahaa saa käyttää rahoituslain mukaisten yleisten kirjastojen perustamishankkeiden valtionavustusten maksamiseen sekä rahoituslain nojalla myönnettyjen yleisten kirjastojen perustamishankkeiden valtionosuuksien maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena. Määrärahaa maksetaan myös jälkirahoitteisina myönnettyjen valtionosuuksien ja -avustusten vuosieriin opetus- ja kulttuuritoi-

men rahoituksesta annetun lain mukaan lisätävät korot. Momentilla 29.80.34. on myös uusien rahoituspäätösten tekoon 4 500 000 euron valtuus. Valtuuden mukaan vuonna 2014 saa myöntää valtionavustusta yleisten kirjastojen perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionavustukset ovat yhteensä enintään 4 500 000 euroa. Valtionavustuksista enintään 1 000 000 euroa saa myöntää toteutusajaisena. Myönnettävillä valtionavustuksilla arvioidaan voitavan uusia kuusi kirjastoautoa sekä rakentaa ja peruskorjata neljä kirjastoa (yhteensä 5 545 m²).

Valtion talousarvion momentin 29.80.34 määrärahasta on arvioitu käytettävän miljoonaa euroa vuonna 2014 myönnettävien valtionavustusten maksamiseen ja 3,5 miljoonaa euroa ennen vuotta 2014 myönnettyjen valtionavustusten maksamiseen.

Myöntövaltuus yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin on ollut jo pitkään 4,5 miljoonaa euroa, mikä on mahdollistanut perustamishankkeiden suunnitelmallisen toteuttamisen. Ilman kohdennettua valtionavustusta moni kiireellinen hanke olisi lykkääntynyt ja kirjastoautokanta olisi nykyistä harvempi erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Yleisten kirjastojen perustamishankkeiden valtionavustusten vaikuttavuus on ollut kirjastopalveluiden tasavertaisen saatavuuden kannalta merkittävä.

Vuosien 2014—2017 rahoitussuunnitelmaan kunnat esittivät yleisten kirjastojen hankkeita, joiden kustannukset olivat yhteensä 33,4 miljoonaa euroa. Valtiontalouden vuosia 2014—2017 koskevan kehyspäätöksen ja vuoden 2014 valtiontalousarvion puitteissa rahoitussuunnitelmaan voitiin sisällyttää hankkeita, joiden kustannukset olivat yhteensä 18 miljoonaa euroa eli hieman yli puolet kaikkien hankkeiden kustannusarvioista.

Rahoituslain 68 §:n mukaan ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen keskimääräistä yksikköhintaa korotetaan investointien rahoitusjärjestelmän siirtymävaiheeseen liittyvän euromäärän ja koulutuksen järjestäjien/ammattikorkeakoulujen ylläpitäjien kirjanpidon mukaisten poistojen välisellä erotuksella, jos poistojen määrä jää pykälässä säädettyjä euromääriä pienemmäksi. Euro-määriä tarkistetaan vuosittain kustannustason

muutoksen mukaisesti. Vuosina 2013 ja 2014 kustannustason tarkistusta ei tehty lakiin väliaikaisesti lisätyn 68 a §:n perusteella. Rahoituslain 69 §:n mukaan ennen lain 1.1.2010 tapahtunutta voimaantuloa ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen perustamishankkeisiin myönnettyt ja vuosittain ns. jälkirahoitteisena maksettavat opiskelijaa kohti lasketut valtionosuudet vähennetään keskimääräistä yksikköhintaa laskettaessa. Käytännössä vähennys tehdään edellä 68 §:ssä tarkoitettusta euromäärästä.

Perustamishankkeeseen myönnetyn valtionavustuksen palautus

Rahoituslain 53 §:ssä säädetään perustamishankkeeseen suoritetun valtionavustuksen palauttamisesta silloin, kun valtionavustuksen myöntämisestä on kulunut alle 15 vuotta. Valtionavustusta vastaava suhteellinen osa hankitun omaisuuden käyvästä arvosta voidaan määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Jos hankittu omaisuus tuhoutuu tai vahingoittuu, voidaan valtionavustusta vastaava suhteellinen osa vakuutustai muusta korvauksesta määrätä palautettavaksi valtiolle tai vähentää uuden perustamishankkeen valtionavustuksesta.

Valtio luovutti 1990-luvulla valtion ammatillisten oppilaitosten kunnallistamisen ja yksityistämisen yhteydessä ammatillisten oppilaitosten ylläpitäjille niiden koulutuksessa tarpeelliset kiinteistöt ja irtaimistot korvaukselta. Ylläpitojärjestelmän kehittämisessä kunnallistaminen muodostui päivävaihtoehdoksi. Kunnallistettaessa valtion oppilaitoksia niiden käytössä ollut valtion kiinteä ja irtain omaisuus siirtyi kunnallisille ylläpitäjille korvaukselta valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle annettujen lakien (255/1993), (329/1994), (1094/1994), (917/1995), (1334/1995), (441/1996) ja (1116/1997) nojalla. Valtioneuvosto määritteli kolmena vuotena saman sisältöisillä erillisillä periaatepäätöksillä ehdot, joita noudatettiin kunakin vuonna valtion kiinteistöjen

luovuttamisessa kunnille ja kuntayhtymille. Viimeisin periaatepäätös tehtiin 15.6.1995. Periaatepäätöksen mukaan oppilaitosten kiinteistöt ja irtaimisto sekä koulutustehtävän edellyttämässä laajuudessa maatalousalan oppilaitosten ja koti- ja laitostalousoppilaitosten opetusmaatilat luovutettiin kunnallisille ylläpitäjille. Periaatepäätöksen mukaan suuret yli 300 hehtaaria käsittävät yhtenäiset metsäalueet, käytännössä metsäoppilaitosten metsäalueet, siirtyivät kuitenkin kunnallisen ylläpitäjän käyttöön korvaukselta käyttöoikeussopimuksilla. Edellä mainittujen lakien nojalla luovutetun omaisuuden luovutusso- pimuksissa viitataan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) 44 §:ssä säädettyihin valtionosuuden palautusehtoihin. Säännöksen mukaan palautus- velvollisuus on ajallisesti rajoittamaton. Eräissä tapauksissa kuitenkin yksityistäminen oli ainoa käytettävissä oleva vaihtoehto koulutustarpeen vaatiman ammatillisen oppilaitoksen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Luovutettaessa yksityisille yhteisöille tai säätiöille valtion kiinteistöjä eräiden valtion oppilaitoskiinteistöjen luovuttamisesta yksityisille ammatillisen koulutuksen järjestäjille annetulla lailla (1183/1998) luovutus- sopimuksessa viitataan opetus- ja kulttuuri- toimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) 49 §:ssä säädettyihin valtionosuuden palautusehtoihin. Mainitun pykälän mukaan palautusvelvollisuus on rajattu valtionosuuden myöntämisestä lukien 30 vuoteen. Valtion oppilaitoskiinteistöjen osalta kiinteistöjen luovutusajankohta vastaa valtionosuuden myöntämistä. Kunnille ja kuntayhtymille lahjoitettu omaisuus kuuluu ajallisesti rajoittamattoman palautusvelvollisuuden piiriin ja yksityisille koulutuksen järjestäjille luovutettu omaisuus 30 vuoden palautusvelvollisuuden piiriin. Kiinteistöt ovat edelleen pääosin ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja ammattikorkeakoulujen käytössä.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta käsiteli 11.2.2014 ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistusta. Ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien toiminnallisista ja taloudellisista muospaineista johtuen valiokunta käsiteli myös valtion 1990-luvulla luovuttamien kiinteistöjen palautusvelvollisuutta ja opetusestien käyttö-

oikeussopimuksia. Ministerivaliokunnan pöytäkirjan mukaan valtion ammattikorkeakouluille ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille luovuttamien kiinteistöjen osalta ikuisen palautusvelvollisuuden piiriin kuuluva, vuoden 1998 loppuun mennessä luovutettu omaisuus säädetään luovutusajankohdasta lukien 30 vuoden palautusvelvollisuuteen perustuvaksi. Opetusmetsien osalta vahvistetaan voimassa oleva käytäntö, jonka mukaan ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien metsäopetuksessa käytettävien opetusmetsien käyttöoikeus turvataan toistaiseksi voimassa olevilla vastikkeetomilla käyttöoikeussopimuksilla riippumatta koulutuksen järjestäjän organisaatiomuodosta. Käyttöoikeus käsittää myös metsistä saatavat tulot. Vastaavasti ammattikorkeakoulun ja ammatillisen koulutuksen järjestäjän hoitettavaksi kuuluvat metsään ja sen hoitoon ja käyttöön liittyvät velvoitteet.

Laki vapaasta sivistystyöstä

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 11 §:n mukaan kansanopistojen, kansalaisopistojen, liikunnan koulutuskeskusten, kesäyliopistojen ja opintokeskusten opintotoiminnan yksikköhinnat tarkistetaan joka neljäs vuosi jakamalla kunkin oppilaitosmuodon toiminnasta aiheutuneet kustannukset yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna saman vuoden toteutuneiden suoritteiden määrällä. Kustannustason sekä toiminnan laajuuden ja laadun muutos otetaan yksikköhintoja laskettaessa huomioon noudattaen soveltuvin osin, mitä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 54 §:n 2 momentissa ja 57 §:ssä säädetään. Lain 12 a §:ssä on vapaan sivistystyön yksikköhintojen laskemista koskeva poikkeussäännös vuosille 2013—2015. Sen mukaan yksikköhinnoissa eikä kansalaisopiston keskimääräisessä yksikköhinnassa oteta huomioon kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja kustannustason tarkistuksia vuosina 2013 ja 2014 eikä mainitussa 3 kohdassa tarkoitettua tarkistusta vuonna 2015.

Lain 14 §:ssä on säädetty valtionavustuslajeista. Pykälässä säädetään muun muassa op-

pilaitosten rakenteellista kehittämisohjelmaa tukevista avustuksista. Vapaan sivistystyön kehittämisohjelmaan vuosina 2009—2012 liittyi rakenteellisen kehittämisen ohjelma. Ohjelman tavoitteena oli muun muassa tiivistää vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjärakennetta, luoda riittävän vahvat koulutuksen tarjoajat ja karsia koulutuksen päälekkäisyyksiä. Rakenteellisen kehittämisen ohjelman toimeenpanoa on tuettu oppilaitosten ylläpitäjille myönnettävillä avustuksilla.

2 Nykytilan arviointi

2.1 Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

Esi- ja perusopetus

Eduskunta on hyväksynyt 23.6.2014 lain kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (676/2014), joka tulee voimaan 1.1.2015. Uudistuksen yhteydessä tehdyn linjauksen mukaan rahoituslaisissa säädettäisiin edelleen sellaisten perusopetuslaissa säädettyjen toimintojen rahoituksesta, joita ei voi muuttaa asukasperusteisiksi joko siksi, että toimintojen järjestäminen on kunnille vapaaehtoista, koskee muusta syystä vain osaa kuntia ja/tai vain osaa kulloinkin asianomaisen kunnan ikäluokan oppilaita.

Kunnan peruspalvelujen rahoitusuudistuksen yhteydessä on luovuttu muun muassa kotikuntakorvauksen laskemisesta kuntakohtaisesti ja perusopetuksen perushinnasta. Kotikuntakorvausten kustannuspohja perustuu kaikkien kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien toteutuneisiin esi- ja perusopetuksen yhteenlaskettuihin kustannuksiin ikäryhmitäisten painojen perusteella koko maan tasolla. Muutos tulee ottaa huomioon niiden perusopetuslain mukaisten toimintojen rahoituksessa, jotka nykyisin on sidottu kunnan kotikuntakorvauksen perusosaan.

Esi- ja perusopetukselle ei myöskään enää vahvisteta omaa perushintaa. Tämän vuoksi nykyisin perusopetuksen perushintaan sidottujen perusopetuslain mukaisten toimintojen rahoitus on myös sidottava kotikuntakorvauksen perusosaan, joka perustuu valtakunnalliseen keskimääräiseen kustannustasoon. Opetus- ja kulttuuritoiminnan hallinnonalalle

ei ole tehty säästötoimien vuoksi vuosina 2013 ja 2014 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisia arvioituja muutoksia. Sen sijaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuksissa vastaavat muutokset on tehty.

Lukiokoulutus ja ammatillinen perus- ja lisäkoulutus

Osana valtiontalouden tasapainottamista hallitusohjelman ja valtiontalouden kehyspäätösten (5.10.2011 ja 4.4.2012) mukaan lukiokoulutukseen kohdistuu vuoteen 2013 verrattuna 37 miljoonaa euroon vuoden 2015 tasolla nouseva säästö ja ammatilliseen peruskoulutukseen 49 miljoonaa euroon vuoden 2015 tasolla nouseva säästö. Säästöt sisältyvät myös vuosia 2015—2018 koskevaan 3.4.2014 päivätyyn julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvään kehyspäätökseen. Säästövelvoite toteutetaan molemmissa koulutusmuodoissa asteittain. Lukiokoulutukseen kohdistuvana vuoden 2015 valtion rahoituksen säästönä tulee vuonna 2015 rahoitusta vähentää 22 miljoonalla eurolla talousarviossa, joka tarkoittaa 52,5 miljoonan kokonaisrahoituksen vähennystä. Lukiokoulutuksessa säästöä lievennetään kuitenkin vuonna 2015 0,5 miljoonalla eurolla budjetti-riihessä lukiokoulutukseen saadun lisäyksen johdosta, jolloin kokonaissäästö vuodelle 2015 on 21,5 miljoonaa euroa valtion rahoitusosuuteen. Ammatilliseen peruskoulutukseen kohdistuu vuonna 2015 valtion rahoituksen vähennyksenä yhteensä 19,5 miljoonaa euroa.

Valtion talousarviossa ammatillisen lisäkoulutuksen käyttökustannusten valtion rahoitukseen käytettävä euromäärä on indeksitarkistusta lukuun ottamatta vuoden 2014 tasolla. Tämä tarkoittaa, että ammatillisen lisäkoulutuksen suoritämäärän pitäminen vuoden 2014 tasolla edellyttää yksikköhintaan tehtyjen säästötoimien pitämistä voimassa myös vuonna 2015. Ammatillisen lisäkoulutukseen ei kohdistu lisäsäästövelvoitetta vuonna 2015.

Ammattikorkeakoulut

Eduskunta on 10.11.2014 hyväksynyt ammattikorkeakoululain ja lain yliopistolain 49 §:n muuttamisesta (932/2014). Lait tulevat voimaan 1.1.2015. Uusi ammattikorkeakoululaki sisältää myös ammattikorkeakoulujen rahoitusta koskevat säännökset. Hallitusohjelman mukaisesti vastuu ammattikorkeakoulujen perusrahoituksesta siirretään kokonaan valtiolle vuoden 2015 alussa. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan 28.11.2013 tekemän linjauksen mukaan kunnan omarahoitisuus ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin poistetaan vuoden 2015 alusta lukien. Kunnan omarahoitusosuutta muiden toimintojen käyttökustannuksiin korotetaan vastaavasti siten, että ammattikorkeakoulusta siirtyvä kuntien omarahoitisuus kohdistetaan kuntien peruspalveluihin ja toiselle asteelle siten, että kuntien peruspalveluihin kohdistetaan 36 prosenttia siirrettävästä summasta ja toiselle asteelle 64 prosenttia siirrettävästä summasta. Ministerivaliokunnan päätöksen mukaan toisen asteen koulutuksen valtionrahoituksen säästöt toteutetaan siten, että valtionosuusprosentin pienentäminen ei lisää säästöjen vaikutusta koulutuksen järjestäjien rahoitukseen. Tämän takaamiseksi säädetään, että toisen asteen koulutuksen yksikköhintoihin jatkossa tehtävissä muutoksissa omarahoitisuus olisi sama kuin nykyisinkin (58,11 %) lukuun ottamatta osana rakennepoliittista ohjelmaa sovittavia 2. asteen koulutusta koskevia toimenpiteitä, joiden käsittelystä tehdään erillisratkaisu.

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan 28.11.2013 linjauksen mukaisesti lähtökohdiana on, että kunnan omarahoitusosuus ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin poistetaan vuoden 2015 alusta lukien. Rahoituslaissa ammattikorkeakoulujen rahoituksen siirto valtiolle otettaisiin huomioon valtio/kunta rahoitussuhteessa korottamalla kunnan asukaskohtaista rahoitusosuutta lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa, mutta säilyttämällä kunnan omarahoitusosuus 58,11 prosenttina. Samoin rahoituslaista tulee poistaa ammattikorkeakoulujen rahoitukseen liittyvät säännökset.

Voimassa olevan 68 §:n mukaan ammattikorkeakoulujen poistojen takuukorotus pois-

tuisi vuonna 2016, jolloin kustannuspohjatuotena on vuoden 2013 kustannukset. Ammattikorkeakoulujen poistojen kehitys ei kuitenkaan vastaa pykälän säätämisaikojensa oletettua tasoa.

Museot, teatterit ja orkesterit

Vuosia 2015—2018 koskevaan 3.4.2014 päivättyyn julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvän kehyspäätöksen mukaan taiteen ja kulttuurin määrärahoihin kohdistuu vuonna 2015 viiden miljoonan euron säästövelvoite, josta kulttuurilaitosten valtionosuuksiin kohdistuu 4 450 000 euroa. Museoiden valtionosuuksia leikataan vuonna 2015 1 480 000 euroa, teattereiden 2 138 400 euroa ja orkestereiden 831 600 euroa.

Perustamishankkeet

Taluspoliittinen ministerivaliokunta linjasi 30.10.2013 muun muassa, että valtionosuusjärjestelmän selkeyden ja hallittavuuden vuoksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta siirretään peruspalvelujen valtionosuusmomentille valtionosuus- ja avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin sekä valtionosuus- ja avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin. Siirrettävä määräraha on yhteensä 46,4 miljoonaa euroa. Määrärahasta osa on sidottu jo aiemmin päätettyjen hankkeiden rahoitukseen. Kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistamista koskevan hallituksen esityksen (HE 38/2014) perustelujen mukaan tavoitteena on muun muassa vähentää sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalojen välisiä järjestelmäeroja. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalta poistettiin vuodesta 2004 alkaen valtionavustukset erilaisiin perustamiskustannuksiin, minkä vuoksi on katsottu olevan tarkoituksenmukaista siirtää eräät opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan perustamiskustannusten avustukset kuntien peruspalvelujen valtionosuusmomentille. Valtioneuvosto on 3.4.2014 antanut julkisen talouden suunnitelman ja siihen sisältyvän valtiontalouden kehyspäätöksen, jonka mukaan oppilaitosten ja yleisten kirjastojen perusta-

mishankkeisiin myönnettävistä avustuksista luovuttaisiin vuodesta 2015 alkaen.

Yleisten kirjastojen perustamishankkeiden rahoitus maksetaan vielä vuonna 2015 opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokasta. Opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokasta rahoitetaan ennen vuotta 2015 tehtyjen rahoituspäätösten maksatukset sekä vuonna 2015 tehtävät rahoituspäätökset ja niiden maksatukset vahvistetun vuosien 2014—2017 rahoitussuunnitelman toteuttamiseksi.

Perustamishankkeiden hakemusten käsitteilyjärjestelmä on oppilaitosten osalta monivaiheinen. Maakunnalliset liitot asettavat rahoitussuunnitelmaa varten oppilaitoksia koskevat hankkeet kiireellisyysjärjestykseen, jonka pohjalta aluehallintovirasto esittää niitä valtakunnalliseen rahoitussuunnitelmaan. Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama rahoitussuunnitelma sisältää perustamishankkeet, joihin on neljän seuraavan vuoden aikana suunniteltu myönnettävien avustuksia. Useimmista maakunnista rahoitussuunnitelmaan on voitu sisällyttää vain yksi hanke ja joistakin ei yhtään. Perustamishankkeisiin myönnettyjen avustusten merkitys on oppilaitosrakentamisen osalta valtakunnallisesti vähentynyt aiemmasta paljon ja se on viime vuosina koskenut vain muutamia kuntia vuosittain.

Yleisten kirjastojen perustamishankkeiden valtionavustusten merkitys on ollut huomattava ja avustuksilla on voitu tukea kaikkien esitettyjen kirjastoautojen uusimista ja noin puolta esitetystä rakennushankkeista. Tämä on tukenut kirjastopalveluiden tarkoituksenmukaista kehittämistä ja alueellisen tasavertaisuuden toteutumista palvelujen järjestämisessä.

Perustamishankkeeseen suoritettujen valtionavustuksen palautus perustuu rakennuksen käypään arvoon. Tämä edellyttää sekä rakennuksen käyvän arvon että valtionavustuksen suhteellisen osuuden määrittelyä. Rakennuksen käypä arvo on todennäköinen luovutushinta, joka kaupan kohteena olevasta rakennuksesta saataisiin tarjouskilpailussa. Mikäli kohdetta ei ole tarkoitus myydä tai siitä ei ole järjestetty tarjouskilpailua, voidaan käypä arvo määrittää ulkopuolisen kiinteistönarvioijan laatimana arviona esim. kauppavarmen menetelmällä. Valtionavustuksen suh-

teellisen osan määrittely käyvästä arvosta edellyttää sekä alkuperäisten rakennuskustannusten että valmistumisen jälkeen tehtyjen muutos- ja lisätöiden rakennuskustannusten ja niihin saatujen valtionosuuksien ja -avustusten selvittämistä. Varsinkaan vanhojen rakennusten kustannustietoja ei aina ole käytettävissä edes kiinteistön omistajilla. Menetelmä edellyttää arvioita, rakennuksen eri vaiheiden toteutustietojen hankintaa sekä yksityiskohtaisia laskelmia. Menetelmä on varsin työläs eikä tarkkoja tietoja aina ole saatavissa.

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden sekä kuntien kulttuuritoiminnan tilojen perustamishankkeiden rahoitusjärjestelmä on ollut toimiva, minkä vuoksi se on tarkoituksenmukaista säilyttää nykyisellään.

Valtion luovuttamiin kiinteistöihin liittyvien palautusehtojen yhdenmukaistaminen ja opetustieteiden käyttöoikeuksien jatkaminen

Valtio on luovuttanut 1990-luvulla ammatillisten oppilaitosten kunnallistamisen ja yksityistämisen yhteydessä koulutuksen järjestäjille niiden koulutuksessa tarpeelliset kiinteistöt ja irtaimistot korvauksetta, jotka ovat edelleen ammattikorkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten käytössä. Luovutus perustui siihen, että ammatillisten oppilaitosten ylläpitojärjestelmä oli hajanainen. Oppilaitoksia ylläpitivät valtio, yksittäiset kunnat, useamman kunnan muodostamat kuntayhtymät ja yksityiset yhteisöt. Ylläpitojärjestelmän hajanaisuuden nähtiin heikentävän ammatillisen koulujärjestelmän toimintakykyä sekä haittaavan merkittävästi oppilaitosten toimintojen päällekkäisyyksien poistamista, oppilaitosten työnjaon kehittämistä, voimavarojen yhteiskäyttöä sekä toiminnan järjestyksen ylläpitämistä toiminnan taloudellisuuden ja tuottavuuden parantamiseksi.

Vuoden 1998 loppuun mennessä tehtyihin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (705/1992) 44 § perusteella tehtyihin luovutussopimuksiin sisältyi ehto, jossa palautusvelvollisuus on ikuinen. Vuoden 1998 jälkeen voimassa olleessa lainsäädännössä palautusvelvollisuus rajoittui 30 vuoteen. Palautusehdot määräytyvät sopimukses-

sa mainitun opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti. Palautus perustuu käyvän arvon periaatteelle. Kunnille ja kuntayhtymille lahjoitettu omaisuus kuuluu pääosin ikuisen palautusvelvollisuuden piiriin ja yksityisille koulutuksen järjestäjille luovutettu omaisuus 30 vuoden palautusvelvollisuuden piiriin.

Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen edessä korvauksetta luovutetun omaisuuden osalta on tehty päätöksiä, joissa luovutetun omaisuuden myyntitulot on voitu käyttää alkuperäisen tarkoituksen mukaisiin investointeihin. Lahjoitettu omaisuus on säilynyt pääosin koulutusikäikässä ja poikkeustapauksissa muissa valtionosuuteen oikeuttavassa käytössä. Koulutuksen rakenteellisen kehittämisen yhteydessä luovutettuun omaisuuteen liittyvät järjestelyt ovat edelleen ajankohtaisia. Omaisuuden käyvän arvon palautusvelvollisuutta koskevien hakemusten määrän arvioidaan jatkossa kasvavan entisestään. Ajallisesti rajoittamattoman palautusvelvollisuuden piiriin kuuluvia luovutussopimuksia on tehty sata.

Nykyisin kaikkien valtion omistamien opetustieteiden hallinto-oikeus on Metsähallituksella käyttöoikeuksien ollessa ammattioppilaitoksilla ja ammattikorkeakouluilla korvauksettomiin käyttöoikeussopimuksiin perustuen. Ensimmäiset opetusmetsäsopimukset päättyivät vuoden 2018 lopussa ja suurin osa vuosina 2020 ja 2021. Opetusmetsiä käytetään monipuolisesti metsäopetuksen ja laajemminkin luonnonvara-alan opetuksen oppimisympäristöinä ja työharjoittelualueina. Opetusmetsien käyttöoikeuden turvaamiseksi tulee jatkaa nykyistä menettelyä, joka vastaa kiinteistövarallisuuden luovuttamisesta vuosina 1992—1998 tehtyjä periaatepäätöksiä ja linjauksia. Ammattikorkeakoulut ja ammatilliset oppilaitokset käyttävät metsiä opetustarkoitukseen. Mikäli ammattikorkeakouluilla ja ammatillisen koulutuksen järjestäjillä ei olisi nykyisenkaltaista käyttöoikeutta opetusmetsiin, edellyttäisi tämä lisämäärärahoja metsäopetuksen järjestämiseksi tavoitteiden mukaisella tavalla. Opetusmetsien nykyisenkaltaisten käyttöoikeuksien poistaminen tai heikentäminen vaikeuttaisi työelämän vaatimus-

ten mukaisten metsäalan ammattilaisten saamista.

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä

Viime vuosina työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hoitamiseen on osoitettu valtion talousarviossa rahoitusta vuosittain 6 500 000 euroa. Rahoitus on jaettu valtionavustuksina alueellisiin ja valtakunnallisiin hankkeisiin. Vuonna 2013 valtakunnallisiin hankkeisiin myönnettiin yhteensä 3,3 milj. euroa ja avustus kohdentui 17 hankkeelle ja noin 40 koulutuksen järjestäjälle. Alueellisiin hankkeisiin myönnettiin valtionavustusta yhteensä 3,2 milj. euroa ja avustus kohdentui noin 90 koulutuksen järjestäjälle. Valtioneuvoston 3.4.2014 antamassa julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2015—2018 ja siihen sisältyvässä kehyspääatöksessä on päätetty toisen asteen rahoitusjärjestelmän ja järjestäjaverkon uudistamisesta. Rahoitusjärjestelmän uudistamiseen liittyen työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän rahoitus lakkautetaan kehyspääatöksen mukaan vuodesta 2015 lukien.

2.2 Laki vapaasta sivistystyöstä

Vapaasta sivistystyöstä

Rakenteellisen kehittämisen tarve vapaan sivistystyön ylläpitäjärakenteessa on jatkuva. Hallituksen vuosia 2015—2018 koskevaan kehyspääatöksen sisältyy vapaan sivistystyön rakenne- ja rahoitusuudistus, joka toteutetaan oppilaitosten ylläpitäjäkentässä siten, että uusi rahoitusjärjestelmä tulee voimaan 1.1.2016 ja rakenteet ovat uudistuneet 1.1.2017. Oppilaitosten yhdistymistilanteissa muodostuu ylläpitäjille merkittäviä lisäkustannuksia, joita on tarpeellista jatkossakin tukea valtionavustuksin.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on, että kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta ja ammattikorkeakoululain uudistamisesta johtuvat muutokset otetaan huomioon rahoituslain säännöksissä. Samoin

tarkoituksena on toteuttaa vuoteen 2015 kohdistuvat valtiontalouden säästöpäätöksistä johtuvat rahoituslain piiriin kuuluvien toimintojen rahoitukseen kohdistuvat muutokset.

Esityksessä ehdotetaan, että vuoden 2015 alusta voimaan tulevan kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta johtuvat tarvittavat muutokset otetaan huomioon rahoituslain esi- ja perusopetusta, perustamishankkeiden valtionavustuksia ja kustannustenjaon tarkistusta koskevista säännöksissä.

Esityksen mukaan rahoituslain esi- ja perusopetusta koskeviin säännöksiin tehtäisiin edellä mainitusta esi- ja perusopetuksen perushinnasta luopumisesta sekä kotikuntakorvausjärjestelmään tulleista muutoksista aiheutuvat tarkistukset. Väliaikainen perusopetuksen yksikköhintojen laskemista vuosina 2013—2015 kustannustason muutoksesta johtuvan muutoksen tekemättä jättämistä koskeva 29 a § esitetään kumottavaksi. Sen sijaan esitetään, että vuosien 2013 ja 2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättäminen tehdään pysyväksi muuttamalla 11—15 §:ä ja 18 §:ää siten, että kotikuntakorvauksen perusosaa alennetaan euromääräisesti yksikköhintoja laskettaessa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muutoksen mukaan kotikuntakorvausten kustannuspohja perustuisi kaikkien kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien toteutuneisiin esi- ja perusopetuksen yhteenlaskettuihin kustannuksiin, joista on vähennetty sairaalaopetuksen ja pidennetyn oppivelvollisuuden opetuksen lisärahoituksen kustannukset. Jatkossa kotikuntakorvauksen perusosa ei näin enää määräytyisi kuntakohtaisesti, vaan olisi valtakunnallinen. Eri ikäryhmien erilaiset kotikuntakorvausryhmittelyt säilyvät, mutta niiden määräytymisessä käytettävät painoarvot muuttuvat. Rahoituslain nojalla myönnettävä rahoitus sidottaisiin kotikuntakorvauksen perusosaan, kuitenkin siten, että valtakunnallista kotikuntakorvauksen perusosaa alennettaisiin pysyvästi euromäärällä, joka on muodostettu vuosien 2013 ja 2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisen tasosta. Kustannustason muutoksena huomioidaan vuoden 2013 todellinen kustannustason muutos, joka on valtiovarainministeriön

mukaan 1,8 % ja vuoden 2014 arvioitu kustannustason muutos, joka on 0,9 % valtiovarainministeriön 11.8.2014 tekemän arvion mukaan. Kun vuoden 2014 kustannustason muutoksen todellinen toteutuma saadaan selville, 1.1.2016 on tarkoitus korjata euromäärä siten, että se vastaa myös vuoden 2014 osalta toteutunutta kustannustason muutosta.

Muunto uuteen kotikuntakorvauksen perusosaan on tehty siten, että jatkossakin perusopetuksen 11—15 §:ien ja 18 §:n yksikköhintataso pysyisi ennallaan lukuun ottamatta euromääräisen vähennyksen sisällyttämistä yksikköhintaan sekä muutoksia, jotka johtuvat kotikuntakorvauksen perusosan muuttumista kuntakohtaisesta valtakunnalliseen ja pyörityseroja. Muuntolaskelmissa kuntakohtaisesta kotikuntakorvauksesta on laskettu keskiarvo vuodelta 2014 (6442,17 euroa), joka vaikuttaa yksittäisten opetuksen järjestäjien saamaan rahoitukseen joko nostavasti tai laskevasti. Rahoitus rahoituslain toimintoihin säilyisi edelleen oppilaskohtaisena ja rahoitus maksettaisiin suoraan opetuksen järjestäjälle. Kuntien, kuntayhtymien ja yksityisten perusopetuksen järjestäjien rahoitus määräytyisi samoin perustein ja olisi samantasoinen järjestämismuodosta riippumatta lukuun ottamatta yksityisten opetuksen järjestäjien saamaa arvonlisäkompensaatiota, joka pysyy nykyisenlaisena.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamista koskevan lain 54 §:n 2 momentin, 58 §:n 4 momentin ja lain voimaantulosäännöksen 4 tai 5 momentin mukaan valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus suoritettaisiin vuoden 2016 jälkeen vuosittain nykyisen joka neljäs vuosi suoritettavan tarkistuksen sijaan. Rahoituslain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain yksikköhintojen laskemista ja tarkistamista koskeviin säännöksiin ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset.

Valtioneuvoston 3.4.2014 tekemän vuosia 2015—2018 koskevan valtiontalouden kehyspäättöksen mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuuksien indeksikorotus on vuonna 2015 1,2 prosenttia, mutta prosenttiosuus tarkentui myöhemmin 1,1 prosenttiin. Lain 23 a §:n 2 momentissa säädettäisiin prosenteista, jolla lukiokoulutuksen keskimääräistä yksikköhintaa alennet-

taisiin vuonna 2015. Lukiokoulutuksen yksikköhintaan kohdistuu valtiontalouden kehyspäättösten mukaisesti 22 miljoonan euron säästö vuonna 2015 vuoden 2014 talousarvioon verrattuna, mutta lukiokoulutuksessa säästöä lievennetään kuitenkin vuonna 2015 0,5 miljoonalla eurolla budjettiriihessä lukiokoulutukseen saadun lisäyksen johdosta, jolloin kokonaissäästö vuodelle 2015 on 21,5 miljoonaa euroa valtion rahoitusosuu-teen. Lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2015 olisi 7,7251 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2014 säädetty keskimääräinen yksikköhinta, kun vähennystä laskettaessa ei oteta huomioon vuodelle 2015 tulevaa toiminnan laadun ja laajuuden muutoksen aiheuttamaa lisäystä (maahanmuuttajien lukioon valmistava koulutus, muiden kuin evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen uskonnon opetusryhmäkoon nosto, säästöjen kohdistus valtion lukiokoulutukseen, yhteensä 4,20 euroa/opiskelija) eikä kustannustason arvioitua muutosta.

Lain 23 a §:n 3 momentissa säädettäisiin prosentista, jolla ammatillisen koulutuksen keskimääräistä yksikköhintaa alennettaisiin vuonna 2015. Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhintaan kohdistuu valtiontalouden kehyspäättösten mukaisesti 20 miljoonan euron säästö, jota alennetaan vuoden 2015 osalta 0,5 miljoonalla eurolla (budjettiriihi), jolloin säästö on 19,5 miljoonaa euroa vuonna 2015 vuoden 2014 talousarvioon verrattuna. Ammatillisen koulutuksen keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2015 olisi yksikköhintaan kohdistuvan leikkauksen johdosta 2,8169 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2014 säädetty keskimääräinen yksikköhinta. Vähennystä laskettaessa ei otettaisi huomioon kustannustason arvioitua muutosta vuodelle 2015 eikä rahoituslain 68 §:ssä tarkoitettua kirjanpidon mukaisten poistojen ja ns. takuusumman erotusta.

Ammattikorkeakoulujen nykyisen takuukorotuksen (68 §) euromäärä sisältyisi jatkossa ammattikorkeakoulujen rahoitukseen osana uutta rahoitusjärjestelmää, jonka rahoitustaso perustuu valtion talousarvioon.

Eduskunnan 10.11.2014 hyväksymän ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan ammattikorkeakoulujen rahoitusjärjestelmää muutetaan siten, että valtionosuusjärjestel-

mässä nykyisin oleva kuntien rahoitusosuus poistetaan ja samalla valtiolle lisätään nykyistä kuntien rahoitusosuutta vastaava osuus. Rahoituslaista ehdotetaan poistettavaksi ammattikorkeakoulut rahoituksen saajina. Kuntarahoitusosuutta lisätään lukioissa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa. Lisäys tehdään euromääräisesti, jotteivät rahoitusjärjestelmään tulevat säästöt aiheuttaisi 2.asteen koulutukselle vielä tahattomia lisäsäästöjä, joka tapahtuisi, jos valtionosuusprosenttia kokonaisuudessaan muutettaisiin. Esitys on talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen mukainen.

Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintaa koskevan väliaikaista säännöstä muutetaan siten, että yksikköhinnan laskennan perusteena käytettävä euromäärä vuonna 2015 olisi 93,8 prosenttia ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta.

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintaa ehdotetaan vuonna 2015 alennettavaksi valtion 3.4.2014 tekemän vuosia 2015—2018 koskevan kehyspäättökseen toteuttamiseksi.

Esi- ja perusopetuksen perustamishankkeisiin myönnettävistä valtionavustuksista luovutaan vuoden 2015 alusta ja määrärahat siirretään kuntien peruspalvelujen valtionosuusmomentille. Yleisten kirjastojen perustamishankkeiden osalta siirto tapahtuu vuoden 2016 alusta. Viimeiset jälkirahoitteiset valtionavustusten erät maksetaan arviolta vuonna 2022 oppilaitosten osalta kuntien peruspalveluosuusmomentilta 28.90.30. ja yleisten kirjaston osalta arviolta vuonna 2024. Myös lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja lasten päivähoidon perustamishankkeisiin myönnettävistä avustuksista luovutetaan. Jatkossa esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen ja yleisten kirjastojen toimitila ja muihin investointihankkeisiin sekä yleisten kirjastojen osalta myös toimitilojen kehittämiseen tulisi voida myöntää investointiavustuksia valtionavustuslain (688/2001) perusteella valtion talousarvion määrärahojen puitteissa. Tätä koskevat muutokset ehdotetaan tehtäväksi edellä mainittuja toimintamuotoja koskeviin lakeihin. Yleisten kirjastojen perustamishankkeiden ennen vuotta 2015 tehtyjen ra-

hoituspäätösten maksatukset sekä vuonna 2015 tehtävät rahoituspäätökset ja niiden maksatukset rahoitetaan kuitenkin opetus- ja kulttuuriministeriön pääluokasta vahvistetun rahoitussuunnitelman toteuttamiseksi vuonna 2015. Jatkovuosina rahoitus osoitetaan kuntien peruspalvelumomentilta 28.90.30.

Lisäksi ehdotetaan, että perustamishankkeeseen suoritettu valtionavustus olisi palautettava valtiolle vähennettynä rakennuksen iästä ja tavanomaisesta käytöstä johtuvalla kohtuullisella alenemalla ja kerrottuna rakentamisen hintakehityksen suhteellisella muutoksella eikä valtionavustuksen suhteellisena osuutena rakennuksen käyvästä arvosta.

Lisäksi ehdotetaan, että valtion korvauksetta 1990-luvulla luovuttaman omaisuuden käyvän arvon ajallisesti rajoittamaton palautusvelvollisuus rajoitettaisiin luovuttamisesta 30 vuoteen yhdenmukaisesti yksityisille koulutuksen järjestäjille korvauksetta luovutetun omaisuuden palautusvelvollisuuden kanssa.

Valtiontalouden vuosia 2015—2018 koskevan kehyspäättökseen mukaisesti työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän rahoituksesta luovutaan.

Lisäksi vapaan sivistystyön nykyinen rakenteellisen kehittämisen ohjelmaa tukeva avustus muutetaan rakenteellista kehittämistä tukevaksi avustukseksi.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Ammattikorkeakoulujen rahoituksen siirto valtiolle otetaan huomioon valtion ja kunta – rahoitussuhteessa siten, että kuntien rahoitusosuus, vuoden 2015 tasossa yhteensä 454,6 miljoonaa euroa, siirtyy valtion maksettavaksi. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen 28.11.2013 mukaisesti siirrettävästä summasta 64 % kohdistetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaissa toiselle asteelle. Ammattikorkeakoulujen rahoituksesta vähennettävän ja lukioihin ja ammatilliseen peruskoulutukseen rahoituslain perusteella kohdennettavaksi siirrettävän kunnan rahoitusosuuden määrä on 290 948 000 euroa. Siirron vaikutus kunnan asukaskohtaiseen rahoitusosuuteen on 53,65 euroa asukas-

ta kohden vuonna 2015, 31.12.2013 asukasmäärän 5 422 604 mukaan laskettuna.

Ammattikorkeakouluissa nykyisen rahoitusjärjestelmän poistojen takuukorotuksen euromäärä siirtyisi sellaisenaan uuteen ammattikorkeakoulujen rahoitusjärjestelmään, joka perustuu talousarvion määrärahaan. Näin ollen vuoden 2014 poistojen takuukorotuksen taso tulisi jatkossa muodostamaan osan ammattikorkeakoulujen rahoituksesta. Taloudelliset vaikutukset vuoden 2013 tasolla nykyilainsäädännön mukaisesti ovat noin 37 miljoonaa euroa ammattikorkeakouluissa, kun huomioidaan koulutuksen järjestäjien valtionosuuteen oikeuttavan toiminnan poistot vuonna 2013 vähennettynä yksityisten koulutuksen järjestäjien laskennallisella arvonlisäveron osuudella ja verrataan sitä ta-kuupoistoon.

Lukiokoulutuksen valtion rahoituksen säästötavoite on vuoden 2015 tasolla yhteensä 22 miljoonaa euroa, mutta säästöä lievennetään vuonna 2015 0,5 miljoonalla eurolla budjettiriihessä lukiokoulutukseen saadun lisäyksen johdosta, jolloin kokonaissäästö vuodelle 2015 on 21,5 miljoonaa euroa valtion rahoitusosuuteen. Vuoden 2015 keskimääräisen yksikköhinnan alentaminen laskee sekä valtion että kunnan rahoitusosuutta. Lukiokoulutuksessa säästöjen sisällyttäminen keskimääräiseen yksikköhintaan perustuu vuoden 2015 valtion talousarvion arvioituun opiskelijamäärään. Yhteensä säästöstä aiheutuva kunnan ja valtion rahoituksen vähennys talousarvioon on 51,3 miljoonaa euroa, josta kunnan rahoitusosuuteen kohdistuu 29,8 miljoonaa euroa ja valtion rahoitukseen 21,5 milj. euroa.

Ammatillisen koulutuksen yksikköhinnan kautta tehtävä valtion rahoituksen säästötavoite vuonna 2015 on noin 19,5 miljoonaa euroa. Vuonna 2015 tämä merkitsee keskimääräisen yksikköhinnan alentamista 2,8169 prosentilla vuoden 2014 keskimääräiseen yksikköhintaan verrattuna. Vähennystä laskettaessa ei otettaisi huomioon kustannustason arvioitua muutosta vuodelle 2015 eikä rahoituslain 68 §:ssä tarkoitettua kirjanpidon mukaisten poistojen ja ns. takuusumman erotusta vuosina 2014 ja 2015. Vastaavan suuruisen prosentuaalinen säästö heijastuu myös oppisopimuskoulutuksena järjestettävän am-

matillisen peruskoulutuksen yksikköhintaan. Ammatillisen koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan alentaminen laskee myös kuntien rahoitusosuutta. Ammatillisen koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan alentamisen arvioidaan alentavan valtion ja kunnan rahoitusta yhteensä 46 miljoonaa euroa.

Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintaa koskevan muutoksen johdosta ammatillisen lisäkoulutuksen suoritemäärät ja yksikköhinta pysyvät indeksitarkistusta lukuun ottamatta keskimäärin edellisvuotisella tasolla.

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän rahoituksesta luopuminen vähentää valtion menoja vuositasolla 6 500 000 euroa.

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden kunnallisille ja yksityisille ylläpitäjille maksettavat valtionosuudet alenisivat yhteensä 4 450 000 euroa. Museoiden yksikköhinta pienenisi 2 849 euroa, teattereiden 2 183 euroa ja orkestereiden 2 167 euroa. Museoiden, teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksiin sisältyy lisäksi vuosina 2012—2015 toteutettu kymmenen miljoonan euron pysyväksi muutettu säästö, joka myös toteutettiin yksikköhintoja alentamalla.

Esi- ja perusopetuksen rahoituksen vaikutukset

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamista koskevan voimaantulosäätönsä 7 momentin mukaan kotikuntakorvauksen vuoden 2015 kustannuspohjana käytetään vuoden 2014 esi- ja perusopetuksen valtionosuuksien laskennallisia kustannuksia korotettuna vuoden 2015 hintaindeksillä. Yksittäisille kunnille, kuntayhtymille ja yksityisille opetuksen järjestäjille kuntakohtaisen kotikuntakorvauksen perusosan vaihtuminen valtakunnalliseen kotikuntakorvauksen perusosaan kuntien peruspalvelujen valtionosuusudistuksen johdosta vaikuttaa jonkin verran lisäopetuksen, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen sekä muille kuin oppivelvollisille järjestettävän opetuksen rahoitukseen. Mikäli kuntakohtainen kotikuntakorvauksen perusosa on ollut keskimääräistä kotikuntakorvauksen perusosaa (6 442,17 euroa) alempi, opetuksen järjestäjän rahoitus kasvaa. Mikäli taas kuntakohtainen kotikuntakorvauksen perusosa on

ollut keskimääräistä tasoa korkeampi rahoitus, laskee tältä osin.

Väliaikainen perusopetuksen yksikköhintojen laskemista vuosina 2013—2015 kustannustason muutoksesta johtuvan muutoksen tekemättä jättämistä koskeva 29 a § esitetään kumottavaksi. Sen sijaan esitetään, että vuosien 2013 ja 2014 osalta edellä mainitun muutoksen tekemättä jättämisestä syntyvä säästö, tehdään pysyväksi. Vuosien 2013 ja 2014 kustannustason muutoksien tekemättä jättäminen on tarkoitus toteuttaa siten, että 11—15 §:ien ja 18 §:n kotikuntakorvauksen perusosaa alennetaan 160,78 eurolla. Kustannustason muutoksena huomioidaan vuoden 2013 todellinen kustannustason muutos, joka on valtiovarainministeriön mukaan 1,8 % ja vuoden 2014 arvioitu kustannustason muutos valtiovarainministeriön 11.8.2014 arvion mukaan, joka on 0,9 %. Kun vuoden 2014 kustannustason muutoksen todellinen toteutuma saadaan selville, 1.1.2016 on tarkoitus korjata euromäärä siten, että se vastaa myös vuoden 2014 osalta toteutunutta kustannustason muutosta. Todellinen kustannustason muutos on alempi kuin vuonna 2013 arvioitu kustannustason muutos, samoin 11.8.2014 arvioitu vuoden 2014 kustannustason muutos on matalampi kuin alun perin vuodelle 2014 arvioitu kustannustason muutos. Säästön vaikutus vuoden 2015 valtion talousarvion on noin 8 miljoonaa euroa verrattuna siihen, että säästöä ei tehtäisi. Säästö huomioidaan täydentävässä talousarviossa.

Kustannustenjaon tarkistuksen aikajänteen muuttamisen vaikutukset

Edellisissä kustannustenjaon tarkistuksissa kustannukset ovat kasvaneet jonkin verran enemmän neljän vuoden aikana kuin mitä laskennallisissa kustannustason muutoksissa on huomioitu väli vuosina. Siirtyminen vuosittaiseen kustannustenjaon tarkistamiseen huomioi jatkossa joka vuoden osalta toteutuneiden kustannuksien muutokset talousarviossa eli kustannuksien muutokset tulevat nykyistä nopeammin huomioitavaksi talousarviossa.

Perustamishankkeiden valtionavustuksista luopuminen

Ennen vuotta 2015 myönnetty perustamiskustannusten valtionavustukset maksetaan myöntöpäätösten mukaisesti. Oppilaitosten perustamishankkeisiin myönnettävien avustusten poistamisella on taloudellisia vaikutuksia niille kunnille, joiden perustamishankkeet sisältyvät opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistamiin rahoitussuunnitelmiin vuosille 2015—2017. Näitä ovat 12 perusopetuksen hanketta, jotka sijaitsevat 12 eri kunnassa. Kunnat ovat lisäksi esittäneet syksyllä 2014 vahvistettavaan vuosien 2015—2018 rahoitussuunnitelmaan uusia hankkeita. Esityksellä ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia, koska määrärahat siirrettäisiin peruspalvelujen valtionosuusmomentille. Lukiokoulutuksen perustamishankkeisiin muutoksen vaikutus koskisi vain kahta kuntaa, joiden hankkeet sisältyvät vahvistettuun rahoitussuunnitelmaan vuosille 2015 ja 2016. Lasten päivähoidon hankkeisiin on osoitettu määrärahoja joinakin vuosina valtion lisätalousarvioissa. Taiteen perusopetuksen hankkeisiin ei avustuksia ole juurikaan myönnetty viime vuosina. Pitkällä aikavälillä muutoksella arvioidaan olevan vaikutuksia yksityisten perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjien rahoitukseen ja toimintaedellytyksiin.

Esitetyllä muutoksella perustamishankkeisiin suoritettun valtionavustuksen palautuksen määrittelystä olisi vain vähäisiä valtiontaloudellisia vaikutuksia. Samoin vaikutukset koulutuksen järjestäjille olisivat vähäisiä.

Esityksellä valtion korvauksetta luovuttaman omaisuuden ajallisesti rajoittamattoman palautusvelvollisuuden muutoksesta luovutuksesta 30 vuoden ajaksi rajattuun palautusvelvollisuuteen olisi taloudellisia vaikutuksia sekä valtiolle että kunnallisille koulutuksen järjestäjille. Ajallisesti rajoittamaton palautusvelvollisuus kohdistuu ennen vuotta 1998 luovutettuun omaisuuteen, jonka arvo luovutushetkinä on yhteensä 1,338 miljardia euroa vuoden 2012 rahanarvossa. Omaisuuden arvioidaan pienenevän noin 0,98 miljardiin euroon 30 vuoden kuluttua luovutushetkestä. Korvauksetta luovutettua omaisuutta myytäessä tai muuten luovutettaessa opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt luovutetun

omaisuuden myyntitulot käytettäväksi tai käyvän arvon siirrettäväksi alkuperäisen taroituksen mukaisiin investointeihin. Koulutuksen järjestäjäverkon rakenteellisen kehittämisen edetessä vastaavat järjestelyt ovat edelleen ajankohtaisia ja palautusvelvollisuutta koskevia valmisteltavia päätöksiä tulee edelleen merkittävä määrä päätettäväksi. Koska luovutetun omaisuuden arvo on siirretty vastaaviin investointeihin, ei palautusvelvollisuuden rajoittaminen 30 vuoteen vaikuta valtion talouteen.

4.2 Vaikutukset kuntien ja koulutuksen järjestäjien toimintaan

Ammattikorkeakoulujen rahoitusvastuun siirtyessä kokonaan valtiolle häviää kunnilta velvoite osallistua ammattikorkeakoulujärjestelmän ylläpitämiseen ja siitä aiheutuviin kustannuksiin. Koska valtio perii kunnan rahoitusosuuden kunnilta asukaslukujen suhteessa, kunnat ovat olleet voimassa olevassa rahoitusjärjestelmässä ammattikorkeakoulutuksen maksajia, vaikka niillä ei talousarviossaan olisikaan ammattikorkeakoulua. Kunnat rahoittavat kuitenkin suuremman osuuden asukaskohtaisena rahoitusosuutena kuntien peruspalveluissa ja toisen asteen koulutuksessa. Muutos ei täten vaikuta yksittäisten kuntien rahoitustilanteeseen. Lukio-koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen säästöt taas vähentävät kuntien asukaskohtaista rahoitusosuutta.

Lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan aleneminen edellyttää koulutuksen järjestäjiltä toiminnan sopeuttamista käytettävissä olevien resurssien määrään, toiminnan tehostamista, kustannusten alentamista ja järjestäjäverkon rakenteellisen kehittämisen toimenpiteitä.

Esi- ja perusopetuksessa kuntakohtaisen kotikuntakorvauksen perusosan vaihtuminen valtakunnalliseen kotikuntakorvauksen perusosaan kuntien peruspalvelujen valtionosuusuudistuksen johdosta vaikuttaa jonkin verran yksittäisille kunnille, kuntayhtymille ja yksityisille opetuksen järjestäjille maksettavaan rahoitukseen lisäopetuksesta, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavasta opetuksesta sekä muille kuin oppivelvollis-

sille järjestettävästä opetuksesta riippuen siitä, onko opetuksen järjestäjä saanut keskimääräistä kotikuntakorvausta korkeampaa vai matalampaa rahoitusta.

Vuosien 2013 ja 2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättäminen pysyväksi vähentää kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien rahoitusta jatkossakin.

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä on muuttunut vuosien kuluessa työelämäyhteistyöksi, joka on osa koulutuksen järjestäjien perustehtävää. Koulutuksen järjestäjien työelämän kehittämis- ja työelämäyhteistyö voi jatkua myös tähän tarkoitukseen valtiontalousarvioista kohdennetun erillisrahoituksen päättyessä, mutta toimintaa joudutaan ylläpitämään muun rahoituksen turvin.

Esi- ja perusopetuksen perustamishankkeisiin myönnettävien valtionavustusten vaikuttavuus on tällä hetkellä valtakunnallisesti vähäinen, koska viime vuosina on voitu myöntää avustusta vain muutamaan uuteen hankkeeseen ja suurin osa määrärahoista on osoitettu aiemmin myönnettyjen jälkirahoitteisten valtionavustusten erien maksuun.

Yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin myönnettävien valtionavustusten vaikuttavuus on merkittävä, koska valtionavustuksilla on turvattu koko maan kattavat kirjastopalvelut kasvavilla ja harvaan asutuilla alueille. Sillä, että yleisten kirjastojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma 2014—2017 toteutetaan myös vuosien 2015—2017 osalta, turvataan rahoitussuunnitelmaan sisältyvien kuntien tasavertainen kohtelu. Valtion korvauksetta lahjoittaman omaisuuden palautusvelvollisuuden rajaaminen 30 vuoteen kohtelee yhdenmukaisesti koulutuksen järjestäjiä ja ammattikorkeakouluja riippumatta ylläpitomuodosta.

4.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esitys perustamishankkeisiin myönnettävien avustusten luopumisesta vähentäisi aluehallintovirastojen työmäärää ensisijaisesti oppilaitosrakentamisen osalta. Aluehallintovirastoihin jäisi oppilaitosten osalta ennen vuotta 2015 ja yleisten kirjastojen osalta ennen vuotta 2016 perustamiskustannuksiin myönnettyjen avustusten maksamiseen, käy-

tön valvontaan, takaisin perintään ja palauttamiseen liittyvät tehtävät. Viimeiset jälkirahoitteiset oppilaitosten avustukset maksettaisiin arviolta vuonna 2022 ja avustusten palauttamista koskevien tehtävien hoito jatkuisi vuoteen 2029 asti. Yleisten kirjastojen viimeiset jälkirahoitteiset avustukset maksettaisiin arviolta vuonna 2024 ja avustusten palauttamista koskevat tehtävät jatkuisivat vuoteen 2030 asti. Jatkossa aluehallintovirastot hoitaisivat rakentamisen toimitilahankkeisiin ja investointihankkeisiin liittyviä tehtäviä, mikäli valtion talousarviossa osoitetaan tarkoitusta varten määrärahoja. Kirjastorakentamisen osalta rakentamista koskevat tehtävät liittyvät pääosin kirjastotoimen informaatio-ohjaukseen, jolloin tehtävästä luopumiselle ei ole suurta merkitystä työmäärässä.

Perustamishankkeeseen suoritettua valtionavustuksen palautuksen uusi määrittely yksinkertaistaisi ja yhdenmukaistaisi asioiden käsittelyä eri valtionapuviranomaisissa. Muutos vähentäisi sekä valtionapuviranomaisten että valtionavustuksen saajien työtä. Palautettava valtionavustus laskettaisiin yhtenäisten perusteiden mukaisesti eikä se perustuisi valtionavustuksen saajan teettämään arvioon todennäköisestä luovutushinnasta.

Valtion korvauksetta lahjoittaman omaisuuden palautusvelvollisuuden rajaaminen 30 vuoteen vähentäisi opetus- ja kulttuuriministeriön tehtäviä vasta 2020 – luvulla.

Siirtyminen vuosittaiseen kustannustenjaon tarkistukseen lisää jonkin verran valtionosuusviranomaisten työmäärää.

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävään myönnettävistä valtionavustuksista luopuminen vähentää valtionapuviranomaisena toi-

mineiden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä aluehallintoviraston avustuksen myöntämiseen, niiden käytön seurantaan ja valvontaan liittyvää työtä.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä. Esitys on käsitelty kunnallistalouden ja –hallinnon neuvottelukunnassa ja sivistyspoliittisessa ministerityöryhmässä. Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Ammattikorkeakoulujen rahoitusta koskevien säännösten kumoaminen rahoituslaista sekä kunnan rahoitusosuuden lisääminen kuntien peruspalveluiden, lukioiden ja ammatillisen peruskoulutuksen rahoitukseen ammattikorkeakoulujen rahoituksen siirtämisen johdosta valtion vastattavaksi liittyy eduskunnan 10.11.2014 hyväksymään ammattikorkeakoululakiin ja lakiin yliopistolain 49 §:n muuttamisesta. Kunnan rahoitusosuuden lisääminen ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistuksen johdosta sekä esi- ja perusopetukseen liittyvien rahoituksen määräytymisperusteiden sitominen valtakunnalliseen kotikuntakorvauksen perusosaan liittyy myös eduskunnan 24.6.2014 hyväksymään lakiin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta.

Esitys liittyy vuoden 2015 valtion talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

1 §. Soveltamisala. Pykälä ehdotetaan säädösteknisistä syistä muutettavaksi kokonaan. Koska ammattikorkeakoulujen rahoitus ei vuoden 2015 alusta määräytyisi enää rahoituslain perusteella, pykälän 1 momentin 3 kohdasta poistettaisiin maininta ammattikorkeakoululaista ja ammatillisesta opettajakoulutuksesta annetusta laista. Momentista poistettaisiin myös maininta perustamishankkeisiin myönnettävästä valtionosuudesta ja -avustuksesta, koska perustamishankkeista on päätetty osittain luopua. Perustamishankkeisiin myönnettävästä valtionavustuksista säädettäisiin uudessa 2 momentissa, joka koskisi jatkossa museolain, teatteri- ja orkesterilain sekä liikuntalain mukaisia avustuksia sekä uudessa 3 momentissa, koska rahoituslakia sovellettaisiin edelleen myös perustamishankkeisiin myönnettyjen avustusten maksamiseen, käytön valvontaan ja palautuksiin lukioiden, perusopetuksen, taiteen perusopetuksen ja yleisten kirjastojen osalta.

Uudessa 4 momentissa säädettäisiin nykyisen 2 momentin mukaisesti ammatillisen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen rahoituksen myöntämisestä, tiloista sekä kalustosta ja muusta irtaimistosta aiheutuviin muihin kuin käyttökustannuksiin. Lisäksi momentista poistettaisiin maininta ammattikorkeakouluista ja ammatillisesta opettajankoulutuksesta. Kunnan laskennallisesta omarahoitusosuudesta rahoituslain piiriin kuuluvien lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen kustannuksiin säädettäisiin uudessa 5 momentissa, joka vastaa sisällöltään nykyistä 3 momenttia. Momentista poistettaisiin viittaus poistettavaksi esitettyyn 1 momentin 3 kohtaan edellä mainituilla perusteilla.

2 §. Soveltaminen eräissä tapauksissa. Pykälän 2 momentin 5 –kohdassa esitetään

muutettavaksi termi koulukotikorvaus termiksi koulukotikorotus, jolloin se on yhdenmukainen 15 §:n terminologian kanssa.

Pykälän 4 momentti ehdotetaan muutettavaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän muutoksen yhteydessä tehdyn linjauksen johdosta. Perusopetuksen, lasten päivähoiton, taiteen perusopetuksen ja yleisten kirjastojen perustamishankkeisiin ei kuntien kulttuuritoimintaa lukuun ottamatta, vastaisuudessa myönnettäisi valtionavustuksia.

3 §. Määritelmät. Pykälän 1 ja 2 kohdassa olevat pykäläviittaukset muutettaisiin vastaamaan 1 §:n muutosta ja täydennettäisiin lakiluetteloa pykälän 1 kohdassa.

5 §. Rahoituksen laskentaperuste. Pykälän 1 kohdasta poistettaisiin viittaus ammattikorkeakoululakiin edellä 1 §:ssä mainitulla perusteella. Pykälän 3 kohtaan esitetään lisättäväksi koulukotiopetus, joka puuttuu luettelosta ja pidennettyyn oppivelvollisuuteen viittaava muotoilu ”vaikeasti vammaisten perusopetuksessa” esitetään täsmennettäväksi muotoon ”perusopetuslain 25§:n 2 momentissa tarkoitetussa pidennettyyn oppivelvollisuuteen perustuvassa opetuksessa”.

6 §. Kunnan valtionosuus ja valtionosuiden peruste lukiolaissa tarkoitetussa koulutuksessa, ammatillisessa peruskoulutuksessa ja ammattikorkeakoulussa. Pykälän otsikko muutettaisiin edellä 1 §:ssä mainitulla perusteella poistamalla siitä maininta ammattikorkeakouluista. Samalla perusteella kumottaisiin pykälän 2 momentin 3 kohta. Lisäksi pykälän 2 momentin 1 kohdan sanamuotoja täsmennetään.

7 §. Kuntayhtymän ja yksityisen järjestämän lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja ammattikorkeakoulun rahoitus. Pykälän otsikko muutettaisiin poistamalla siitä maininta ammattikorkeakoulusta edellä 1 §:ssä mainitulla perusteella.

8 §. Kunnan omarahoitusosuus lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaan. Edellä 1 §:ssä esitetyin perustein

pykälän otsikosta ja pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta ammattikorkeakouluista. Pykälän 2 momentti vastaa sisällöltään voimassa olevaa 2 momenttia. 3 momentista esitetään poistettavaksi kohta 3, joka liittyy ammatilliseen opettajankoulutukseen edellä 1 §:ssä mainitulla perusteella. Pykälän uudessa 4 momentissa säädettäisiin kunnan omarahoitusosuuteen lisättävästä euromäärästä ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistuksen takia. Ammattikorkeakoulujen kunnan rahoitusosuuden siirto lukioiden ja ammatillisen peruskoulutuksen kunnan rahoitusosuuteen on 290 948 000 euroa. Vastaavasti valtionosuus kasvaa ammattikorkeakouluissa ja alenee lukioissa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa samalla euromäärällä. Siirron vaikutus kunnan asukaskohtaiseen rahoitusosuuteen on 53,65 euroa asukasta kohden vuonna 2015, kun 290 948 000 euroa jaetaan koko maan asukasmäärällä 31.12.2013, joka oli 5 422 604 asukasta.

Euromäärää esitetään korotettavaksi vuosittain arvioidun kustannustason muutosta vastaavalla euromäärällä ja näin saatava euromäärä jaetaan varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden asukasmäärällä.

11 §. Rahoitus perusopetuslaissa tarkoitettuun lisäopetukseen. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaan kotikuntakorvaus määräytyisi kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien toteutuneiden kustannusten perusteella eikä enää kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisten kustannusten perusteella, joiden valtakunnallinen taso on pohjautunut toteutuneisiin kustannuksiin, mutta yksittäisen kunnan saama rahoituksen taso on vaihdellut kuntien peruspalvelujen valtionosuuslain korotuskriteerien mukaisesti. Muutos aiheutuu kuntien peruspalvelujen valtionosuusudistuksesta, jossa poistettiin kokonaan erilliset esi- ja perusopetuksen rahoituksen määräytymisperusteet, joihin kuntakohtainen kotikuntakorvaus on perustunut vielä vuonna 2014. Tämän vuoksi perusopetuksen lisäopetuksen rahoitus tulisi sidottavaksi uuteen kotikuntakorvauksen valtakunnalliseen perusosaan. Pysyväksi ehdotetun vuosien 2013—2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisen vuoksi kotikuntakorvauksen perusosasta ehdotetaan vähen-

nettäväksi 160,78 euroa. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että kunnalle, kuntayhtymälle tai yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuslain 5 §:ssä tarkoitettua lisäopetusta varten euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja saatu erotus kerrotaan luvulla 1,26 ja perusopetuksen lisäopetuksen oppilasmäärällä.

Käsitteistöä esitetään yhtenäistettäväksi perusopetuslain mukaisiin käsitteisiin siten, että koulutuksen järjestäjän sijasta käytetään termiä opetuksen järjestäjä ja opiskelijamäärän sijasta termiä oppilasmäärä.

12 §. Rahoitus maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen. Pykälän rahoituksen määräytymistä muutettaisiin edellä 11 §:ssä esitetyin perustein siten, että rahoitus sidottaisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistettavaan kotikuntakorvauksen perusosaan, josta vähennettäisiin pysyväksi ehdotetun vuosien 2013—2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisen vuoksi 160,78 euroa. Näin saatu erotus kerrottaisiin luvulla 2,49 ja maahanmuuttajien perusopetuksen valmistavan opetuksen opiskelijamäärällä. Käsitteistöä esitetään yhtenäistettäväksi perusopetuslain mukaisiin käsitteisiin siten, että koulutuksen järjestäjän sijasta käytetään termiä opetuksen järjestäjä ja opiskelijamäärän sijasta termiä oppilasmäärä.

13 §. Rahoitus muille kuin oppivelvollisille järjestettävään esi- ja perusopetukseen. Pykälän 1 momentin rahoituksen määräytymistä muutettaisiin edellä 11 §:ssä esitetyin perustein siten, että rahoitus sidottaisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistettavaan kotikuntakorvauksen perusosaan, josta vähennettäisiin pysyväksi ehdotetun vuosien 2013—2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisen vuoksi 160,78 euroa. Näin saatu erotus kerrottaisiin luvulla 1,41 ja oppilasmäärällä. Pykälän 1 momenttia täsmennettäisiin siten, että momentista ilmeni selkeämmin hallituksen esityksessä laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta ja laeiksi eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

(HE 174/2009) yksityiskohtaisissa perusteissa oleva rajaus, jossa määritellään, että rahoitus myönnetään 1 momentin nojalla perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua pidennettyä oppivelvollisuuden piirissä oleville 5-vuotiaille oppilaille ja yli 16-vuotiaille ei-oppivelvollisille. Käsitteistöä esitetään yhtenäistettäväksi perusopetuslain mukaisiin käsitteisiin siten, että koulutuksen järjestäjän sijasta käytetään termiä opetuksen järjestäjä.

14 §. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville perusopetuksen oppilaille myönnettävä korotus. Pykälän otsikkoa täsmennettäisiin viittamaan perusopetuslakiin ja vaihtamalla korotus –käsite kuntien peruspalvelulain muutetussa 38 §:ssä käytettävään lisärahoitus –käsitteeseen. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuslain muutoksen myötä kyseisestä laista poistuu myös perusopetuksen perushinta, joka on ollut pykälässä laskentaperusteena. Tästä johtuen perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettuun 11-vuotiseen oppivelvollisuuteen perustavana korotuksena myönnettäisiin jatkossa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistettu kotikuntakorvauksen perusosa, josta vähennettäisiin pysyväksi ehdotetun vuosien 2013–2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisen vuoksi 160,78 euroa. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville perusopetuksen oppilaille myönnettävä korotus saadaan, kun edellä mainittu euromäärä kerrotaan luvulla 2,97 ja pykälässä tarkoitettulla oppilaiden määrällä ja siihen lisätään vielä euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa ja saatu erotus kerrotaan luvulla 1,79 ja vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden määrällä. Käsitteistöä esitetään yhtenäistettäväksi perusopetuslain mukaisiin käsitteisiin siten, että koulutuksen järjestäjän sijasta käytetään termiä opetuksen järjestäjä. Lisäksi korvaus –käsite täsmennettäisiin lisärahoitus –käsitteeksi.

15 §. Perusopetuksen sisäoppilaitoslisä ja koulukotikorotus. Pykälän 1 momentissa perusopetuksen sisäoppilaitoslisän määräytymisperustetta ehdotetaan muutettavaksi käy-

tettävien perusteiden yhtenäisyyden vuoksi. Jatkossa sisäoppilaitoslisä ei olisi sidottu ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräiseen yksikköhintaan, vaan sisäoppilaitoslisän määräytyminen sidottaisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistettavaan kotikuntakorvauksen perusosaan josta vähennettäisiin pysyväksi ehdotetun vuosien 2013–2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisen vuoksi 160,78 euroa. Ehdotuksen mukaan kunnalle, kuntayhtymälle tai yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuslaissa tarkoitettua opetuksen sisäoppilaitokseen kuuluvan majoituksen ja ruokailun saavien oppilaiden osalta euromäärä, joka saadaan, kun mainitusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja saatu erotus kerrotaan luvulla 0,46. Muutos vastaisi suuruudeltaan nykyistä perusopetuksen oppilaitoslisää. Käsitteistöä esitetään yhtenäistettäväksi perusopetuslain mukaisiin käsitteisiin siten, että koulutuksen järjestäjän sijasta käytetään termiä opetuksen järjestäjä.

Pykälän 2 momentin perusteella yksityiselle opetuksen järjestäjälle koulukotiopetuksesta aiheutuvien kustannusten kompensointia koskevaa säännöstä muutettaisiin niin, että korotus sidottaisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta, josta vähennettäisiin pysyväksi ehdotetun vuosien 2013–2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisen vuoksi 160,78 euroa. Näin saatu erotus kerrottaisin luvulla 1,86 ja koulukotiopetusta saavien oppilaiden määrällä.

17 §. Yksityisen perusopetuksen järjestäjän toiminnan aloittaminen. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 37 §:ssä säädettävä kotikuntakorvauksen maksuvelvollisuus määräytyy varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa olevien oppilaiden kotikunnan perusteella. Rahoituksen peruste olisi edelleen sidoksissa kotikuntakorvauksen määrään. Pykälästä poistettaisiin kuitenkin kotikuntakorvauksen kuntakohtaiseen laskemiseen liittyvä maininta, koska kotikuntakorvauksia ei enää laskettaisi kuntakohtaisesti.

18 §. Rahoitus ulkomailta järjestettävään perusopetuslain mukaiseen opetukseen. Py-

kälää muutettaisiin siten, että ulkomailla järjestettävää perusopetuslaissa tarkoitettua opetusta varten opetuksen järjestäjälle myönnettävää euromäärää ei sidottaisi enää kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n mukaiseen perushintaan vaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosaan, josta vähennettäisiin pysyväksi ehdotetun vuosien 2013—2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisen vuoksi 160,78 euroa. Näin saatu erotus kerrottaisiin luvulla 1,23 ja oppilasmäärällä ja myönnettäisiin joko sellaisenaan tai korotettuna tai alennettuna sen mukaan kuin valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään.

23 §. Keskimääräiset yksikköhinnat. Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta ammattikorkeakoululaista edellä 1 §:ssä mainitulla perusteella. Pykälän 2 momentista poistettaisiin pykäläviittaus kumottavaksi esitettävään 26 §:ään 1 §:ssä mainitulla perusteella.

23 a §. Lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja taiteen perusopetuksen keskimääräisten yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015. Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi poistamalla siitä maininta ammattikorkeakouluista. Samoin pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta ammattikorkeakouluista.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että momentissa säädettäisiin lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan leikkaamisesta vuonna 2015 (-496,41 €/6 425,98 €) lukuun ottamatta laadun ja laajuuden muutoksen johdosta keskimääräiseen yksikköhintaan tehtävää lisäystä ja kustannustason arvioitua muutosta vuodelle 2015.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että momentissa säädettäisiin ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan leikkaamisesta vuonna 2015 (-309,02 €/10 970,06 €). Vähennystä laskettaessa ei otettaisi huomioon kustannustason arvioitua muutosta vuodelle 2015. Vähennystä laskettaessa ei myöskään otettaisi huomioon 68 §:ssä tarkoitettua ns. takuusumman ja kirjanpidon mukaisten poistojen erotuksen eikä siitä 69 §:n nojalla tehtävän vähennyksen

vaikutusta keskimääräiseen yksikköhintaan vuodelle 2015.

24 §. Lukion yksikköhinnat. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että yksikköhintojen perusteena käytettävät kustannukset tarkistettaisiin toteutuneiden kustannusten perusteella vuosittain nykyisen joka neljäs vuosi tapahtuvan kustannusten tarkistuksen sijasta. Pykälän 6 momentti esitetään kumottavaksi, koska se on tarpeeton vuosittaiseen yksikköhintojen tarkistamiseen siirryttäessä.

25 §. Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnat. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että yksikköhintojen perusteena käytettävät kustannukset tarkistettaisiin toteutuneiden kustannusten perusteella vuosittain nykyisen joka neljäs vuosi tapahtuvan kustannusten tarkistuksen sijasta. Lisäksi momentista poistettaisiin tarpeettomana maininta kustannustason tarkistamisesta väliuosina.

26 §. Ammattikorkeakoulujen yksikköhinnat. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi 1 §:ssä esitetyillä perusteilla ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistuksen vuoksi.

26 a §. Ammattikorkeakoulujen keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat vuosina 2013—2015. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi ammattikorkeakoulujen rahoitusjärjestelmäuudistuksen vuoksi. Hallituksen esityksen (26/2014) voimaatulo- ja siirtymäsäännösten perustelujen mukaan siirtymäkaudella 2015—2016 otetaan huomioon vuoden 2014 opiskelijamääriin ja yksikköhintoihin kohdistuneet rajaukset ammattikorkeakoulukohtaisesti laskettavilla rahoituserillä. Ammattikorkeakoulun saama rahoitus vuosille 2015 ja 2016 lasketaan rahoitusmallin mukaisilla tekijöillä ja saatuun lopputulokseen lisätään tai siitä vähennetään erikseen laskettava rahoituserä, jossa huomioidaan jo tehdyt säästöpäätökset ja koulutusalakohdaiset kustannuserot sekä rajataan muutoksen suuruutta.

Eduskunnan 10.11.2014 hyväksymän ammattikorkeakoululain (932/2014) siirtymäsäännöksen mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö korvaisi hakemuksesta vuonna 2016 kertaluontoisesti ne yksikköhinnan korotukset, joihin ammattikorkeakouluilla on ollut oikeus opetus- ja kulttuuritoimesta annetun lain (1705/2009) 32 §:n 2 momentin perus-

teella. Nämä kompensatiot perustuvat ammattikorkeakoulujen yhtiöitymisissä tapahtuneisiin omaisuuden luovutuksiin kunnilta tai kuntayhtymiltä ammattikorkeakoulutoimintaa jatkaville osakeyhtiöille.

27 a §. *Ammatillisen lisäkoulutuksen ja ammatillisten erikoisoppilaitosten yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015.* Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös vuonna 2015 olisi riittävän suoritemäärän turvaamiseksi käytössä väliaikaisesti voimassa oleva yksikköhintakerroin. Kertoimen suuruus määräytyy ammatillisen koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan arvioidun muutoksen perusteella.

28 §. *Opetustuntikohtaisesti rahoitetun taiteen perusopetuksen yksikköhinta.* Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että yksikköhintojen perusteena käytettävät kustannukset tarkistettaisiin vuosittain nykyisen joka neljäs vuosi tapahtuvan kustannusten tarkistuksen sijasta. Lisäksi momentista poistettaisiin tarpeettomana maininta väli vuosina tapahtuvasta yksikköhinnan laskemisesta.

29 a §. *Perusopetuksen yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi vuotta aiemmin kuin sen voimassaolo muuten päättyisi. Vuoden 2015 alusta voimaan tulevassa kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmässä ei enää säädetä esi- ja perusopetuksen laskennallisten kustannusten pohjalta perushintaa eikä kuntakohtaista kotikuntakorvausta ja näihin eriin sidoksissa olleet pykälät muutetaan sidottavaksi kuntien peruspalvelujen valtionosuuslain 38 §:n mukaiseen valtakunnalliseen kotikuntakorvauksen perusosaan. Sen sijaan vuosien 2013 ja 2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättämisestä syntyvä säästö esitetään tehtävän pysyväksi. Vuosien 2013 ja 2014 kustannustason muutoksen tekemättä jättäminen on tarkoitus toteuttaa siten, että 11—15 §:ien ja 18 §:n kotikuntakorvauksen perusosaa alennetaan 160,78 eurolla.

31 §. *Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset.* Pykälän 1, 3 ja 4 momentista poistetaan ammattikorkeakouluja koskeva maininta edellä 1 §:ssä esitetyillä

perusteilla. Pykälän 2 momentissa Euroopan yhteisö korjataan Euroopan Unioniksi.

32 §. *Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinnoissa.* Pykälän 1 ja 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininta ammattikorkeakouluista edellä 1 §:ssä esitetyillä perusteilla.

35 §. *Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhinnat.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintojen perusteena käytettävät kustannukset tarkistettaisiin vuosittain nykyisen joka neljäs vuosi tapahtuvan kustannusten tarkistuksen asemesta. Lisäksi momentista poistettaisiin tarpeettomana maininta kustannustason tarkistamisesta väli vuosina.

35 a §. *Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintojen laskeminen vuonna 2014 ja 2015.* Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti. Sen mukaan aiempien säästötoimenpiteiden lisäksi vuonna 2015 museoiden yksikköhintaa alennettaisiin 2 849 eurolla, teattereiden 2 183 eurolla ja orkestereiden 2 167 eurolla.

42 §. *Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma.* Pykälän 1 ja 2 momentista poistettaisiin lasten päivähoidon hankkeita koskevan suunnitelman laatiminen sen johdosta, että lasten päivähoidon perustamishankkeista luovutaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii rahoitussuunnitelman museoiden, teattereiden ja orkestereiden, kuntien kulttuuritoiminnan sekä liikuntalain mukaisille perustamishankkeille.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että aluehallintovirasto laatii rahoitussuunnitelmaa varten luettelon toimintalueillaan toteutettaviksi aiotuista perustamishankkeista vain liikuntalain mukaisille perustamishankkeille. Pykälän 3 ja 4 säilyvät ennallaan.

43 §. *Yhteinen perustamishanke.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

48 §. *Opiskelija- ja oppilasmäärien laskeminen.* Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistuksen vuoksi 1 §:ssä esitetyillä perusteilla. Myöhemmin annettavassa hallituksen esityksessä rahoituslain muuttamisesta tarkastellaan pykälän sisältöä tarkemmin.

50 §. Rahoituksen myöntäminen ja tarkistaminen. Pykälän 2 momentista poistetaan ammattikorkeakoulujen rahoitusta koskeva maininta 1 §:ssä esitetyillä perusteilla.

52 §. Valtionavustuksen myöntäminen ja maksaminen perustamishankkeeseen. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että se koskisi valtionavustuksen myöntämistä liikuntalain, museolain, teatteri- ja orkesterilain sekä kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain mukaisen toiminnan järjestäjille.

53 §. Perustamishankkeeseen suoritetun valtionavustuksen palautus. Pykälä muutettaisiin kokonaan. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan maininta valtionavustusta vastaavasta suhteellisesta osasta hankitun omaisuuden käyvästä arvosta, ja se muutettaisiin laskennalliseksi ottamalla huomioon perustamishankkeeseen suoritettu valtionavustus rakennuskustannustason muutoksin ja vähentäen rakennuksen iästä ja tavanomaisesta kulumisesta johtuva kohtuullinen arvon alenema. Pykälän 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistetaan maininta valtionavustusta vastaavasta suhteellisesta osasta vakuutus- tai muusta korvauksesta. Valtionavustuksen laskennallinen määrä voitaisiin määrätä palautettavaksi valtiolle omaisuuden tuhoutuessa tai vahingoittuessa, mikäli siitä saataisiin vakuutus- tai muuta korvausta. Valtiolle palautettavaksi määrättävissä oleva euromäärä määriteltäisiin laskennallisesti samoin kuin 1 momentissa eikä se perustuisi valtionavustusta vastaavaan suhteelliseen osaan vakuutus- tai muusta korvauksesta.

Pykälän 3 momentista muutettaisiin virheellinen viittaus korkolain 4 §:n 3 momenttiin viittaukseksi korkolain 12 §:ksi.

Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtion korvauksetta kunnille ja kuntayhtymille luovuttamien ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen ja irtaimistojen osalta palautusta ei määrättäisi suoritettavaksi jos kiinteistöjen ja irtaimistojen luovutusajankohdasta on kulunut yli 30 vuotta. Puheena olevissa luovutussopimuksissa palautusvelvollisuus on ajallisesti rajoittamaton. Muutosehdotuksen johdosta kunnille ja kuntayhtymille luovutettujen kiinteistöjen osalta palautusaika muuttuisi ajallisesti ra-

joittamattomasta 30 vuoteen, mikä vastaa yksityisille koulutuksen järjestäjille luovutettujen kiinteistöjen luovutussopimuksissa sovitua.

57 §. Valtionapuviranomainen. Pykälä muutettaisiin kokonaan. Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta opetus-, päivähoido- ja kirjastoalan perustamishankkeiden valtionapuviranomaisuudesta perustamishankkeiden valtionosuusjärjestelmän muutoksen johdosta. 1 momentissa säädettäisiin tehtävistä, joissa aluehallintovirasto toimisi valtionapuviranomaisena. Aluehallintovirasto toimisi valtionapuviranomaisena 45 §:n 1 momentin ja 1 §:n 3 momentin mukaisissa perustamishankkeita koskevissa asioissa lukuun ottamatta opetus- ja kulttuuriministeriön ennen vuotta 2007 myöntämien perustamishankkeiden valtionosuuksien ja avustusten maksamista. Perustamishankkeisiin suoritettujen avustusten palautusvelvollisuus on 15 vuotta myöntämisestä, joten vuonna 2014 myönnettyjen avustusten palautusvelvollisuus on voimassa vuoteen 2029 asti ja viimeisiä avustusten palauttamista tai takaisinperintää koskevia tehtäviä hoidettaisiin aluehallintovirastoissa vielä vuonna 2030. Yleisten kirjastojen osalta vuonna 2015 myönnettävien perustamishankkeiden palautusvelvollisuus on voimassa vuoteen 2030.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tehtävistä, joissa Opetushallitus toimisi valtionapuviranomaisena. Pykälän nykyinen 3 momentti kumottaisiin, koska työelämän kehittämis- ja palvelutehtävään osoitetun valtionavustusrahoituksen lakatessa myös valtionapuviranomaista koskeva säännös on tarpeeton.

Pykälän uuden 3 momentin mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö olisi valtionapuviranomainen muissa rahoituslaissa tarkoitetuissa asioissa kuten nykyisinkin. Toimivallan jaosta valtionapuviranomaisten välillä voitaisiin 4 momentin mukaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

68 §. Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen poistojen määrän vaikutus yksikköhintoihin. Pykälän otsikko ja pykälä ehdotetaan muutettavaksi poistamalla niistä maininta ammattikorkeakouluista edellä 1 §:ssä esitetyillä perusteilla. Voimassa olevan pykälän mukaan ammatillisen koulutuk-

sen ja ammattikorkeakoulujen takuukorotus poistuisi vuonna 2016, jolloin kustannuspohjavuotena on vuoden 2013 kustannukset. Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen poistojen kehitys ei kuitenkaan vastaa pykälän säätämisaikakohdassa oletettua tasoa. Ammattikorkeakoulujen vuoden 2013 laskennallisten opiskelijoiden opiskelijakohtaiset poistot ovat kustannustietojen perusteella 276,97 euroa. Tämä on huomattavasti alle vuoden 2015 takuukorotuksen, joka on vuoden 2013 tasossa ammattikorkeakoulujen osalta 604,75 euroa. Ammattikorkeakoulut poistettaisiin pykälästä kokonaan, jolloin ammattikorkeakoululain mukaiseen rahoitukseen, joka perustuu talousarvioon, jäisi poistojen takuukorotuksen vuoden 2014 euronäärä pysyvästi osaksi ammattikorkeakoulujen rahoitusta indeksikorotuksineen. Kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamisen yhteydessä tehtiin vuoden 2006 alusta lukien opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen investointien rahoitusta koskevat muutokset (HE 88/2005). Tällöin luovuttiin hankekohtaisista perustamiskustannuksiin myönnettävistä valtionosuuksista, opetusministeriön vahvistaman vuosivuokran perusteella tehtävästä yksikköhinnan korotuksesta, sekä investointilisästä. Niiden sijasta kirjanpidon mukaiset poistot luetaan mukaan yksikköhinnan laskennassa käytettyihin valtakunnallisiin kokonaiskustannuksiin. Lähtökohtana oli, että siirtymäkautena, kun poistot vielä ovat silloista perustamishankerahoitusta pienemmät, yksikköhintaan tehtäisiin vuoden 2005 perustamishankkeiden rahoitustason mukainen korotus ns. takuusumman (investointien valtionrahoitus vuoden 2005 tasossa, investointilisä, ns. pienet hankkeet) perusteella. Hallituksen esityksen 88/2005 mukaan on todennäköistä, että poistojen määrä kasvaa jatkossakin hitaasti, poistojen kehitystä seurataan ja tarvittaessa siirtymäkautta esitetään jatkettavaksi. Poistojen määrät kasvavat hitaasti johtuen järjestelmämuutoksesta ja valtion koulutuksen järjestäjille luovuttamista kiinteistöistä, joissa ei alkuaan ollut poistoja. Ammattikorkeakoulujen osalta siirrytään uuteen rahoitusjärjestelmään vuoden 2015 alusta lukien. Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausten mu-

kaisesti ammattikorkeakoulujen rahoitus pohjautuu aiempaan ammattikorkeakoulujen kokonaisrahoituksen tasoon ja siten sisältää myös puheena olevan takuukorotuksen (37 miljoonaa euroa). Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä ammatillisen koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan korottamisesta.

68 a §. *Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen poistoihin liittyvän euronäärän laskeminen vuosina 2013–2015.* Pykälän otsikko muutetaan ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistuksen takia. Lisäksi pykälän sanamuotoja täsmennetään.

69 §. *Aiemmin myönnettyjen ja maksamatta olevien perustamishankkeiden valtionosuudet.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi poistamalla siitä maininta ammattikorkeakouluis- ta edellä 1 §:ssä esitetyillä perusteilla.

70 §. *Valtionapuviranomainen perustamishankkeita koskevissa asioissa.* Pykälän esitetään kumottavaksi. Perustamishankkeiden valtionapuviranomaiset määriteltäisiin 57 §:ssä.

1.2 Laki vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta

11 §. *Yksikköhinta.* Pykälän 2–6 momentteja muutettaisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen yhteydessä tehdyn linjauksen mukaisesti siten, että yksikköhinnat laskettaisiin joka neljäs vuosi tapahtuvan kustannusten tarkistuksen sijasta vuosittain. Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että kansalaisopistojen keskimääräinen yksikköhinta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella ja määrättäisiin soveltuvien osin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 23 §:ssä säädetään. Kysymyksessä olisi tekninen muutos, jonka jälkeen asetuksenantovaltuus olisi 11 §:n 4 momentissa. Pykälän nykyinen 8 momentti kumottaisiin tarpeettomana.

Voimaantulosäännöksen mukaan vuosittain tapahtuva kustannusten tarkistus tehtäisiin ensimmäisen kerran varainhoitovuodelle 2016 vuoden 2013 kustannustietojen perusteella.

14 §. *Eriyisavustukset ja ylimääräiset avustukset.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi

siten, että jatkossa oppilaitosten rakenteellista kehittämisohjelmaa tukevien avustusten sijaan voidaan myöntää rakenteellista kehittämistä tukevia avustuksia. Rakenteellisen kehittämisen tarve on jatkuva ja oppilaitosten yhdistymistilanteissa ylläpitäjille aiheutuu merkittäviä lisäkustannuksia. Rakenteellisen kehittämisen mahdollistamiseksi yhdistymispäätöksiä tehneitä ylläpitäjiä voitaisiin tukea rakenteellisen kehittämisen avustuksin. Avustusta myönnettäisiin, kuten muissakin lainkohdassa mainittuja avustuksia, valtion talousarvioissa tarkoitukseen osoitettujen määrärahojen rajoissa. Avustuksiin, jotka olisi myönnetty oppilaitosten rakenteellista kehittämisohjelmaa tukevana avustuksina, sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

16 §. Valtionapuviranomainen. Pykälän 2 momenttia muutetaan 14 §:ää vastaavalla tavalla siten, että jatkossa rakenteellisen kehittämisen avustukset ovat nimeltään rakenteellista kehittämistä tukevia avustuksia. Valtionapuviranomaisena näissä avustuksissa on opetus- ja kulttuuriministeriö.

1.3 Laki perusopetuslain 43 §:n muuttamisesta

43 §. Rahoitus. Pykälän 2 momentti esitetään muutettavaksi. Koska perustamishankkeiden valtionavustusten myöntämisestä luovuttaisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuusuudistuksen yhteydessä tehdyn linjauksen mukaisesti, pykälän 2 momentista poistettaisiin maininta rahoituslain nojalla myönnettävistä perustamishankkeiden valtionavustuksista. Perustamishankkeiden valtionavustusten sijasta ehdotetaan, että investointeja voitaisiin myös jatkossa tukea esimerkiksi elvytettäessä taloutta tai muissa erityistapauksissa valtion talousarvioon myönnetyn määrärahan rajoissa. Avustuksiin sovellettaisiin rahoituslain sijasta valtionavustuslakia (688/2001), jolloin menettely olisi yksinkertaisempi kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisissa perustamishankkeiden avustuksissa. Valtionapuviranomainen olisi aluehallintovirasto.

1.4 Laki lukiolain 35 §:n muuttamisesta

35 §. Rahoitus. Pykälä esitetään muutettavaksi edellä 1.3. kohdassa esitetyillä perusteilla siten, että mahdollisuus perustamishankkeiden valtionavustuksiin poistettaisiin. Sen sijaan olisi mahdollista myöntää investointiavustuksia valtion talousarvioon myönnetyn määrärahan rajoissa. Avustuksiin sovellettaisiin valtionavustuslakia ja valtionapuviranomaisensa olisi aluehallintovirasto.

1.5 Laki lasten päivähoidosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

12 §. Pykälän 3 momentti esitetään muutettavaksi edellä 1.3. esitetyillä perusteilla siten, että perustamishankkeiden sijasta olisi mahdollista myöntää valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta investointeihin. Avustuksiin sovellettaisiin valtionavustuslakia ja valtionapuviranomaisensa olisi aluehallintovirasto.

1.6 Laki taiteen perusopetuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

11 §. Valtionosuus. Pykälän 3 momentista poistettaisiin mahdollisuus myöntää perustamishankkeisiin valtionavustusta. Perustamishankkeiden sijaan ehdotetaan lakiin sisällytettäväksi mahdollisuus myöntää valtionavustusta investointeihin valtion talousarvioon otettavan määrärahan rajoissa edellä 1.3. kohdassa esitetyillä perusteilla. Valtionapuviranomaisena olisi aluehallintovirasto.

1.7 Laki kirjastolain 9 §:n muuttamisesta

9 §. Pykälän 2 momentista poistettaisiin maininta rahoituslain nojalla myönnettävistä perustamishankkeiden valtionavustuksista. Jatkossa olisi mahdollista tukea kirjastojen investointihankkeita ja toimitilojen kehittämistä valtion talousarvioon myönnetyn määrärahan rajoissa. Valtionavustuksiin sovellettaisiin valtionavustuslakia (688/2001). Valtionavustuslain mukainen menettely olisi nykyistä perustamishankkeiden valtionavustuk-

sia koskevaa menettelyä yksinkertaisempi. Valtionapuviranomainen olisi opetus- ja kulttuuriministeriö. Momenttiin lisättäisiin lisäksi maininta valtionavustusten myöntämisestä kirjastolain mukaiseen toimintaan siten kuin rahoituslaissa säädettäisiin.

1.8 Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

18 §. Rahoitus. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjälle ei voida myöntää hanke- ja kehittämisavustusta työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hoitamiseen. Sen sijaan mahdollisuus myöntää valtion talousarvioon otettujen määrärahojen rajoissa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 44 §:ssä säädettyjä muita avustuksia säilyy.

1.9 Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 26 ja 48 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin kumoamisesta

Lain (486/2013) voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädetään ammattikorkeakoulujen vuoden 2014 alusta voimaan tulleen rahoitusuudistuksen johdosta ammattikorkeakoulukohtaisen yksikköhinnan määräaikaisesta rajauksesta vuoteen 2016 saakka. Säännös ehdotetaan kumottavaksi sen johdosta, että ammattikorkeakoulujen rahoituksen siirtymässä vuoden 2015 alusta valtion vastattavaksi myös rahoituksesta säädetään ammattikorkeakoululaissa.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ammattikorkeakouluja koskevan rahoitusuudistuksen johdosta tulee valtioneuvoston opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetusta asetuksesta kumota ammattikorkeakoulujen yksikköhintojen laskentaperusteita

ja laskentaperusteiden keskinäistä painotusta koskeva 15 § ja muuttaa 16 ja 23 § sekä 25 §:n 2 momentti.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 2015 alusta. Tarkoitus on, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin ehdotetut muutokset otetaan huomioon ennakkolisesti opetus- ja kulttuuritoimen keskimääräisiä yksikköhintoja säädettäessä ja yksikköhintoja määrättäessä sekä myönnettäessä opetus- ja kulttuuritoimen ja vapaan sivistystyön oppilaitosten rahoitus vuodelle 2015. Museoiden, teattereiden ja orkestereiden vuoden 2015 yksikköhintoja laskettaessa syksyllä 2014 otetaan lakiehdotuksen 35 a §:n säännökset ennakkolisesti huomioon.

Vuosittain tapahtuvaan yksikköhintojen tarkistamiseen ja valtion kuntien väliseen kustannusten jaon tarkistukseen siirryttäisiin vuonna 2016.

Yleisten kirjastojen perustamishankkeiden vahvistettu rahoitussuunnitelma 2014—2017 toteutetaan vuonna 2015 myös vuosien 2015—2017 osalta siten, että valtionavustukset myönnetään vuonna 2015.

Rahoituslain perustamishankkeiden valtionosuuksien ja -avustusten palauttamista koskevia säännöksiä noudatetaan ammatillisista oppilaitoksista annetun lain muuttamisesta annetun lain (717/1992), ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista annetun lain muuttamisesta annetun lain (720/1992), ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998), ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/1995) ja ammattikorkeakoululain (351/2003) toiminnan mukaisiin perustamishankkeisiin.

Valtionapuviranomainen ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua työelämän kehittämis- ja palvelutehtävää koskevissa ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyissä valtionavustusasioissa on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja ruotsinkielisten koulutuksen järjestäjien osalta aluehallintovirasto.

Rahoituslain 23 a §:n 2 ja 3 momentti ovat väliaikaisia ja niiden voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2015.

4 Suhde perustuslakiin ja säättämisjärjestys

Esityksen mukaan kunnilta poistettaisiin lakisääteinen rahoitusvelvoite ammattikorkeakoulujen rahoitukseen ja ammattikorkeakoulujen rahoitusvastuu siirtyisi kokonaisuudessaan valtiolle. Esityksessä ehdotetaan lisäksi valtionalouden säästöpäätöksiin liittyen alennettavaksi lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yksikköhintaa. Ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistus toteutetaan siirtämällä rahoitus kokonaan valtion vastattavaksi. Kuntien rahoitusosuuden poistamisesta johtuva kuntien ja valtion välinen rahoitussuhde säilytettäisiin lisäämällä kunnan asukaskohtaisen rahoitusosuuden määrää kuntien peruspalveluissa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa. Lukio-koulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen säästöt toteutetaan vähentäen koulutuksen järjestäjien keskimääräistä yksikköhintaa. Vähennys kohdistuu sekä koulutuksen järjestäjän valtionosuuden määrään että kunkin kunnan asukaskohtaisen rahoitusosuuden määrään.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusjärjestelmällä toteutetaan osaltaan perustuslain 16 §:n 2 momentissa julkiselle vallalle asetettuja velvoitteita turvata sivistykselliset oikeudet. Julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta. Perustuslain 6 §:n mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan esimerkiksi iän, alkuperän tai kielen perusteella. Perustuslain 123 §:n 2 momentin mukaan valtion ja kuntien järjestämän muun opetuksen perusteista samoin kuin oikeudesta järjestää vastaavaa opetusta yksityisissä oppilaitoksissa säädetään lailla.

Yksittäisille kunnille, kuntayhtymille ja yksityisille opetuksen järjestäjille kuntakohtaisen kotikuntakorvauksen perusosan vaihtuminen valtakunnalliseen kotikuntakorvauksen perusosaan kuntien peruspalvelujen val-

tionosuus-uudistuksen johdosta vaikuttaa jonkin verran lisäopetuksen, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen sekä muille kuin oppivelvollisille järjestettävän opetuksen rahoitukseen. Mikäli kuntakohtainen kotikuntakorvauksen perusosa on ollut keskimääräistä kotikuntakorvauksen perusosaa (6 442,17 euroa) alempi, opetuksen järjestäjän rahoitus kasvaa. Mikäli taas kuntakohtainen kotikuntakorvauksen perusosa on ollut keskimääräistä tasoa korkeampi, rahoitus laskee tältä osin. Kyseisten perusopetuslaissa säädettyjen oppivelvollisten perusopetuksen ulkopuolisten, sitä täydentävien, koulumuotojen kustannukset eivät ensisijaisesti riipu koulutuksen järjestämiskunnasta, vaan kustannusten muodostuminen on ennen kaikkea riippuvainen koulutuksen sisällöstä, josta säädetään valtakunnallisesti yhtäläisissä opetussuunnitelman perusteissa. Uudistus yhdenvertaistaa koulutuksen järjestäjien taloudellisia edellytyksiä järjestää koulutusta eri osissa maata. Koulutuksen järjestämistehtävä on kunnille ja muille koulutuksen järjestäjille vapaaehtoinen.

Lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen eikä ammattikorkeakoulun ylläpitäminen ole kunnalle tai yksityiselle yhteisölle lailla säädetty velvollisuus, vaan vapaaehtoinen tehtävä, joka perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään koulutuksen järjestämislupaan tai valtioneuvoston myöntämään toimilupaan. Kunnilla on lakisääteinen rahoitusvelvollisuus lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen rahoituksessa.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (PeVL 16/2014 vp) hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (HE 38/2014) katsonut muun muassa, että lainsäätäjällä on varsin laaja harkintamarginaali säädetäessä leikkauksia valtionosuusjärjestelmään silloinkin, kun ne vaikuttavat merkittävästi yksittäisten kuntien valtionosuuksiin. Ehdotuksessa on kysymys valtionosuusjärjestelmän tavoitteiden kannalta sinänsä perustelluista muutoksista. Valiokunta pitää kuitenkin erityisesti sosiaalisten ja sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumisen kannalta tärkeänä, että valtionosuuksia menettävien kuntien taloudellista sopeutumista lievennetään riittävän pitkällä ja objektiivisin

perustein määräytyvällä siirtymäajalla tai muilla järjestelyillä. Uudistuksen täytäntöönpanolla ei saa vaarantaa alueellista yhdenvertaisuutta tai kuntien perustuslain mukaisten velvoitteiden toteuttamista. Sillä ei saa myöskään heikentää kuntien toimintaedellytyksiä tavalla, joka vaarantaisi kuntien mahdollisuuksia päättää itsenäisesti taloudestaan ja siten myös omasta hallinnostaan.

Vaikka lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen käytettävää rahoitusta su-

pistettaisiin, ehdotetussa sääntelyssä ei puuttuttaisi koulutuksen järjestämisen laajuuteen eikä myöskään lisättäisi kuntien rahoitusvastuuta. Hallituksen käsityksen mukaan esitys voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Toivottavaa kuitenkin on, että esityksestä hankitaan perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 24 §:n 6 momentti, 26, 26 a, 29 a ja 43 §, 48 §:n 2 momentti ja 70 §,

sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 6 momentti laissa 1045/2013, 26 § osaksi laissa 486/2013, 26 a § laissa 995/2012, 29 a § laissa 892/2013, 48 §:n 2 momentti laissa 486/2013 ja 70 § laissa 938/2013,

muutetaan 1 §, 2 §:n 2 momentin 5 kohta ja 4 momentti, 3 §, 5 §:n 1 ja 3 kohta, 6 §, 7 §:n otsikko, 8, 11 ja 12 §, 13 §:n 1 momentti, 14, 15, 17, 18, 23 ja 23 a §, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 momentti, 27 a §:n 1 momentti, 28 ja 31 §, 32 §:n 1 ja 2 momentti, 35 §:n 1 momentti, 42 §, 50 §:n 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 53, 57, 68, 68 a § ja 69 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 4 momentti laissa 912/2012, 6 ja 8 § osaksi laissa 1045/2013, 18 §, 35 §:n 1 momentti ja 50 §:n 2 momentti laissa 1511/2011, 23 § osaksi laissa 1511/2011, 23 a §, 27 a §:n 1 momentti ja 68 a § laissa 892/2013, 24 §:n 1 momentti laissa 1045/2013, sekä 42 ja 57 § laissa 938/2013, sekä

lisätään lain 35 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 892/2013, uusi 3 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta ja -avustuksesta sekä muusta rahoituksesta selaista toimintaa varten, josta säädetään:

- 1) lukiolaissa (629/1998);
- 2) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998);
- 3) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998);
- 4) nuorisolaissa (72/2006);
- 5) liikuntalaissa (1054/1998);
- 6) museolaissa (729/1992); sekä
- 7) teatteri- ja orkesterilaissa (730/1992).

Tässä laissa säädetään myös 1 momentin 5—7 kohdassa mainitun lain mukaisiin perustamishankkeisiin myönnettävästä valtionavustuksesta.

Tässä laissa säädetään myös peruskoululain muuttamisesta (707/1992) annetun lain, lukiolain muuttamisesta annetun lain (708/1992), musiikkioppilaitoksista annetun lain (516/1995), lukiolain (629/1998), perusopetuslain (628/1998), taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) ja kirjastolain (904/1988) toiminnan mukaisten perustamishankkeiden valtionavustusten ja -osuuksien maksamisesta, käytön valvonnasta ja palauttamisesta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisessa toiminnassa käytössä olevista tiloista sekä kalustosta ja muusta irtaimistosta aiheutuviin muihin kuin käyttökustannuksiin myönnetään rahoitusta siten kuin 25 §:ssä säädetään.

Tässä laissa säädetään lisäksi kunnan laskennallisesta omarahoitusosuudesta 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetun opetustoimen käyttökustannuksiin (*kunnan omarahoitusosuus*).

2 §

Soveltaminen eräissä tapauksissa

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, tässä laissa säädetään rahoituksesta:

5) sisäoppilaitoksessa järjestettävän perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen sisäoppilaitoslisään ja yksityisten perusopetuksen järjestäjien koulukotikorotukseen;

Tässä laissa säädetään myös valtionavustusten myöntämisestä lasten päivähoidon kehittämishankkeisiin kunnille ja kuntayhtymille sekä kuntien kulttuuritoiminnan perustamishankkeisiin.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) opetustoimella 1 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa mainittujen lakien mukaisen toiminnan ja 2 §:n 2 momentin 1—4 ja 8—10 kohdassa tarkoitettujen perusopetuslain ja taiteen perusopetuslain mukaisten toimintojen järjestämistä;

2) kulttuuritoimella 1 §:n 1 momentin 4—7 kohdassa mainittujen lakien mukaisen toiminnan järjestämistä;

3) yksityisellä koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjällä rekisteröityä yhteisöä, säätiötä ja valtion liikelaitosta.

5 §

Rahoituksen laskentaperuste

Rahoitus käyttökustannuksiin määräytyy laskennallisten perusteiden mukaisesti. Rahoitus määräytyy:

1) lukiossa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelijamäärien sekä opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen perusteella;

3) perusopetuslaissa tarkoitetussa lisäopetuksessa, maahanmuuttajille järjestettävässä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, muille kuin oppivelvollisille järjestettävässä esiopetuksessa ja perusopetuksessa sekä ulkomailla järjestettävässä opetuksessa, perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetussa pidennettyyn oppivelvollisuuteen perustuvasa opetuksessa, koulukotiopetuksessa, sisäoppilaitosmuotoisesti järjestetyssä perusopetuksessa ja joustavassa perusopetuksessa oppilasmäärän ja oppilasta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

6 §

Kunnan valtionosuus ja valtionosuuden peruste lukiolaissa tarkoitetussa koulutuksessa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa

Kunnalle myönnetään valtionosuutta 5 §:n 1 kohdassa mainittujen toimintojen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 2 momentissa säädetyllä tavalla lasketusta kunnan valtionosuuden perusteesta vähennetään 8 §:n mukaan lasketut kunnan omarahoitusosuudet.

Kunnan valtionosuuden perustetta varten lasketaan yhteen:

1) kunnan järjestämää lukiokoulutusta ja maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävää lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta saavien opiskelijoiden määrien ja opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot;

2) kunnan järjestämää ammatillista peruskoulutusta saavien opiskelijoiden määrien sekä oppisopimuskoulutuksena ja muuna ammatillisena peruskoulutuksena järjestettä-

vää koulutusta varten opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot.

7 §

Kuntayhtymän ja yksityisen järjestämän lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen rahoitus

8 §

Kunnan omarahoitusosuus lukiolaissa tarkoitettun koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin

Kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen käyttökustannuksista on 58,11 prosenttia ja maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen käyttökustannuksista 50 prosenttia euromäärästä, joka lasketaan siten, että 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla laskettu euromäärä jaetaan koko maan asukasmäärällä ja näin saatu euromäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

Kunnan omarahoitusosuutta laskettaessa 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kuntien valtionosuuden perusteella lasketaan yhteen ja näin saatuun euromäärään lisätään:

1) kuntayhtymille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille 7 §:n 1 momentin mukaisesti lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät; ja

2) valtion oppilaitoksille ja yliopistojen harjoittelukouluille 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten 23 §:n nojalla vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen perusteella lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät.

Kunnan omarahoitusosuutta laskettaessa ei oteta huomioon:

1) opiskelijoita, joilla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa tai joilla on kotikunta Ahvenanmaalla;

2) opiskelijoita, joille lukiolain 3 §:n 1 momentin nojalla järjestetään opetusta ulkomailla.

Kunnan omarahoitusosuuteen lisätään ammattikorkeakoulujen kuntarahoitusosuuden

poistumisen johdosta vuosittain euromäärä, joka on kunnan asukasta kohti 53,65 euroa vuoden 2015 tasossa. Vuosittaista euromäärää laskettaessa huomioidaan varainhoitovuoden arvioitu kustannustason muutos ja koko maan asukasmäärän muutos.

11 §

Rahoitus perusopetuslaissa tarkoitettuun lisäopetukseen

Perusopetuslain 5 §:ssä tarkoitettua lisäopetusta järjestävälle kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetään lisäopetusta varten rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,26 ja perusopetuksen lisäopetuksen oppilasmäärällä.

12 §

Rahoitus maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen

Kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuslain 5 §:ssä tarkoitettua maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaa opetusta varten rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 2,49 ja tässä pykälässä tarkoitettulla oppilasmäärällä.

13 §

Rahoitus muille kuin oppivelvollisille järjestettävään esi- ja perusopetukseen

Kunnalle, kuntayhtymälle ja yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetään muille kuin oppivelvollisille järjestettävää perusopetusta varten sekä perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettun pidennetyn oppivel-

vollisuuden suorittamista edeltävää esiopetusta varten rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,41 ja oppilasmäärällä.

14 §

Lisärahoitus perusopetuslaissa tarkoitettuun pidennettyyn oppivelvollisuuteen

Sen lisäksi, mitä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa ja tämän lain 13 §:n 1 momentissa säädetään perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettuun 11-vuotiseen oppivelvollisuuteen perustuvan opetuksen käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta, mainittua opetusta järjestävälle kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetään lisärahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 2,97 ja tässä pykälässä tarkoitettulla oppilasmäärällä ja siihen lisätään euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,79 ja vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden määrällä.

15 §

Perusopetuksen sisäoppilaitoslisä ja koulukotikorotus

Kunnalle, kuntayhtymälle tai yksityisen opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuslaissa tarkoitettua opetuksen sisäoppilaitokseen kuuluvan majoituksen ja ruokailun

saavien oppilaiden osalta euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaan vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 0,46 ja sisäoppilaitoksessa majoitettujen oppilaiden määrällä.

Yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle, jonka perusopetuksen järjestämisluvan mukaisena erityisenä koulutustehtävänä on koulukotiopetuksen järjestäminen, myönnetään koulukotiopetusta saavista oppilaista lisärahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,86 ja koulukotiopetusta saavien oppilaiden määrällä.

17 §

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän toiminnan aloittaminen

Perusopetuslain mukaisen järjestämisluvan saaneelle yksityisen perusopetuksen järjestäjälle myönnetään toiminnan aloittamiseen toiminnan aloittamiskauden alusta sen varainhoitovuoden loppuun, jolta järjestäjälle ei makseta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 37 §:n mukaista kotikuntakorvausta, mainittua korvausta vastaava euromäärä.

18 §

Rahoitus ulkomailla järjestettävään perusopetuslain mukaiseen opetukseen

Ulkomailla järjestettävää opetusta varten opetuksen järjestäjälle myönnetään rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,23 ja oppilasmäärällä. Oppilaskohtaista rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

23 §

Keskimääräiset yksikköhinnat

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteina käytettävät lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen keskimääräiset yksikköhinnat siten kuin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n 2 momentissa ja 57 §:ssä säädetään.

Yksikköhinnat määrää opetus- ja kulttuuriministeriö. Tämän lain 24 ja 25 §:ssä tarkoitetut yksikköhinnat määrätään siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät euromäärät yhteenlaskettuina vastaavat keskimääräisten yksikköhintojen perusteella laskettavia euromääriä.

23 a §

Lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen keskimääräisten yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015

Poiketen siitä, mitä 23 §:n 1 momentissa säädetään, lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen keskimääräisiä yksikköhintoja vuodelle 2013 ja 2014 säädettyä ei oteta huomioon kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja kustannustason muutoksesta johtuvia tarkistuksia. Säädettyä lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen yksikköhintoja vuodelle 2015 ei oteta huomioon edellä mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettua tarkistusta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan laskemisesta, keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2014 on 4,1814 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2013 säädetty keskimääräinen yksikköhinta ja vuonna 2015 7,7251 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2014 säädetty keskimääräinen yksikköhinta lukuun ottamatta toiminnan laadun ja laajuuden muutoksen johdosta keskimääräiseen yksikköhintaan tehtävää lisäystä eikä kustannustason arvioitua muutosta vuodelle 2015.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan laskemisesta, keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2014 on 1,605 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2013 säädetty keskimääräinen yksikköhinta. Vuonna 2015 keskimääräinen yksikköhinta on 2,8169 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2014 säädetty keskimääräinen yksikköhinta lukuun ottamatta kustannustason arvioitua muutosta vuodelle 2015. Vähennystä laskettaessa ei oteta huomioon jäljempänä 68 §:ssä tarkoitettua keskimääräisen yksikköhinnan euromääräistä korotusta eikä siitä 69 §:n mukaan tehtävää vähennystä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan laskemisesta, keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2014 on 1,605 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2013 säädetty keskimääräinen yksikköhinta. Vuonna 2015 keskimääräinen yksikköhinta on 2,8169 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2014 säädetty keskimääräinen yksikköhinta lukuun ottamatta kustannustason arvioitua muutosta vuodelle 2015. Vähennystä laskettaessa ei oteta huomioon jäljempänä 68 §:ssä tarkoitettua keskimääräisen yksikköhinnan euromääräistä korotusta eikä siitä 69 §:n mukaan tehtävää vähennystä.

24 §

Lukion yksikköhinnat

Lukion yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan vuosittain kaikille koulutuksen järjestäjille lukiokoulutuksesta yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna aiheutuneiden valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella. Yksikköhintoja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon ulkomailla järjestetystä opetuksesta aiheutuneita menoja eikä mainittua opetusta saavia opiskelijoita. Yksikköhintoja laskettaessa niiden opiskelijoiden määrästä, jotka opintonsa aloittaessaan ovat täyttäneet 18 vuotta, otetaan huomioon 58 prosenttia.

25 §

Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnat

Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan vuosittain siten, että yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna ammatillisen koulutuksen järjestäjille aiheutuneet ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen sekä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun näyttötutkintona suoritettavan ammatilliseen perustutkintoon valmistavan koulutuksen valtakunnalliset kokonaiskus-

tannukset jaetaan valtionosuuden myöntämisen perusteena käytettävien edellä tarkoitettussa koulutuksessa olevien opiskelijoiden yhteismäärällä mainittuna vuonna. Yksikköhintoja laskettaessa ei oteta huomioon oppisopimuskoulutuksesta aiheutuneita kustannuksia eikä kyseistä koulutusta saavia opiskelijoita.

27 a §

Ammatillisen lisäkoulutuksen ja ammatillisten erikoisoppilaitosten yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015

Poiketen siitä, mitä 27 §:n 1 momentissa säädetään ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintojen laskemisesta opiskelijatyövuotta kohden, ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintojen laskennan perusteena käytetään euromäärää, joka vuonna 2013 on 92,6 prosenttia, vuonna 2014 91,2 prosenttia ja vuonna 2015 93,8 prosenttia 23 §:ssä tarkoitettua ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta.

28 §

Opetustuntikohtaisesti rahoitetun taiteen perusopetuksen yksikköhinta

Edellä 20 §:ssä tarkoitettu taiteen perusopetuksen yksikköhinta lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna taiteen perusopetuksesta aiheutuneet valtakunnalliset kokonaiskustannukset yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna pidettyjen opetustuntien yhteismäärällä.

31 §

Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Lukion, ammatillisen koulutuksen ja opetustuntiperusteisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen käyttökustannuksina ei pidetä:

1) tässä laissa tarkoitettua perustamishankkeesta eikä maa-alueen hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuneita kustannuksia;

2) opiskelijoiden koulumatkojen kuljetuksen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia;

3) tavaran ja palvelun hankintahintaan sisältyvää arvonlisäveroa;

4) lainojen hoitokustannuksia eikä laskennallisia korkoja ja poistoja;

5) kustannuksia, joihin myönnetään erikseen lakiin perustuvaa valtion rahoitusta;

6) maksuja 1 §:ssä mainittujen lakien ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen toiminnan järjestäjille, jos maksujen perusteena olevasta toiminnasta toiminnan järjestäjille aiheutuvat kustannukset otetaan huomioon yksikköhintoja laskettaessa;

7) 1 §:ssä mainittujen lakien mukaisen toiminnan järjestäjän maksullisen palvelotoiminnan kustannuksia; eikä

8) muita kuin välittömästi 1 §:ssä mainittujen lakien mukaisen toiminnan järjestämisestä aiheutuneita hallintokustannuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen koulutusmuotojen käyttökustannukset, joihin myönnetään rahoitusta Euroopan unionin talousarviosta, saadaan lukea tämän lain nojalla rahoitettaviksi käyttökustannuksiksi siltä osin kuin Euroopan unionin talousarviosta myönnettävä ja sitä vastaava valtion talousarvion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei niitä kata.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen eri koulutusmuotojen käyttökustannuksista vähennetään koulutuksen järjestäjille 44 §:n 1 ja 2 momentin nojalla asianomaista toimintaa varten kustannusten laskemisvuonna myönnettyjä valtionavustuksia vastaava euromäärä.

Poiketen siitä, mitä 1 momentin 4 kohdassa säädetään poistoista, ammatillisen koulutuk-

sen järjestäjän kirjanpidon mukaisiin poistoihin sovelletaan, mitä 25 §:n 2 momentissa säädetään.

32 §

Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinnoissa

Lukion, ammatillisen koulutuksen ja taiteen perusopetuksen yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityiselle koulutuksen järjestäjälle aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista mainitussa koulutusmuodossa.

Yksityisen ammatillisen koulutuksen järjestäjän yksikköhintaa voidaan korottaa hakemuksesta kunnan tai kuntayhtymän tämän lain mukaiseen toimintaan yksityiselle yhteisölle tai säätiölle luovuttaman kiinteistön ja käyttöomaisuuden osalta siten, että korotus kerrottuna rahoituksen määräämisessä käytettävällä opiskelijamäärällä vastaa enintään edellä mainittuun tarkoitukseen tapahtuvien luovutusten johdosta suoritettavien arvonlisäverojen määrää.

35 §

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhinnat

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhinnat lasketaan erikseen kunkin taide- ja kulttuurilaitosmuodon osalta vuosittain jakamalla yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna niiden toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset asianomaisten kulttuurilaitosten saman kalenterivuoden todellisten henkilötyövuosien yhteismäärällä. Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää yksikköhinnan varainhoitovuodelle arvioidun kustannustason mukaiseksi ja ottaa huomioon valtion toimenpiteistä aiheutuvat toiminnan laajuuden ja laadun muutokset soveltuvin osin siten kuin 23 §:n 1 momentissa säädetään.

35 a §

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintojen laskeminen vuonna 2014 ja 2015

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetyllä tavalla lasketusta yksikköhinnasta vähennetään vuonna 2015 lisäksi seuraavat euromäärät:

- 1) museoiden osalta 2 849 euroa;
- 2) teattereiden osalta 2 183 euroa;
- 3) orkestereiden osalta 2 167 euroa.

42 §

Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma

Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii vuosittain seuraavaa neljää vuotta varten opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeiden valtakunnallisen rahoitussuunnitelman. Rahoitussuunnitelma sisältää suunnittelukautena toteutettaviksi tarkoitetut perustamishankkeet kalenterivuosittain toteuttamisjärjestyksessä sekä arvion hankkeiden valtionavustuksista.

Liikuntalain mukaisen toiminnan perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaa varten aluehallintovirasto laatii 1 §:ssä mainitun liikuntalain mukaisen toiminnan järjestäjiltä saatujen ehdotusten perusteella luettelon toiminta-alueellaan toteutettaviksi aiotuista perustamishankkeista. Hankkeet merkitään luetteloon niiden arvioidussa kiireellisyysjärjestyksessä. Ehdotukset luetteloa varten on toimitettava aluehallintovirastolle luettelon laatimista edeltävän vuoden loppuun mennessä.

Rahoitussuunnitelma voidaan jättää laatimatta, jos perustamishankkeiden valtionavustuksiin käytettävissä oleva määräraha on vähäinen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi tehdä muutoksia rahoitussuunnitelmaan, jos perustamishankkeiden valtionavustuksiin osoitetaan lisämäärärahoja rahoitussuunnitelman vahvistamisen jälkeen.

50 §

Rahoituksen myöntäminen ja tarkistaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa 1 momentin mukaan myönnetyn rahoituksen varainhoitovuoden keskimääräisten oppilas- ja opiskelijamäärien mukaisesti varainhoitovuoden loppuun mennessä. Ammatillisessa peruskoulutuksessa rahoitus tarkistetaan kuitenkin enintään ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa määrätyn kokonaisopiskelijamäärän mukaisesti. Tässä laissa tarkoitettun perusopetuksen rahoitus tarkistetaan, lukuun ottamatta 13 §:n 3 momentissa tarkoitettujen perusopetuksen kurssien ja 16 §:ssä tarkoitettun joustavan perusopetuksen oppilasmäärää, varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuun 20 päivän ja varainhoitovuoden syyskuun 20 päivän keskimääräisen oppilasmäärän mukaisesti.

52 §

Valtionavustuksen myöntäminen ja maksaminen perustamishankkeeseen

Valtionapuviranomainen myöntää valtionavustuksen perustamishankkeeseen, jollei erikseen toisin säädetä, hakemuksesta 1 §:n momentin 5 kohdassa tarkoitettun liikuntalain, 6 kohdassa tarkoitettun museolain, 7 kohdassa tarkoitettun teatteri- ja orkesterilain sekä 2 §:n 4 momentissa tarkoitettun kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain mukaisen toiminnan järjestäjälle.

53 §

Perustamishankkeeseen suoritettun valtionavustuksen palautus

Perustamishankkeeseen saatu valtionavustus kerrottuna rakennushankkeen valmistamisen jälkeen tapahtuneella rakennuskustannusindeksin suhteellisella muutoksella ja vähennettynä rakennuksen iästä ja tavanomaisesta kulumisesta johtuvalla kohtuullisella arvon alenemalla, joka on 1 prosenttia vuo-

dessa rakennuksen valmistumisesta 10 vuoden ajan ja tämän jälkeen 2 prosenttia vuodessa palautusvelvollisuuden päättymiseen asti, voidaan määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Jos omaisuus luovutetaan toiselle, joka käyttää omaisuutta valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan, tästä luovutuksesta johtuva palautus voidaan jättää määräämättä, jos luovuttaja omaisuuden luovutuksen yhteydessä sitoutuu vastaamaan palautusehdoista myös luovutuksen jälkeen tai jos luovutuksen saaja sitoutuu vastaaviin omaisuuden luovuttajaa koskeviin palautusehtoihin. Palautusta ei määrätä kuitenkaan suoritettavaksi, jos tässä momentissa tarkoitettun toimenpiteen tapahtuessa valtionavustuksen myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta.

Jos omaisuus, johon on saatu valtionavustusta, tuhoutuu tai vahingoittuu ja siitä saadaan vakuutus- tai muuta korvausta, voidaan valtionavustus 1 momentin mukaisesti laskettuna määrätä palautettavaksi valtiolle tai vähentää uuden perustamishankkeen valtionavustuksesta. Palautusta ei määrätä kuitenkaan suoritettavaksi eikä vähennystä tehdä, jos vahingon tapahtuessa valtionavustuksen myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta.

Palautusvelvollisuudesta ja korvauksen vähentämisestä päättää 57 §:ssä tarkoitettu valtionapuviranomainen. Valtionavustuksen saajan on ilmoitettava valtionapuviranomaiselle kuuden kuukauden kuluessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua olosuhteiden muuttumisesta. Jos myöhemmin käy ilmi, ettei ilmoitusta ole tehty määräajassa, on 1 momentin mukaisesti laskettu valtionavustuksen määrä palautettava valtiolle korkolain (633/1982) 12 §:n mukaisine korkoineen, jollei valtionapuviranomainen erityisestä syystä toisin päätä.

Poiketen siitä, mitä valtion korvauksetta luovuttamien ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen ja irtaimiston luovutussopimuksissa on sovittu palautusehdoista ja mitä edellä tässä pykälässä säädetään perustamishankkeeseen myönnetyn valtionavustuksen palauttamisajasta, palautusta ei määrätä suori-

tettavaksi, jos kiinteistön tai irtaimiston luovutuksesta on kulunut yli 30 vuotta.

57 §

Valtionapuviranomainen

Aluehallintovirasto on valtionapuviranomainen 45 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa ja 1 §:n 3 momentin mukaisissa perustamishankkeita koskevissa asioissa lukuun ottamatta opetus- ja kulttuuriministeriön ennen vuotta 2007 myöntämien perustamishankkeiden valtionosuuksien ja avustusten maksamista.

Opetushallitus on valtionapuviranomainen:

1) opetuksen toiminnallista kehittämistä koskevissa asioissa;

2) ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen kehittämistä, kokeilua ja toiminnan käynnistämistä sekä toimintaan liittyviä tarpeellisia erityistehtäviä koskevissa asioissa;

3) 45 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 46 §:ssä tarkoitettuja valtionavustuksia koskevissa asioissa.

Valtionapuviranomainen muissa tässä laisla tarkoitetuissa asioissa on opetus- ja kulttuuriministeriö.

Toimivallan jaosta valtionapuviranomaisten välillä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

68 §

Ammatillisen koulutuksen poistojen määrän vaikutus yksikköhintoihin

Sen estämättä, mitä 25 §:n 2 momentissa säädetään, jos ammatillisen peruskoulutuksen järjestäjien kirjanpidon mukaisten ammatillisen koulutuksen poistojen määrä on vuosina 2005 ja 2009 alempi kuin 831,32 euroa vuodessa opiskelijaa kohden, ammatillisen koulutuksen keskimääräistä yksikköhintaa korotetaan, siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarvittaessa säädetään, euromäärällä, joka vastaa edellä mainitun euromäärän ja kirjanpidon mukaisten opiskelijaa kohden laskettujen poistojen erotusta. Mainittu euromäärä on laskettu vuoden 2005 kustannustasossa ja sitä

tarkistetaan vuosittain kustannustason arvioidun muutoksen mukaisesti.

68 a §

Ammatillisen koulutuksen poistoihin liittyvän euromäärän laskeminen vuosina 2013—2015

Poiketen siitä, mitä 68 §:ssä säädetään pykälässä mainitun euromäärän tarkistamisesta vuosittain kustannustason arvioidun muutoksen mukaisesti, euromäärää ei tarkisteta vuonna 2013 ja 2014 eikä vuonna 2015 vuoden 2013 arvioidun ja toteutuneen kustannustason muutoksen mukaisesti.

69 §

Aiemmin myönnettyjen ja maksamatta olevien perustamishankkeiden valtionosuudet.

Ennen tämän lain voimaantuloa ammatillisen koulutuksen perustamishankkeisiin myönnettyt ja vuosittain maksettavat opiskelijaa kohti lasketut valtionosuudet vähennetään keskimääräisiä yksikköhintoja laskettaessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Poiketen siitä mitä 24 §:n 1 momentissa, 25 §:n 1 momentissa, 28 §:n 1 momentissa ja 35 §:n 1 momentissa säädetään yksikköhintojen laskemisesta ja kustannusten tarkistamisesta vuosittain, ensimmäinen tämän lain mukainen kustannusten tarkistus tehdään varainhoitovuodelle 2016 vuoden 2013 kustannustietojen perusteella.

Poiketen siitä mitä 1 §:n 3 momentissa säädetään yleisten kirjastojen perustamishankkeiden vuonna 2015 tehtävät valtionavustuspäätökset myönnetään ja niiden maksatukset toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vuosille 2014—2017 vahvistaman rahoitussuunnitelman mukaisesti ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden perustamishankkeita koskevien säännösten mukaisesti.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyihin ammatillisista oppilaitoksista annetun lain muuttamisesta annetun lain (717/1992), ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista

annetun lain muuttamisesta annetun lain (720/1992), ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998), ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/1995) ja ammattikorkeakoululain (351/2003) toiminnan mukaisiin perustamishankkeiden valtionosuuksien ja -avustusten

palautuksiin sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyihin työelämän kehittämis- ja palvelutehtävää koskeviin valtionavustuksiin sovelletaan niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

2.

Laki**vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 11 §:n 8 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1103/2010, sekä
muutetaan 11 §:n 2—6 momentti, 14 § ja 16 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 11 §:n 2—6 momentti ja 16 §:n 2 momentti laissa 1103/2010 sekä 14 § laissa 1765/2009, seuraavasti:

11 §

Yksikköhinta

Opiskelijaviikon yksikköhinta lasketaan kansanopistoille vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kansanopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset opistojen saman vuoden opiskelijaviikkojen määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kansanopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään yksikköhinnan korottamisesta opistoissa, joiden ylläpitäjien ylläpitämisluvassa määrättyä pääasiallisena koulutustehtävänä tai osana koulutustehtävää on vaikeasti vammaisille tarkoitettu koulutus taikka osana koulutustehtävää on työelämän aktiiviseen kansalaisuuteen ja työolojen kehittämiseen tarkoitettu koulutus tai ylläpitämisluvassa erityisestä syystä määrättävä muu erityinen koulutustehtävä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös opiston ulkopuolella asuvien opiskelijaviikoista yksikköhintaan tehtävästä vähennyksestä.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijavuorokauden yksikköhinta lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna liikunnan koulutuskeskusten toiminnasta

aiheutuneet käyttökustannukset koulutuskeskusten saman vuoden opiskelijavuorokausien määrällä. Alueellisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijapäivän yksikköhinta määrätään vuosittain valtion talousarviossa olevan määrärahan puitteissa.

Opetustunnin yksikköhinta kansalaisopistoille lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kansalaisopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset kansalaisopistojen saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kansalaisopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella. Kansalaisopistojen yksikköhintoja porrastetaan tiheästi asutuissa kunnissa kansalaisopiston sijaintikunnan asukastiheyden perusteella. Porrastusten suuruudesta ja yksikköhintojen tarkemmasta laskemisesta sekä siitä, mitä kuntia pidetään tiheästi asuttuina, säädetään valtioneuvoston asetuksella. Kansalaisopistojen keskimääräinen yksikköhinta säädetään valtioneuvoston asetuksella ja määrätään soveltuvin osin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 23 §:ssä säädetään.

Opetustunnin yksikköhinta kesäyliopistoille lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kesäyliopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset kesäyliopistojen saman vuoden opetustuntien määrällä.

Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kesäyliopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Opetustunnin yksikköhinta opintokeskussille lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna opintokeskusten toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset opintokeskusten saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan opintokeskusten ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Erityisavustukset ja ylimääräiset avustukset

Oppilaitosten ylläpitäjille voidaan myöntää laatu- ja kehittämisavustuksia, opintoseteliavustuksia, rakenteellista kehittämistä tukevia avustuksia sekä ylimääräisiä avustuksia käyttökustannuksiin valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen rajoissa.

16 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen 14 §:ssä tarkoitetuissa laatu- ja kehittämisavustuksissa, opintoseteliavustuksissa sekä ylimääräisissä avustuksissa on Opetushallitus. Rakenteellisen kehittämisen tukemiseksi myönnettävät valtionavustukset sekä liikunnan koulutuskeskusten valtionavustukset myöntää opetus- ja kulttuuriministeriö.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____.

Poiketen siitä, mitä 11 §:n 2—6 momentissa säädetään yksikköhintojen laskemisesta ja kustannusten tarkistamisesta, ensimmäinen tämän lain mukainen kustannusten tarkistus tehdään varainhoitovuodelle 2016 vuoden 2013 kustannustietojen perusteella. Varainhoitovuodelle 2015 määrättäviin yksikköhintoihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaan tuloa myönnettyihin oppilaitosten rakenteellista kehittämisohjelmaa tukeviin avustuksiin sovelletaan lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki**perusopetuslain 43 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perusopetuslain (628/1998) 43 §:n 2 momentti, sellaisena kuin on laissa 1707/2009, seuraavasti:

43 §

Rahoitus

Perusopetuslain mukaiseen opetukseen ja toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoi-

men rahoituksesta annetussa laissa säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Investointihankkeiden valtionapuviranomaisena on aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____ .

4.

Laki**lukiolain 35 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lukiolain (629/1998) 35 § seuraavasti:

35 §

Rahoitus

Tässä laissa tarkoitettua koulutusta varten myönnetään rahoitusta käyttökustannuksiin valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetun määrärahan rajoissa valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta

annetussa laissa säädetään (1705/2009). Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointihankkeissa on aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

5.

Laki**lasten päivähoidosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) 12 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 909/2012, seuraavasti:

12 §

Tämän lain mukaiseen toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään. Valtionavustusta

voidaan myöntää myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevissa asioissa on aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

6.

Laki**taiteen perusopetuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 11 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1708/2009, seuraavasti:

11 §

Valtionosuus

Koulutuksen järjestäjälle voidaan myöntää valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa lais-

sa säädetään. Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevissa asioissa on aluehallintovirasto.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____ .

7.

Laki

kirjastolain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kirjastolain (904/1998) 9 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on laissa 1709/2009 seuraavasti:

9 §

Kunnalle myönnetään valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa 4 §:ssä tarkoitetun keskuskirjasto- ja maakuntakirjastotehtävän hoitamiseen ja tämän lain mukaiseen toimintaan siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään sekä kirjaston

investointihankkeisiin ja toimitilojen kehittämiseen siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomainen investointiavustuksissa on opetus- ja kulttuuriministeriö.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____ .

8.

Laki**ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 18 §:n 3 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 1013/2005, seuraavasti:

18 §

talousarvioon otettujen määrärahojen rajois-
sa.*Rahoitus*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjälle
voidaan myöntää kehittämisavustusta valtion _____

9.

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 26 ja 48 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 26 ja 48 §:n muuttamisesta annetun lain (486/2013) voimaantulosäännöksen 3 momentti.	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu- ta 20 .

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2014

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

ANTTI RINNE

Opetus- ja viestintäministeri *Krista Kiuru*

1.

Laki**opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 24 §:n 6 momentti, 26, 26 a, 29 a ja 43 §, 48 §:n 2 momentti ja 70 §,

sellaisina kuin niistä ovat 24 §:n 6 momentti laissa 1045/2013, 26 § osaksi laissa 486/2013, 26 a § laissa 995/2012, 29 a § laissa 892/2013, 48 §:n 2 momentti laissa 486/2013 ja 70 § laissa 938/2013,

muutetaan 1 §, 2 §:n 2 momentin 5 kohta ja 4 momentti, 3 §, 5 §:n 1 ja 3 kohta, 6 §, 7 §:n otsikko, 8, 11 ja 12 §, 13 §:n 1 momentti, 14, 15, 17, 18, 23 ja 23 a §, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 momentti, 27 a §:n 1 momentti, 28 ja 31 §, 32 §:n 1 ja 2 momentti, 35 §:n 1 momentti, 42 §, 50 §:n 2 momentti, 52 §:n 1 momentti, 53, 57, 68, 68 a § ja 69 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 4 momentti laissa 912/2012, 6 ja 8 § osaksi laissa 1045/2013, 18 §, 35 §:n 1 momentti ja 50 §:n 2 momentti laissa 1511/2011, 23 § osaksi laissa 1511/2011, 23 a §, 27 a §:n 1 momentti ja 68 a § laissa 892/2013, 24 §:n 1 momentti laissa 1045/2013, sekä 42 ja 57 § laissa 938/2013, sekä

lisätään lain 35 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 892/2013, uusi 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Soveltamisala**Soveltamisala*

Tässä laissa säädetään kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle käyttökustannuksiin ja *perustamishankkeisiin* myönnettävästä valtionosuudesta ja -avustuksesta sekä muusta rahoituksesta sellaista toimintaa varten, josta säädetään:

- 1) lukiolaissa (629/1998);
- 2) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998);
- 3) *ammattikorkeakoululaissa (351/2003) ja ammatillisesta opettajankoulutuksesta annetussa laissa (356/2003)*;
- 4) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998);
- 5) nuorisolaissa (72/2006);
- 6) liikuntalaissa (1054/1998);
- 7) museolaissa (729/1992); sekä
- 8) teatteri- ja orkesterilaissa (730/1992).

Tässä laissa säädetään kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle taikka valtion liikelaitokselle käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta ja -avustuksesta sekä muusta rahoituksesta sellaista toimintaa varten, josta säädetään:

- 1) lukiolaissa (629/1998);
- 2) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998);
- 3) ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998);
- 4) nuorisolaissa (72/2006);
- 5) liikuntalaissa (1054/1998);
- 6) museolaissa (729/1992); sekä
- 7) teatteri- ja orkesterilaissa (730/1992).

Tässä laissa säädetään myös 1 momentin 5—7 kohdassa mainitun lain mukaisiin pe-

Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa, *ammattikorkeakoululaissa ja ammatillisesta opettajankoulutuksesta annetussa laissa* tarkoitettua toimintaa varten ei myönnetä 5 luvun mukaista valtionavustusta *perustamishankkeeseen*. Mainittujen lakien mukaisessa toiminnassa käytössä olevista tiloista sekä kalustosta ja muusta irtaimistosta aiheutuviin muihin kuin käyttökustannuksiin myönnetään rahoitusta siten kuin 25 ja 26 §:ssä säädetään.

Tässä laissa säädetään kunnan laskennallisesta omarahoitusosuudesta 1 §:n 1 momentin 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun opetustoimen käyttökustannuksiin (kunnan omarahoitusosuus).

2 §

Soveltaminen eräissä tapauksissa

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, tässä laissa säädetään rahoituksesta:

5) sisäoppilaitoksessa järjestettävän perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen sisäoppilaitoslisään ja yksityisten perusopetuksen järjestäjien koulukotikorvaukseen;

Tässä laissa säädetään lisäksi valtionavustusten myöntämisestä *perusopetuksen, yleisten kirjastojen, kuntien kulttuuritoiminnan ja taiteen perusopetuksen* perustamishankkeisiin. Tässä laissa säädetään myös valtionavustusten myöntämisestä *lasten päivähoidon kehittämisen- ja perustamishankkeisiin* kunnille ja kuntayhtymille.

rustamishankkeisiin myönnettävästä valtionavustuksesta.

Tässä laissa säädetään myös peruskoululain muuttamisesta (707/1992) annetun lain, lukiolain muuttamisesta annetun lain (708/1992), musiikkioppilaitoksista annetun lain (516/1995), lukiolain (629/1998), perusopetuslain (628/1998), taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) ja kirjastolain (904/1988) toiminnan mukaisten perustamishankkeiden valtionavustusten ja -osuuksien maksamisesta, käytön valvonnasta ja palauttamisesta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisessa toiminnassa käytössä olevista tiloista sekä kalustosta ja muusta irtaimistosta aiheutuviin muihin kuin käyttökustannuksiin myönnetään rahoitusta siten kuin 25 §:ssä säädetään.

Tässä laissa säädetään lisäksi kunnan laskennallisesta omarahoitusosuudesta 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainituissa laeissa tarkoitetun opetustoimen käyttökustannuksiin (kunnan omarahoitusosuus).

2 §

Soveltaminen eräissä tapauksissa

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, tässä laissa säädetään rahoituksesta:

5) sisäoppilaitoksessa järjestettävän perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen sisäoppilaitoslisään ja yksityisten perusopetuksen järjestäjien *koulukotikorotukseen*;

Tässä laissa säädetään myös valtionavustusten myöntämisestä lasten päivähoidon kehittämishankkeisiin kunnille ja kuntayhtymille sekä kuntien kulttuuritoiminnan perustamishankkeisiin.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) opetustoimella 1 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa mainittujen lakien mukaisen toiminnan ja 2 §:n 2 momentin 1—4 ja 8—10 kohdassa tarkoitettujen perusopetuslain mukaisten toimintojen järjestämistä;

2) kulttuuritoimella 1 §:n 1 momentin 5—8 kohdassa mainittujen lakien mukaisen toiminnan järjestämistä; ja

3) yksityisellä koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjällä rekisteröityä yhteisöä, säätiötä ja valtion liikelaitosta.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) opetustoimella 1 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa mainittujen lakien mukaisen toiminnan ja 2 §:n 2 momentin 1—4 ja 8—10 kohdassa tarkoitettujen perusopetuslain ja taiteen perusopetuslain mukaisten toimintojen järjestämistä;

2) kulttuuritoimella 1 §:n 1 momentin 4—7 kohdassa mainittujen lakien mukaisen toiminnan järjestämistä;

3) yksityisellä koulutuksen tai muun toiminnan järjestäjällä rekisteröityä yhteisöä, säätiötä ja valtion liikelaitosta.

5 §

Rahoituksen laskentaperuste

Rahoitus käyttökustannuksiin määräytyy laskennallisten perusteiden mukaisesti. Rahoitus määräytyy:

1) lukiossa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa ja ammattikorkeakoulussa opiskelijamäärien sekä opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen perusteella;

3) perusopetuslaissa tarkoitettussa lisäopetuksessa, maahanmuuttajille järjestettävässä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, muille kuin oppivelvollisille järjestettävässä esiopetuksessa ja perusopetuksessa sekä ulkomailla järjestettävässä opetuksessa, vaikeasti vammaisten perusopetuksessa ja sisäoppilaitosmuotoisesti järjestetyssä perusopetuksessa ja joustavassa perusopetuksessa oppilasmäärän ja oppilasta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella;

5 §

Rahoituksen laskentaperuste

Rahoitus käyttökustannuksiin määräytyy laskennallisten perusteiden mukaisesti. Rahoitus määräytyy:

1) lukiossa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelijamäärien sekä opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen perusteella.

3) perusopetuslaissa tarkoitettussa lisäopetuksessa, maahanmuuttajille järjestettävässä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, muille kuin oppivelvollisille järjestettävässä esiopetuksessa ja perusopetuksessa sekä ulkomailla järjestettävässä opetuksessa, perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettussa pidennettyyn oppivelvollisuuteen perustuvassa opetuksessa, koulukotiopetuksessa, sisäoppilaitosmuotoisesti järjestetyssä perusopetuksessa ja joustavassa perusopetuksessa oppilasmäärän ja oppilasta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

6 §

Kunnan valtionosuus ja valtionosuuden peruste lukiolaissa tarkoitettussa koulutuksessa, ammatillisessa peruskoulutuksessa ja ammatikorkeakoulussa

Kunnalle myönnetään valtionosuutta 5 §:n 1 kohdassa mainittujen toimintojen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 2 momentissa säädetyllä tavalla lasketusta kunnan valtionosuuden perusteesta vähennetään 8 §:n mukaan lasketut kunnan omarahoitusosuudet.

Kunnan valtionosuuden perustetta varten lasketaan yhteen:

1) kunnan järjestämää lukiokoulutusta ja maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävää lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta saavien opiskelijoiden määrän ja opiskelijaa kohti määrätyn yksikköhinnan tulo;

2) kunnan järjestämää ammatillista peruskoulutusta saavien opiskelijoiden määrien sekä oppisopimuskoulutuksena ja muuna ammatillisena peruskoulutuksena järjestettävää koulutusta varten opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot;

3) kunnan ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden määrien ja ammattikorkeakouluille opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot.

7 §

Kuntayhtymän ja yksityisen järjestämän lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatikorkeakoulun rahoitus

8 §

Kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammatikorkeakoulujen käyttökustannuksiin

Kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksista on 58,11 prosenttia ja maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen

6 §

Kunnan valtionosuus ja valtionosuuden peruste lukiolaissa tarkoitettussa koulutuksessa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa

Kunnalle myönnetään valtionosuutta 5 §:n 1 kohdassa mainittujen toimintojen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 2 momentissa säädetyllä tavalla lasketusta kunnan valtionosuuden perusteesta vähennetään 8 §:n mukaan lasketut kunnan omarahoitusosuudet.

Kunnan valtionosuuden perustetta varten lasketaan yhteen:

1) kunnan järjestämää lukiokoulutusta ja maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävää lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta saavien opiskelijoiden määrien ja opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot;

2) kunnan järjestämää ammatillista peruskoulutusta saavien opiskelijoiden määrien sekä oppisopimuskoulutuksena ja muuna ammatillisena peruskoulutuksena järjestettävää koulutusta varten opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot.

7 §

Kuntayhtymän ja yksityisen järjestämän lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen rahoitus

8 §

Kunnan omarahoitusosuus lukiolaissa tarkoitettun koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin

Kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen käyttökustannuksista on 58,11 prosenttia ja maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavan koulu-

valmistavan koulutuksen käyttökustannuksista 50 prosenttia euromäärästä, joka lasketaan siten, että 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla laskettu euromäärä jaetaan koko maan asukasmäärällä ja näin saatu euromäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

Kunnan omarahoitusosuutta laskettaessa 6 §:n 2 momentissa tarkoitetut kuntien valtionosuuden perusteet lasketaan yhteen ja näin saatuun euromäärään lisätään:

1) kuntayhtymille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille 7 §:n 1 momentin mukaisesti lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät;

2) valtion oppilaitoksille ja yliopistojen harjoittelukouluille 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten 23 §:n nojalla vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen perusteella lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät.

Kunnan omarahoitusosuutta laskettaessa ei oteta huomioon:

1) opiskelijoita, joilla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa tai joilla on kotikunta Ahvenanmaalla;

2) opiskelijoita, joille lukiolain 3 §:n 1 momentin nojalla järjestetään opetusta ulkomailla;

3) ammatillisessa opettajankoulutuksessa olevia opiskelijoita eikä tästä koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia.

11 §

Rahoitus perusopetuslaissa tarkoitettuun lisäopetukseen

Perusopetuslain 5 §:ssä tarkoitettua lisäopetusta järjestävälle kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle koulutuksen järjestäjälle myönnetään lisäopetusta varten rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun *sen kunnan, jossa opetuksen järjestäjän perusopetus pääasialli-*

tuksen käyttökustannuksista 50 prosenttia euromäärästä, joka lasketaan siten, että 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla laskettu euromäärä jaetaan koko maan asukasmäärällä ja näin saatu euromäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

Kunnan omarahoitusosuutta laskettaessa 6 §:n 2 momentissa tarkoitetut kuntien valtionosuuden perusteet lasketaan yhteen ja näin saatuun euromäärään lisätään:

1) kuntayhtymille ja yksityisille koulutuksen järjestäjille 7 §:n 1 momentin mukaisesti lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät; ja

2) valtion oppilaitoksille ja yliopistojen harjoittelukouluille 5 §:n 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja varten 23 §:n nojalla vahvistettujen keskimääräisten yksikköhintojen perusteella lasketut valtionosuuden perusteita vastaavat euromäärät.

Kunnan omarahoitusosuutta laskettaessa ei oteta huomioon:

1) opiskelijoita, joilla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa Suomessa tai joilla on kotikunta Ahvenanmaalla;

2) opiskelijoita, joille lukiolain 3 §:n 1 momentin nojalla järjestetään opetusta ulkomailla.

Kunnan omarahoitusosuuteen lisätään ammattikorkeakoulujen kuntarahoitusosuuden poistumisen johdosta vuosittain euromäärä, joka on kunnan asukasta kohti 53,65 euroa vuoden 2015 tasossa. Vuosittaista euromäärää laskettaessa huomioidaan varainhoitovuoden arvioitu kustannustason muutos ja koko maan asukasmäärän muutos.

11 §

Rahoitus perusopetuslaissa tarkoitettuun lisäopetukseen

Perusopetuslain 5 §:ssä tarkoitettua lisäopetusta järjestävälle kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle *opetuksen* järjestäjälle myönnetään lisäopetusta varten rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain

sesti järjestetään, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistettu kotikuntakorvauksen perusosa kerrottuna luvulla 1,21 kerrotaan perusopetuksen lisäopetuksen opiskelijamäärällä.

38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,26 ja perusopetuksen lisäopetuksen oppilasmäärällä.

12 §

12 §

Rahoitus maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen

Rahoitus maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen

Kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle koulutuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuslain 5 §:ssä tarkoitettua maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaa opetusta varten rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun *sen kunnan, jossa opetuksen järjestäjän perusopetus pääasiallisesti järjestetään, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistettu perusopetuksen kotikuntakorvauksen perusosa kerrottuna luvulla 2,39 kerrotaan opiskelijamäärällä.*

Kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuslain 5 §:ssä tarkoitettua maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaa opetusta varten rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 2,49 ja tässä pykälässä tarkoitettulla oppilasmäärällä.

13 §

13 §

Rahoitus muille kuin oppivelvollisille järjestettävään esi- ja perusopetukseen

Rahoitus muille kuin oppivelvollisille järjestettävään esi- ja perusopetukseen

Kunnalle, kuntayhtymälle ja yksityiselle koulutuksen järjestäjälle myönnetään muille kuin oppivelvollisille järjestettävää perusopetusta varten euromäärä, joka saadaan, kun *kunnan, jossa opetus pääasiallisesti järjestetään, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistettu kotikuntakorvauksen perusosa kerrottuna luvulla 1,35 kerrotaan oppilasmäärällä.*

Kunnalle, kuntayhtymälle ja yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetään muille kuin oppivelvollisille järjestettävää perusopetusta varten *sekä perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua pidennettyä oppivelvollisuuden suorittamista edeltävää esiope- tusta varten rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,41 ja oppilasmäärällä.*

14 §

14 §

Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluville perusopetuksen oppilaille myönnettävä korotus

Lisärahoitus perusopetuslaissa tarkoitettuun pidennettyyn oppivelvollisuuteen

Sen lisäksi, mitä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa ja tämän

Sen lisäksi, mitä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa ja tämän

lain 13 §:n 1 momentissa säädetään perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettuun 11-vuotiseen oppivelvollisuuteen perustuvan opetuksen käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta, mainittua opetusta järjestävälle kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle koulutuksen järjestäjälle myönnetään korotuksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n mukainen perusopetuksen perushinta 2,41-kertaisena kerrotaan tässä pykälässä tarkoitettulla oppilasmäärällä ja siihen lisätään perusopetuksen perushinta 1,45-kertaisena kerrottuna vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden määrällä.

lain 13 §:n 1 momentissa säädetään perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettuun 11-vuotiseen oppivelvollisuuteen perustuvan opetuksen käyttökustannuksiin myönnettävästä valtionosuudesta, mainittua opetusta järjestävälle kunnalle, kuntayhtymälle tai perusopetuksen järjestämisluvan saaneelle yksityiselle *opetuksen* järjestäjälle myönnetään *lisärahoituksena* euromäärä, joka saadaan, kun *kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 2,97* ja tässä pykälässä tarkoitettulla oppilasmäärällä ja siihen lisätään *euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,79* ja vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden määrällä.

15 §

Perusopetuksen sisäoppilaitoslisä ja koulukotikorotus

Kunnalle, kuntayhtymälle tai yksityisen koulutuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen sisäoppilaitokseen kuuluvan majoituksen ja ruokailun saavien oppilaiden osalta euromäärä, joka on 26 prosenttia opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 23 §:n nojalla säädetystä ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta.

Yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle, jonka perusopetuksen järjestämisluvan mukaisena erityisenä koulutustehtävänä on koulukotiopetuksen järjestäminen, myönnetään koulukotiopetusta saavista oppilaista lisärahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n mukainen perusopetuksen perushinta kerrottuna luvulla 1,51 kerrotaan koulukotiopetusta saavien oppilaiden määrällä.

15 §

Perusopetuksen sisäoppilaitoslisä ja koulukotikorotus

Kunnalle, kuntayhtymälle tai yksityisen *opetuksen* järjestäjälle myönnetään perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen sisäoppilaitokseen kuuluvan majoituksen ja ruokailun saavien oppilaiden osalta euromäärä, joka *saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaan vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 0,46* ja *sisäoppilaitoksessa majoitettujen oppilaiden määrällä.*

Yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle, jonka perusopetuksen järjestämisluvan mukaisena erityisenä koulutustehtävänä on koulukotiopetuksen järjestäminen, myönnetään koulukotiopetusta saavista oppilaista lisärahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n *mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,86* ja koulukotiopetusta saavien oppilaiden määrällä.

17 §

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän toiminnan aloittaminen

Perusopetuslain mukaisen järjestämisluvan saaneelle yksityisen perusopetuksen järjestäjälle myönnetään toiminnan aloittamiseen toiminnan aloittamiskauden alusta sen varainhoitovuoden loppuun, jolta järjestäjälle ei makseta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 37 §:n mukaista kotikuntakorvausta, mainittua korvausta vastaava euromäärä laskettuna sen kunnan mukaan, jossa perusopetus pääasiallisesti järjestetään.

18 §

Rahoitus ulkomailla järjestettävään perusopetuslain mukaiseen opetukseen

Ulkomailla järjestettävää opetusta varten opetuksen järjestäjälle myönnetään rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun oppilasmäärällä kerrotaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n mukainen perusopetuksen perushinta tai mainittu perushinta korotettuna tai alennettuna siten kuin valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään.

23 §

Keskimääräiset yksikköhinnat

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteina käytettävät lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja taiteen perusopetuksen keskimääräiset yksikköhinnat siten kuin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n 2 momentissa ja 57 §:ssä säädetään.

Yksikköhinnat määrää opetus- ja kulttuuriministeriö. Tämän lain 24—26 §:ssä tarkoitettujen yksikköhinnat määrätään siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät euromäärät yhteenlas-

17 §

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän toiminnan aloittaminen

Perusopetuslain mukaisen järjestämisluvan saaneelle yksityisen perusopetuksen järjestäjälle myönnetään toiminnan aloittamiseen toiminnan aloittamiskauden alusta sen varainhoitovuoden loppuun, jolta järjestäjälle ei makseta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 37 §:n mukaista kotikuntakorvausta, mainittua korvausta vastaava euromäärä.

18 §

Rahoitus ulkomailla järjestettävään perusopetuslain mukaiseen opetukseen

Ulkomailla järjestettävää opetusta varten opetuksen järjestäjälle myönnetään rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun oppilasmäärällä kerrotaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 38 §:n mukaisesti vahvistetusta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 160,78 euroa, ja erotus kerrotaan luvulla 1,23 tai edellä mainittu euromäärä korotettuna tai alennettuna siten kuin valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään.

23 §

Keskimääräiset yksikköhinnat

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteina käytettävät lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen keskimääräiset yksikköhinnat siten kuin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n 2 momentissa ja 57 §:ssä säädetään.

Yksikköhinnat määrää opetus- ja kulttuuriministeriö. Tämän lain 24 ja 25 §:ssä tarkoitettujen yksikköhinnat määrätään siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät euromäärät yh-

kettuina vastaavat keskimääräisten yksikköhintojen perusteella laskettavia euromääriä.

23 a §

Lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja taiteen perusopetuksen keskimääräisten yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015

Edellä 23 §:stä poiketen, säädettäessä lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja taiteen perusopetuksen keskimääräisiä yksikköhintoja vuodelle 2013 ja 2014 ei oteta huomioon kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja kustannustason muutoksesta johtuvia tarkistuksia. Säädettäessä edellä tarkoitettuja yksikköhintoja vuodelle 2015 ei oteta huomioon edellä mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettua tarkistusta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinnan laskemisesta, keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2014 on 4,1814 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2013 säädetty keskimääräinen yksikköhinta lukuun ottamatta toiminnan laadun ja laajuuden muutoksen johdosta keskimääräiseen yksikköhintaan tehtävää lisäystä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan laskemisesta, keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2014 on 1,605 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2013 säädetty keskimääräinen yksikköhinta. Vähennystä laskettaessa ei oteta huomioon 68 §:ssä tarkoitettua keskimääräisen yksikköhinnan euromääräistä korotusta eikä siitä 69 §:n mukaan tehtävää vähennystä.

teenlaskettuina vastaavat keskimääräisten yksikköhintojen perusteella laskettavia euromääriä.

23 a §

Lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen keskimääräisten yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015

Poiketen siitä, mitä 23 §:n 1 momentissa säädetään, lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen keskimääräisiä yksikköhintoja vuodelle 2013 ja 2014 säädettäessä ei oteta huomioon kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja kustannustason muutoksesta johtuvia tarkistuksia. Säädettäessä lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen yksikköhintoja vuodelle 2015 ei oteta huomioon edellä mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettua tarkistusta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan laskemisesta, keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2014 on 4,1814 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2013 säädetty keskimääräinen yksikköhinta ja vuonna 2015 7,7251 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2014 säädetty keskimääräinen yksikköhinta lukuun ottamatta toiminnan laadun ja laajuuden muutoksen johdosta keskimääräiseen yksikköhintaan tehtävää lisäystä eikä kustannustason arvioitua muutosta vuodelle 2015.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan laskemisesta, keskimääräinen yksikköhinta vuonna 2014 on 1,605 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2013 säädetty keskimääräinen yksikköhinta. Vuonna 2015 keskimääräinen yksikköhinta on 2,8169 prosenttia pienempi kuin vuodelle 2014 säädetty keskimääräinen yksikköhinta lukuun ottamatta kustannustason arvioitua muutosta vuodelle 2015. Vähennystä laskettaessa ei oteta huomioon jäljempänä 68 §:ssä tarkoitettua keskimääräisen yksikköhinnan euromääräistä korotusta eikä siitä 69 §:n mukaan tehtävää vähennystä.

24 §

Lukion yksikköhinnat

Lukion yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan joka neljäs vuosi kaikille koulutuksen järjestäjille lukiolaissa tarkoitetusta koulutuksesta yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna aiheutuneiden valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella. Yksikköhintoja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon ulkomailla järjestetystä opetuksesta aiheutuneita menoja eikä mainittua opetusta saavia opiskelijoita. Yksikköhintoja laskettaessa niiden opiskelijoiden määrästä, jotka opintonsa aloittaessaan ovat täyttäneet 18 vuotta, otetaan huomioon 58 prosenttia.

Muina kuin 1 momentissa mainittuina vuosina yksikköhinnat lasketaan siten kuin tässä pykälässä säädetään, kuitenkin 1 momentissa tarkoitetun vuoden yksikköhintoja laskettaessa selvitettyjen kokonaiskustannusten perusteella.

25 §

Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnat

Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan joka neljäs vuosi siten, että yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna ammatillisen koulutuksen järjestäjille aiheutuneet ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen sekä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun näyttötutkintona suoritettavan ammatilliseen perustutkintoon valmistavan koulutuksen valtakunnalliset kokonaiskustannukset jaetaan valtionosuuden myöntämisen perusteena käytettävien edellä tarkoitetussa koulutuksessa olevien opiskelijoiden yhteismäärällä mainittuna vuonna. *Muina vuosina yksikköhinnat lasketaan siten kuin tässä pykälässä säädetään, kuitenkin edellä tässä momentissa tarkoitetun vuoden yksikköhintoja laskettaessa selvitettyjen kokonaiskustannusten perusteella.* Yksikköhintoja laskettaessa ei oteta huomioon oppisopimuskoulutuksesta aiheutuneita kustannuksia eikä kyseistä kou-

24 §

Lukion yksikköhinnat

Lukion yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan vuosittain kaikille koulutuksen järjestäjille lukiokoulutuksesta yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna aiheutuneiden valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella. Yksikköhintoja laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon ulkomailla järjestetystä opetuksesta aiheutuneita menoja eikä mainittua opetusta saavia opiskelijoita. Yksikköhintoja laskettaessa niiden opiskelijoiden määrästä, jotka opintonsa aloittaessaan ovat täyttäneet 18 vuotta, otetaan huomioon 58 prosenttia.

(6. mom. kumotaan)

25 §

Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnat

Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan vuosittain siten, että yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna ammatillisen koulutuksen järjestäjille aiheutuneet ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen sekä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun näyttötutkintona suoritettavan ammatilliseen perustutkintoon valmistavan koulutuksen valtakunnalliset kokonaiskustannukset jaetaan valtionosuuden myöntämisen perusteena käytettävien edellä tarkoitetussa koulutuksessa olevien opiskelijoiden yhteismäärällä mainittuna vuonna. Yksikköhintoja laskettaessa ei oteta huomioon oppisopimuskoulutuksesta aiheutuneita kustannuksia eikä kyseistä koulutusta saavia opiskelijoita.

lutusta saavia opiskelijoita.

26 §

Ammattikorkeakoulujen yksikköhinnat

Ammattikorkeakoulujen yksikköhinnat opiskelijaa kohden lasketaan joka neljäs vuosi siten, että yksikköhintojen määrittäminen edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kaikissa ammattikorkeakouluissa aiheutuneet valtakunnalliset kokonaiskustannukset jaetaan valtionosuuden myöntämisen perusteena käytettävien ammattikorkeakoululain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen mukaan määräytyvien laskennallisten opiskelijoiden yhteismäärällä mainittuna vuonna.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin valtakunnallisiin kokonaiskustannuksiin luetaan mukaan ammattikorkeakoulun ylläpitäjän ammattikorkeakoulutoimintaan liittyvät kirjjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta mukaan valtakunnallisiin kokonaiskustannuksiin säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Yksikköhinnat määrätään siten, että euro-määrät, jotka saadaan kertomalla yksikköhinnat 1 momentin mukaan määräytyvällä laskennallisella opiskelijamäärällä, yhteenlaskettuina vastaavat 1 ja 2 momentin mukaan laskettuja valtakunnallisia kokonaiskustannuksia.

Ammattikorkeakoulun yksikköhinta määräytyy laskennallisesti perusteina ottaen huomioon toiminnan laajuus, laatu ja vaikuttavuus. Yksikköhinta muodostuu koulutuksen sekä soveltavan tutkimus- ja kehitystyön perusteella määräytyvistä rahoitusosuuksista. Koulutuksen perusteella määräytyvä rahoitusosuus perustuu suoritettuihin ammattikorkeakoulututkintoihin ja suoritettuihin ammatillisiin opettajankoulutusopintoihin, suoritettuihin opintopisteisiin, avoimessa ammattikorkeakouluopetuksessa tai muutoin erillisinä opintoina ja maahanmuuttajien valmentavassa koulutuksessa suoritettuihin opintopisteisiin, opiskelijapalautteeseen, kansainväliseen opiskelijaliikkuvuuteen sekä ammattikorkeakoulusta valmistuneiden työllisten määrään. Soveltavan tutkimus- ja kehitystyön perusteella määräytyvä rahoitusosuus perustuu julkaisuihin,

Voimassa oleva laki

suoritettuihin ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin, henkilöstön kansainväliseen liikkuvuuteen sekä tutkimus- ja kehitystyön ulkopuoliseen rahoitukseen. Yksikköhinnat on määrättävä siten, että kaikkien ammattikorkeakoulujen rahoituksesta koulutuksen perusteella määräytyvä osuus on 85 prosenttia ja soveltavan tutkimus- ja kehitystyön osuus on 15 prosenttia. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi erityisestä syystä korottaa ammattikorkeakoulun yksikköhintaa. Yksikköhinnan laskemisesta ja laskentaperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Muina kuin 1 momentissa tarkoitettuina vuosina yksikköhinnat lasketaan siten kuin tässä pykälässä säädetään, kuitenkin 1 momentissa tarkoitettujen vuoden yksikköhintoja laskettaessa käytettyjen kokonaiskustannusten perusteella.

26 a §

Ammattikorkeakoulujen keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat vuosina 2013—2015

Edellä 23 ja 26 §:stä poiketen, ammattikorkeakoulujen keskimääräiset yksikköhinnat ja yksikköhinnat lasketaan vuosina 2013—2015 siten, että valtion rahoitus, verrattuna kunkin vuoden kustannustason muutoksella tarkistettuihin keskimääräisiin yksikköhintoihin, vähenee 20 miljoonaa euroa vuonna 2013, 31 miljoonaa euroa vuonna 2014, ja 51 miljoonaa euroa vuonna 2015. Vähennystä laskettaessa otetaan kunakin vuonna huomioon ammattikorkeakoululain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sopimuksen mukaan määräytyvien laskennallisten opiskelijoiden vähentämisestä aiheutuva valtion menojen säästö.

27 a §

Ammatillisen lisäkoulutuksen ja ammatillisten erikoisoppilaitosten yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015

Poiketen siitä, mitä 27 §:n 1 momentissa säädetään ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintojen laskemisesta opiskelijatyövuotta kohden, ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintojen laskennan perusteena

27 a §

Ammatillisen lisäkoulutuksen ja ammatillisten erikoisoppilaitosten yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015

Poiketen siitä, mitä 27 §:n 1 momentissa säädetään ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintojen laskemisesta opiskelijatyövuotta kohden, ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintojen laskennan perusteena käytetään

käytetään euromäärää, joka vuonna 2013 on 92,6 prosenttia ja joka vuonna 2014 on 91,2 prosenttia 23 §:ssä tarkoitettusta ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta.

euromäärää, joka vuonna 2013 on 92,6 prosenttia, vuonna 2014 91,2 prosenttia ja vuonna 2015 93,8 prosenttia 23 §:ssä tarkoitettusta ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisestä yksikköhinnasta.

28 §

Opetustuntikohtaisesti rahoitetun taiteen perusopetuksen yksikköhinta

Edellä 20 §:ssä tarkoitettu taiteen perusopetuksen yksikköhinta lasketaan joka neljäs vuosi jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna taiteen perusopetuksesta aiheutuneet valtakunnalliset kokonaiskustannukset yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna pidettyjen opetustuntien yhteismäärällä. *Muina vuosina yksikköhinta lasketaan edelliselle vuodelle määrättyjen yksikköhintojen perusteella ottaen lisäksi huomioon, mitä 23 §:ssä säädetään.*

28 §

Opetustuntikohtaisesti rahoitetun taiteen perusopetuksen yksikköhinta

Edellä 20 §:ssä tarkoitettu taiteen perusopetuksen yksikköhinta lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna taiteen perusopetuksesta aiheutuneet valtakunnalliset kokonaiskustannukset yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna pidettyjen opetustuntien yhteismäärällä.

29 a §

Perusopetuksen yksikköhintojen laskeminen vuosina 2013—2015

Edellä 29 §:ssä tarkoitettuja perusopetuksen yksikköhintoja vahvistettaessa kotikuntakorvausten perusosista ja perusopetuksen perushinnasta vähennetään vuoden 2013 kustannustason muutoksesta johtuva korotus vuosina 2013—2015 ja vuoden 2014 kustannustason muutoksesta johtuva korotus vuosina 2014 ja 2015.

31 §

Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Lukion, ammatillisen koulutuksen, *ammattikorkeakoulun* ja opetustuntiperusteisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen käyttökustannuksina ei pidetä:

31 §

Yksikköhintoja laskettaessa huomiotta jätettävät kustannukset

Lukion, ammatillisen koulutuksen ja opetustuntiperusteisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen käyttökustannuksina ei pidetä:

1) tässä laissa tarkoitetusta perustamis-hankkeesta eikä maa-alueen hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuneita kustannuksia;

2) opiskelijoiden koulumatkojen kuljetuk-sen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia;

3) tavaran ja palvelun hankintahintaan sisäl-tyvää arvonlisäveroa;

4) lainojen hoitokustannuksia eikä lasken-nallisia korkoja ja poistoja;

5) kustannuksia, joihin myönnetään erik-seen lakiin perustuvaa valtion rahoitusta;

6) maksuja 1 §:ssä mainittujen lakien ja va-paasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen toiminnan järjestäjille, jos maksu-jen perusteena olevasta toiminnasta toimin-nan järjestäjille aiheutuvat kustannukset ote-taan huomioon yksikköhintoja laskettaessa;

7) edellä 1 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjän maksullisen palvelutoi-minnan kustannuksia; eikä

8) muita kuin välittömästi 1 §:ssä mainittu-jen lakien mukaisen toiminnan järjestämisestä aiheutuneita hallintokustannuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen koulu-tusmuotojen käyttökustannukset, joihin myönnetään rahoitusta Euroopan yhteisöjen talousarviosta, saadaan lukea tämän lain no-jalla rahoitettaviksi käyttökustannuksiksi siltä osin kuin Euroopan yhteisöjen talousarviosta myönnettävä ja sitä vastaava valtion talousar-vion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei niitä kata.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen eri kou-lutusmuotojen käyttökustannuksista vähenne-tään koulutuksen järjestäjille 44 §:n 1 ja 2 momentin nojalla asianomaista toimintaa var-ten kustannusten laskemisvuonna myönnetty-jä valtionavustuksia vastaava euromäärä. *Ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksista vähennetään ammattikorkeakoululain 33 §:n 1 momentin nojalla myönnettyä rahoitusta vastaava euromäärä.*

Sen estämättä, mitä 1 momentin 4 kohdassa säädetään ammatillisen koulutuksen järjestä-jän ja ammattikorkeakoulun ylläpitäjän kir-janpidon mukaisista poistoista, on voimassa, mitä 25 §:n 2 momentissa ja 26 §:n 2 momen-tissa säädetään.

1) tässä laissa tarkoitetusta perustamis-hankkeesta eikä maa-alueen hankkimisesta tai vuokraamisesta aiheutuneita kustannuk-sia;

2) opiskelijoiden koulumatkojen kuljetuk-sen järjestämisestä aiheutuneita kustannuk-sia;

3) tavaran ja palvelun hankintahintaan si-sältyvää arvonlisäveroa;

4) lainojen hoitokustannuksia eikä lasken-nallisia korkoja ja poistoja;

5) kustannuksia, joihin myönnetään erik-seen lakiin perustuvaa valtion rahoitusta;

6) maksuja 1 §:ssä mainittujen lakien ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen toiminnan järjestäjille, jos maksujen perusteena olevasta toiminnasta toiminnan järjestäjille aiheutuvat kustannuk-set otetaan huomioon yksikköhintoja lasket-taessa;

7) 1 §:ssä mainittujen lakien mukaisen toi-minnan järjestäjän maksullisen palvelutoi-minnan kustannuksia; eikä

8) muita kuin välittömästi 1 §:ssä mainittu-jen lakien mukaisen toiminnan järjestämisestä aiheutuneita hallintokustannuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen koulu-tusmuotojen käyttökustannukset, joihin myönnetään rahoitusta *Euroopan unionin* talousarviosta, saadaan lukea tämän lain nojal-la rahoitettaviksi käyttökustannuksiksi siltä osin kuin *Euroopan unionin* talousarviosta myönnettävä ja sitä vastaava valtion talousarvion mukainen erillinen kansallinen rahoitus ei niitä kata.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen eri kou-lutusmuotojen käyttökustannuksista vähenne-tään koulutuksen järjestäjille 44 §:n 1 ja 2 momentin nojalla asianomaista toimintaa varten kustannusten laskemisvuonna myön-nettyjä valtionavustuksia vastaava euromää-rä.

Poiketen siitä, mitä 1 momentin 4 kohdassa säädetään poistoista, ammatillisen koulutuk-sen järjestäjän kirjanpidon mukaisiin poistoi-hin sovelletaan, mitä 25 §:n 2 momentissa säädetään.

32 §

Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinnoissa

Lukion, ammatillisen koulutuksen, *ammattikorkeakoulujen sekä* taiteen perusopetuksen yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityiselle koulutuksen järjestäjälle aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista mainitussa koulutusmuodossa.

Yksityisen ammatikorkeakoulun ylläpitäjän ja yksityisen ammatillisen koulutuksen järjestäjän yksikköhintaa voidaan korottaa hakemuksesta kunnan tai kuntayhtymän tämän lain mukaiseen toimintaan yksityiselle yhteisölle tai säätiölle luovuttaman kiinteistön ja käyttöomaisuuden osalta siten, että korotus kerrottuna rahoituksen määräämisessä käytettävällä opiskelijamäärällä vastaa enintään edellä mainittuun tarkoitukseen tapahtuvien luovutusten johdosta suoritettavien arvonlisäverojen määrää.

35 §

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhinnat

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhinnat lasketaan erikseen kunkin taide- ja kulttuurilaitosmuodon osalta joka neljäs vuosi jakamalla yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna niiden toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset asianomaisten kulttuurilaitosten saman kalenterivuoden todellisten henkilötyövuosien yhteismäärällä. Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää yksikköhinnan varainhoitovuodelle arvioidun kustannustason mukaiseksi ja ottaen huomioon valtion toimenpiteistä aiheutuvat toiminnan laajuuden ja laadun muutokset soveltuvin osin siten kuin 23 §:n 1 momentissa säädetään. *Muina vuosina yksikköhinnaksi määrätään edelliselle vuodelle määrätty yksikköhinta tarkistettuna kustannustason sekä toiminnan laajuuden ja laadun muutoksilla.*

32 §

Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinnoissa

Lukion, ammatillisen koulutuksen ja taiteen perusopetuksen yksikköhintoja korotetaan yksityisen koulutuksen järjestäjän osalta siten, että korotus vastaa yksityisten koulutuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityiselle koulutuksen järjestäjälle aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista mainitussa koulutusmuodossa.

Yksityisen ammatillisen koulutuksen järjestäjän yksikköhintaa voidaan korottaa hakemuksesta kunnan tai kuntayhtymän tämän lain mukaiseen toimintaan yksityiselle yhteisölle tai säätiölle luovuttaman kiinteistön ja käyttöomaisuuden osalta siten, että korotus kerrottuna rahoituksen määräämisessä käytettävällä opiskelijamäärällä vastaa enintään edellä mainittuun tarkoitukseen tapahtuvien luovutusten johdosta suoritettavien arvonlisäverojen määrää.

35 §

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhinnat

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhinnat lasketaan erikseen kunkin taide- ja kulttuurilaitosmuodon osalta *vuosittain* jakamalla yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna niiden toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset asianomaisten kulttuurilaitosten saman kalenterivuoden todellisten henkilötyövuosien yhteismäärällä. Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää yksikköhinnan varainhoitovuodelle arvioidun kustannustason mukaiseksi ja ottaen huomioon valtion toimenpiteistä aiheutuvat toiminnan laajuuden ja laadun muutokset soveltuvin osin siten kuin 23 §:n 1 momentissa säädetään.

35 a §

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintojen laskeminen vuonna 2014 ja 2015

35 a §

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintojen laskeminen vuonna 2014 ja 2015

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetyllä tavalla lasketusta yksikköhinnasta vähennetään vuonna 2015 lisäksi seuraavat euromäärät:

- 1) museoiden osalta 2 849 euroa;*
- 2) teattereiden osalta 2 183 euroa;*
- 3) orkestereiden osalta 2 167 euroa.*

42 §

Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma

Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii vuosittain seuraavaa neljää vuotta varten opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeiden valtakunnallisen rahoitussuunnitelman. *Lasten päivähoiton perustamishankkeita koskeva suunnitelma laaditaan tarpeelliseksi ajaksi kerrallaan.* Rahoitussuunnitelma sisältää suunnittelukautena toteutettaviksi tarkoitetut perustamishankkeet kalenterivuositain toteuttamisjärjestyksessä sekä arvion hankkeiden valtionavustuksista.

Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaa varten aluehallintovirasto laatii koulutuksen ja muiden 1 ja 2 §:ssä mainittujen lakien mukaisen toiminnan järjestäjiltä saatujen ehdotusten perusteella ja *oppilaitoshankkeiden osalta maakunnan liiton laatiman kiireellisyysjärjestyksen pohjalta* luettelon toiminta-alueellaan toteutettaviksi aiotuista perustamishankkeista. Hankkeet merkitään luetteloon niiden arvioidussa kiireellisyysjärjestyksessä. Ehdotukset luetteloa varten on toimitettava aluehallintovirastolle luettelon laatimista edeltävän vuoden loppuun mennessä. *Lasten päivähoiton osalta luettelo voidaan laatia aluehallintovirastoille tehtävien hakemusten perusteella.*

Rahoitussuunnitelma voidaan jättää laatimatta, jos perustamishankkeiden valtionavustuksiin käytettävissä oleva määräraha on vähäinen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi tehdä

42 §

Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma

Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii vuosittain seuraavaa neljää vuotta varten opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeiden valtakunnallisen rahoitussuunnitelman. Rahoitussuunnitelma sisältää suunnittelukautena toteutettaviksi tarkoitetut perustamishankkeet kalenterivuositain toteuttamisjärjestyksessä sekä arvion hankkeiden valtionavustuksista.

Liikuntalain mukaisen toiminnan perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaa varten aluehallintovirasto laatii 1 §:ssä mainitun liikuntalain mukaisen toiminnan järjestäjiltä saatujen ehdotusten perusteella luettelon toiminta-alueellaan toteutettaviksi aiotuista perustamishankkeista. Hankkeet merkitään luetteloon niiden arvioidussa kiireellisyysjärjestyksessä. Ehdotukset luetteloa varten on toimitettava aluehallintovirastolle luettelon laatimista edeltävän vuoden loppuun mennessä.

Rahoitussuunnitelma voidaan jättää laatimatta, jos perustamishankkeiden valtionavustuksiin käytettävissä oleva määräraha on vähäinen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi tehdä

muutoksia rahoitussuunnitelmaan, jos perustamishankkeiden valtionavustuksiin osoitetaan lisämäärärahoja rahoitussuunnitelman vahvistamisen jälkeen.

muutoksia rahoitussuunnitelmaan, jos perustamishankkeiden valtionavustuksiin osoitetaan lisämäärärahoja rahoitussuunnitelman vahvistamisen jälkeen.

43 §

Yhteinen perustamishanke

Toteutettaessa useamman hallinnonalan yhteinen perustamishanke tulee asianomaisten valtionapuviranomaisten ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin, jotta hankkeen toteuttaminen voidaan kokonaisuudessaan aloittaa samana vuonna.

48 §

Opiskelija- ja oppilasmäärien laskeminen

Ammattikorkeakoulun rahoitus varainhoitovuodelle lasketaan kertomalla 26 §:n 4 momentissa tarkoitettu yksikköhinta ammattikorkeakoululain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettun sopimuksen mukaan määräytyvällä opiskelijamäärällä.

50 §

Rahoituksen myöntäminen ja tarkistaminen

Opetusministeriö tarkistaa, ammattikorkeakouluille myönnettävää rahoitusta lukuun ottamatta, 1 momentin mukaan myönnetyn rahoituksen varainhoitovuoden keskimääräisten oppilas- ja opiskelijamäärien mukaiseksi varainhoitovuoden loppuun mennessä. Ammatillisessa peruskoulutuksessa rahoitus tarkistetaan kuitenkin enintään ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa määrätyn kokonaisopiskelijamäärän mukaiseksi. Tässä laissa tarkoitettun perusopetuksen rahoitus tarkistetaan, lukuun ottamatta 13 §:n 3 momentissa tarkoitettujen perusopetuksen kurssien ja 16 §:ssä tarkoitettun joustavan perusopetuksen oppilasmäärää, varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuun 20 päivän ja varainhoitovuoden syyskuun 20 päivän keskimääräisen oppilasmäärän mukaiseksi.

48 §

Opiskelija- ja oppilasmäärien laskeminen

(2. mom. kumotaan)

50 §

Rahoituksen myöntäminen ja tarkistaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa 1 momentin mukaan myönnetyn rahoituksen varainhoitovuoden keskimääräisten oppilas- ja opiskelijamäärien mukaiseksi varainhoitovuoden loppuun mennessä. Ammatillisessa peruskoulutuksessa rahoitus tarkistetaan kuitenkin enintään ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa määrätyn kokonaisopiskelijamäärän mukaiseksi. Tässä laissa tarkoitettun perusopetuksen rahoitus tarkistetaan, lukuun ottamatta 13 §:n 3 momentissa tarkoitettujen perusopetuksen kurssien ja 16 §:ssä tarkoitettun joustavan perusopetuksen oppilasmäärää, varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuun 20 päivän ja varainhoitovuoden syyskuun 20 päivän keskimääräisen oppilasmäärän mukaiseksi.

52 §

Valtionavustuksen myöntäminen ja maksaminen perustamishankkeeseen

Valtionapuviranomainen myöntää valtionavustuksen perustamishankkeeseen, jollei erikseen toisin säädetä, hakemuksesta 1 ja 2 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjälle.

52 §

Valtionavustuksen myöntäminen ja maksaminen perustamishankkeeseen

Valtionapuviranomainen myöntää valtionavustuksen perustamishankkeeseen, jollei erikseen toisin säädetä, hakemuksesta 1 §:n momentin 5 kohdassa tarkoitetun liikuntalain, 6 kohdassa tarkoitetun museolain, 7 kohdassa tarkoitetun teatteri- ja orkesterilain sekä 2 §:n 4 momentissa tarkoitetun kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain mukaisen toiminnan järjestäjälle.

53 §

Perustamishankkeeseen suoritettujen valtionavustuksen palautus

Perustamishankkeeseen saatua valtionavustusta vastaava suhteellinen osa hankitun omaisuuden käyvästä arvosta voidaan määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Jos omaisuus luovutetaan toiselle, joka käyttää omaisuutta valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan, tästä luovutuksesta johtuva palautus voidaan jättää määräämättä, jos luovuttaja omaisuuden luovutuksen yhteydessä sitoutuu vastaamaan palautusehdoista myös luovutuksen jälkeen tai jos luovutuksen saaja sitoutuu vastaaviin omaisuuden luovuttajaa koskeviin palautusehtoihin. Palautusta ei määrätä kuitenkaan suoritettavaksi, jos tässä momentissa tarkoitetun toimenpiteen tapahtuessa valtionavustuksen myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta.

Jos omaisuus, johon on saatu valtionavus-

53 §

Perustamishankkeeseen suoritettujen valtionavustuksen palautus

Perustamishankkeeseen saatu valtionavustus kerrottuna rakennushankkeen valmistuksen jälkeen tapahtuneella rakennuskustannusindeksin suhteellisella muutoksella ja vähennettynä rakennuksen iästä ja tavanomaisesta kulumisesta johtuvalla kohtuullisella arvon alenemalla, joka on 1 prosenttia vuodessa rakennuksen valmistumisesta 10 vuoden ajan ja tämän jälkeen 2 prosenttia vuodessa palautusvelvollisuuden päättymiseen asti, voidaan määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Jos omaisuus luovutetaan toiselle, joka käyttää omaisuutta valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan, tästä luovutuksesta johtuva palautus voidaan jättää määräämättä, jos luovuttaja omaisuuden luovutuksen yhteydessä sitoutuu vastaamaan palautusehdoista myös luovutuksen jälkeen tai jos luovutuksen saaja sitoutuu vastaaviin omaisuuden luovuttajaa koskeviin palautusehtoihin. Palautusta ei määrätä kuitenkaan suoritettavaksi, jos tässä momentissa tarkoitetun toimenpiteen tapahtuessa valtionavustuksen myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta.

Jos omaisuus, johon on saatu valtionavus-

tusta, tuhoutuu tai vahingoittuu, voidaan valtionavustusta vastaava suhteellinen osa vakuutus- tai muusta korvauksesta määrätä palautettavaksi valtiolle tai vähentää uuden perustamishankkeen valtionavustuksesta. Palautusta ei määrätä kuitenkaan suoritettavaksi eikä vähennystä tehdä, jos vahingon tapahtuessa valtionavustuksen myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta.

Palautusvelvollisuudesta ja korvauksen vähentämisestä päättää 57 §:ssä tarkoitettu valtionapuviranomainen. Valtionavustuksen saajan on ilmoitettava valtionapuviranomaiselle kuuden kuukauden kuluessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta olosuhteiden muuttumisesta. Jos myöhemmin käy ilmi, ettei ilmoitusta ole tehty määräajassa, on valtionavustusta vastaava suhteellinen osa omaisuuden käyvästä arvosta palautettava valtiolle korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentin mukaisine korkoineen, jollei valtionapuviranomainen erityisestä syystä toisin päättä.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään perustamishankkeeseen myönnetyn valtionavustuksen palauttamisajasta, valtion korvauksetta luovuttamien ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen ja irtaimiston valtionosuuksien palautusehdoista on voimassa, mitä asianomaisissa luovutussopimuksissa on sovittu.

57 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen opetus-, päivähoido- ja kirjastoalan perustamishankkeita koskevissa asioissa sekä 45 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa on aluehallintovirasto.

Opetushallitus on valtionapuviranomainen:

- 1) opetuksen toiminnallista kehittämistä koskevissa asioissa;
- 2) ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen kehittämistä, kokeilua ja toiminnan käynnistämistä sekä toimintaan liittyviä tarpeellisia erityistehtäviä koskevissa asioissa;

tusta, tuhoutuu tai vahingoittuu ja siitä saadaan vakuutus- tai muuta korvausta, voidaan valtionavustus 1 momentin mukaisesti laskettuna määrätä palautettavaksi valtiolle tai vähentää uuden perustamishankkeen valtionavustuksesta. Palautusta ei määrätä kuitenkaan suoritettavaksi eikä vähennystä tehdä, jos vahingon tapahtuessa valtionavustuksen myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta.

Palautusvelvollisuudesta ja korvauksen vähentämisestä päättää 57 §:ssä tarkoitettu valtionapuviranomainen. Valtionavustuksen saajan on ilmoitettava valtionapuviranomaiselle kuuden kuukauden kuluessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua olosuhteiden muuttumisesta. Jos myöhemmin käy ilmi, ettei ilmoitusta ole tehty määräajassa, on 1 momentin mukaisesti laskettu valtionavustuksen määrä palautettava valtiolle korkolain (633/1982) 12 §:n mukaisine korkoineen, jollei valtionapuviranomainen erityisestä syystä toisin päättä.

Poiketen siitä, mitä valtion korvauksetta luovuttamien ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen ja irtaimiston luovutussopimuksissa on sovittu palautusehdoista ja mitä edellä tässä pykälässä säädetään perustamishankkeeseen myönnetyn valtionavustuksen palauttamisajasta, palautusta ei määrätä suoritettavaksi, jos kiinteistön tai irtaimiston luovutuksesta on kulunut yli 30 vuotta.

57 §

Valtionapuviranomainen

Aluehallintovirasto on valtionapuviranomainen 45 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa ja 1 §:n 3 momentin mukaisissa perustamishankkeita koskevissa asioissa lukuun ottamatta opetus- ja kulttuuriministeriön ennen vuotta 2007 myöntämien perustamishankkeiden valtionosuuksien ja avustusten maksamista.

Opetushallitus on valtionapuviranomainen:

- 1) opetuksen toiminnallista kehittämistä koskevissa asioissa;
- 2) ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen kehittämistä, kokeilua ja toiminnan käynnistämistä sekä toimintaan liittyviä tarpeellisia erityistehtäviä koskevissa asioissa;

3) 45 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 46 §:ssä tarkoitettuja valtionavustuksia koskevissa asioissa.

Valtionapuviranomainen ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua työelämän kehittämis- ja palvelutehtävää koskevissa asioissa on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ruotsinkielisten koulutuksen järjestäjien osalta valtionapuviranomainen työelämän kehittämis- ja palvelutehtävää koskevissa asioissa on aluehallintovirasto.

Valtionapuviranomainen muissa tässä laissa tarkoitetuissa asioissa on opetus- ja kulttuuriministeriö. Toimivallan jaosta valtionapuviranomaisten välillä voidaan tarkemmin säätää valtioneuvoston asetuksella.

3) 45 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 46 §:ssä tarkoitettuja valtionavustuksia koskevissa asioissa.

Valtionapuviranomainen muissa tässä laissa tarkoitetuissa asioissa on opetus- ja kulttuuriministeriö.

Toimivallan jaosta valtionapuviranomaisten välillä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

68 §

Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen poistojen määrän vaikutus yksikköhintoihin

Sen estämättä, mitä 25 §:n 2 momentissa ja 26 §:n 2 momentissa säädetään, jos ammatillisen peruskoulutuksen järjestäjien kirjanpidon mukaisten ammatillisen koulutuksen poistojen määrä on vuosina 2005 ja 2009 alempi kuin 831,32 euroa vuodessa opiskelijaa kohden ja ammattikorkeakoulujen ylläpitäjien mainittuina vuosina tehtävien kirjanpidon mukaisten ammattikorkeakoulujen poistojen määrä on alempi kuin 487,31 euroa vuodessa ammattikorkeakoulun valtiosuuden perusteena käytettävää laskennallista opiskelijaa kohden, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen keskimääräistä yksikköhintaa korotetaan, siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarvittaessa säädetään, euromäärällä, joka vastaa edellä mainittujen euromäärien ja kirjanpidon mukaisten opiskelijaa kohden laskettujen poistojen erotusta. Mainitut euromäärät on laskettu vuoden 2005 kustannustasossa ja niitä tarkistetaan vuosittain kustannustason arvioitun muutoksen mukaisesti.

68 §

Ammatillisen koulutuksen poistojen määrän vaikutus yksikköhintoihin

Sen estämättä, mitä 25 §:n 2 momentissa säädetään, jos ammatillisen peruskoulutuksen järjestäjien kirjanpidon mukaisten ammatillisen koulutuksen poistojen määrä on vuosina 2005 ja 2009 alempi kuin 831,32 euroa vuodessa opiskelijaa kohden, ammatillisen koulutuksen keskimääräistä yksikköhintaa korotetaan, siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarvittaessa säädetään, euromäärällä, joka vastaa edellä mainitun euromäärän ja kirjanpidon mukaisten opiskelijaa kohden laskettujen poistojen erotusta. Mainittu euromäärä on laskettu vuoden 2005 kustannustasossa ja sitä tarkistetaan vuosittain kustannustason arvioitun muutoksen mukaisesti.

68 a §

Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen poistoihin liittyvän euromäärän laskeminen vuosina 2013—2015

Poiketen siitä, mitä 68 §:ssä säädetään pykälässä mainittujen euromäärien tarkistamisesta vuosittain kustannustason arvioidun muutoksen mukaisesti, euromääriä ei tarkisteta vuosina 2013 ja 2014 eikä vuonna 2015 vuoden 2013 arvioidun ja toteutuneen kustannustason muutoksella.

69 §

Aiemmin myönnettyjen ja maksamatta olevien perustamishankkeiden valtionosuudet.

Ennen tämän lain voimaantuloa ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen perustamishankkeisiin myönnetyt ja vuosittain maksettavat opiskelijaa kohti lasketut valtionosuudet vähennetään keskimääräisiä yksikköhintoja laskettaessa.

70 §

Valtionapuviranomainen perustamishankkeita koskevissa asioissa

Sen estämättä, mitä 57 §:n 1 momentissa säädetään, opetus- ja kulttuuriministeriö hoitaa valtionapuviranomaisen tehtävät perustamishankkeissa, joihin se on myöntänyt valtionosuuden tai -avustuksen ennen lain voimaantuloa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, aluehallintovirasto hoitaa valtionapuviranomaisen tehtävät 1 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa mainittujen lakien sekä perusopetuslain, taiteen perusopetuksesta annetun lain ja kirjastolain mukaiseen perustamishankkeeseen suoritettujen valtionosuuden tai -avustuksen palauttamista koskevassa asiassa.

68 a §

Ammatillisen koulutuksen poistoihin liittyvän euromäärän laskeminen vuosina 2013—2015

Poiketen siitä, mitä 68 §:ssä säädetään pykälässä *mainitun euromäärän* tarkistamisesta vuosittain kustannustason arvioidun muutoksen mukaisesti, euromäärää ei tarkisteta vuonna 2013 ja 2014 eikä vuonna 2015 vuoden 2013 arvioidun ja toteutuneen kustannustason *muutoksen mukaisesti*.

69 §

Aiemmin myönnettyjen ja maksamatta olevien perustamishankkeiden valtionosuudet.

Ennen tämän lain voimaantuloa ammatillisen koulutuksen perustamishankkeisiin myönnetyt ja vuosittain maksettavat opiskelijaa kohti lasketut valtionosuudet vähennetään keskimääräisiä yksikköhintoja laskettaessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Poiketen siitä mitä 24 §:n 1 momentissa, 25 §:n 1 momentissa, 28 §:n 1 momentissa ja 35 §:n 1 momentissa säädetään yksikköhintojen laskemisesta ja kustannusten tarkistami-

sesta vuosittain, ensimmäinen tämän lain mukainen kustannusten tarkistus tehdään varainhoitovuodelle 2016 vuoden 2013 kustannustietojen perusteella.

Poiketen siitä mitä 1 §:n 3 momentissa säädetään yleisten kirjastojen perustamishankkeiden vuonna 2015 tehtävät valtionavustuspäätökset myönnetään ja niiden maksut toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vuosille 2014–2017 vahvistaman rahoitussuunnitelman mukaisesti ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden perustamishankkeita koskevien säännösten mukaisesti.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyihin ammatillisista oppilaitoksista annetun lain muuttamisesta annetun lain (717/1992), ammatillisista aikuiskoulutuskeskuksista annetun lain muuttamisesta annetun lain (720/1992), ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998), ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/1995) ja ammattikorkeakoululain (351/2003) toiminnan mukaisiin perustamishankkeiden valtionosuuksien ja -avustusten palautuksiin sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyihin työelämän kehittämis- ja palvelutehtäviä koskeviin valtionavustuksiin sovelletaan niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

2.

Laki**vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 11 §:n 8 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1103/2010, sekä
muutetaan 11 §:n 2—6 momentti, 14 § ja 16 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 11 §:n 2—6 momentti ja 16 §:n 2 momentti laissa 1103/2010 sekä 14 § laissa 1765/2009, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

11 §

11 §

*Yksikköhinta**Yksikköhinta*

Opiskelijaviikon yksikköhinta lasketaan kansanopistoille joka neljäs vuosi jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kansanopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset opistojen saman vuoden opiskelijaviikkojen määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kansanopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään yksikköhinnan korottamisesta opistoissa, joiden ylläpitäjien ylläpitämisluvassa määrättyinä pääasiallisena koulutustehtävänä tai osana koulutustehtävää on vaikeasti vammaisille tarkoitettu koulutus taikka osana koulutustehtävää on työelämän aktiiviseen kansalaisuuteen ja työolojen kehittämiseen tarkoitettu koulutus tai ylläpitämisluvassa erityisestä syystä määrättävä muu erityinen koulutustehtävä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös opiston ulkopuolella asuvien opiskelijaviikoista yksikköhintaan tehtävästä vähennyksestä.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijavuorokauden yksikköhinta lasketaan joka neljäs vuosi jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna liikunnan koulutuskeskusten toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset koulutuskeskusten saman vuoden

Opiskelijaviikon yksikköhinta lasketaan kansanopistoille vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kansanopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset opistojen saman vuoden opiskelijaviikkojen määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kansanopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään yksikköhinnan korottamisesta opistoissa, joiden ylläpitäjien ylläpitämisluvassa määrättyinä pääasiallisena koulutustehtävänä tai osana koulutustehtävää on vaikeasti vammaisille tarkoitettu koulutus taikka osana koulutustehtävää on työelämän aktiiviseen kansalaisuuteen ja työolojen kehittämiseen tarkoitettu koulutus tai ylläpitämisluvassa erityisestä syystä määrättävä muu erityinen koulutustehtävä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös opiston ulkopuolella asuvien opiskelijaviikoista yksikköhintaan tehtävästä vähennyksestä.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijavuorokauden yksikköhinta lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna liikunnan koulutuskeskusten toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset koulutuskeskusten saman vuoden opiskelijavuoro-

opiskelijavuorokausien määrällä. Alueellisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijapäivän yksikköhinta määrätään vuosittain valtion talousarviossa olevan määrärahan puitteissa.

Opetustunnin yksikköhinta kansalaisopistoille lasketaan joka neljäs vuosi jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kansalaisopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset kansalaisopistojen saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kansalaisopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella. Kansalaisopistojen yksikköhintoja porrastetaan tiheästi asutuissa kunnissa kansalaisopiston sijaintikunnan asukastiheyden perusteella. Porrastusten suuruudesta ja yksikköhintojen tarkemmasta laskemisesta sekä siitä, mitä kuntia pidetään tiheästi asuttuina, säädetään valtioneuvoston asetuksella. Kansalaisopistojen keskimääräisen yksikköhinnan laskemisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 23 §:ssä säädetään.

Opetustunnin yksikköhinta kesäyliopistoille lasketaan joka neljäs vuosi jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kesäyliopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset kesäyliopistojen saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kesäyliopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Opetustunnin yksikköhinta opintokeskuskille lasketaan joka neljäs vuosi jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna opintokeskusten toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset opintokeskusten saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan opintokeskusten ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

kausien määrällä. Alueellisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijapäivän yksikköhinta määrätään vuosittain valtion talousarviossa olevan määrärahan puitteissa.

Opetustunnin yksikköhinta kansalaisopistoille lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kansalaisopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset kansalaisopistojen saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kansalaisopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella. Kansalaisopistojen yksikköhintoja porrastetaan tiheästi asutuissa kunnissa kansalaisopiston sijaintikunnan asukastiheyden perusteella. Porrastusten suuruudesta ja yksikköhintojen tarkemmasta laskemisesta sekä siitä, mitä kuntia pidetään tiheästi asuttuina, säädetään valtioneuvoston asetuksella. *Kansalaisopistojen keskimääräinen yksikköhinta säädetään valtioneuvoston asetuksella ja määrätään soveltuvin osin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 23 §:ssä säädetään.*

Opetustunnin yksikköhinta kesäyliopistoille lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kesäyliopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset kesäyliopistojen saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kesäyliopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Opetustunnin yksikköhinta opintokeskuskille lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna opintokeskusten toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset opintokeskusten saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan opintokeskusten ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

Muina kuin 2—6 momentissa tarkoitettuina vuosina yksikköhinnaksi määrätään edelliselle vuodelle määrätty yksikköhinta.

(8. mom. kumotaan)

14 §

Erityisavustukset ja ylimääräiset avustukset

Oppilaitosten ylläpitäjille voidaan myöntää laatu- ja kehittämisavustuksia, opintoseteliavustuksia, oppilaitosten rakenteellista kehittämisohjelmaa tukevia avustuksia sekä ylimääräisiä avustuksia käyttökustannuksiin valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen rajoissa.

16 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen 14 §:ssä tarkoitetuissa laatu- ja kehittämisavustuksissa, opintoseteliavustuksissa sekä ylimääräisissä avustuksissa on Opetushallitus. Rakenteellisen kehittämisohjelman tukemiseksi myönnettävät valtionavustukset sekä liikunnan koulutuskeskusten valtionavustukset myöntää opetus- ja kulttuuriministeriö.

14 §

Erityisavustukset ja ylimääräiset avustukset

Oppilaitosten ylläpitäjille voidaan myöntää laatu- ja kehittämisavustuksia, opintoseteliavustuksia, *rakenteellista kehittämistä tukevia avustuksia* sekä ylimääräisiä avustuksia käyttökustannuksiin valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen rajoissa.

16 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen 14 §:ssä tarkoitetuissa laatu- ja kehittämisavustuksissa, opintoseteliavustuksissa sekä ylimääräisissä avustuksissa on Opetushallitus. Rakenteellisen *kehittämisen* tukemiseksi myönnettävät valtionavustukset sekä liikunnan koulutuskeskusten valtionavustukset myöntää opetus- ja kulttuuriministeriö.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Poiketen siitä, mitä 11 §:n 2—6 momentissa säädetään yksikköhintojen laskemisesta ja kustannusten tarkistamisesta, ensimmäinen tämän lain mukainen kustannusten tarkistus tehdään varainhoitovuodelle 2016 vuoden 2013 kustannustietojen perusteella. Varainhoitovuodelle 2015 määrättäviin yksikköhintoihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaan tuloa myönnettyihin oppilaitosten rakenteellista kehittämisohjelmaa tukeviin avustuksiin sovelletaan lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki**perusopetuslain 43 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perusopetuslain (628/1998) 43 §:n 2 momentti, sellaisena kuin on laissa 1707/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

43 §

Rahoitus

Ehdotus

43 §

Rahoitus

Perusopetuslain mukaiseen opetukseen ja toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää valtionavustusta ja valtionavustusta *perustamishankkeisiin* siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään.

Perusopetuslain mukaiseen opetukseen ja toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään. *Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Investointihankkeiden valtionapuviranomaisena on aluehallintovirasto.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

4.

Laki**lukiolain 35 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lukiolain (629/1998) 35 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

35 §

35 §

Rahoitus

Rahoitus

Tässä laissa tarkoitettua koulutusta varten myönnetään rahoitusta *perustamishankkeisiin* ja käyttökustannuksiin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (635/1998) säädetään.

Tässä laissa tarkoitettua koulutusta varten myönnetään rahoitusta käyttökustannuksiin *valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetun määrärahan rajoissa valtionavustusta* siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään (1705/2009). *Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointihankkeisiin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointihankkeissa on aluehallintovirasto.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____ .

5.

Laki**lasten päivähoidosta annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) 12 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 909/2012, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Tämän lain mukaiseen toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta toiminnan kehittämistä, ko-keilua ja toiminnan käynnistämistä varten *sekä perustamishankkeisiin*. Avustuksen myöntämisestä säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009).

Tämän lain mukaiseen toimintaan voidaan valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa myöntää kunnille ja kuntayhtymille valtionavustusta siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään. *Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevissa asioissa on aluehallintovirasto.*

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .*

6.

Laki**taiteen perusopetuksesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 11 §:n 3 momentti, sellaisena
kuin se on laissa 1708/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

11 §

Valtionosuus

Valtionosuus

Koulutuksen järjestäjälle voidaan myöntää valtionavustusta *perustamishankkeisiin ja* valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa muihin valtionavustuksiin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään.

Koulutuksen järjestäjälle voidaan myöntää valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa säädetään. *Valtionavustusta voidaan myöntää myös investointeihin siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomaisena investointiavustuksia koskevissa asioissa on aluehallintovirasto.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 20 .

7.

Laki

kirjastolain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kirjastolain (904/1998) 9 §:n 2 momentti sellaisena kuin se on laissa 1709/2009 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Kunnalle myönnetään valtionavustusta valtion talousarvion rajoissa 4 §:ssä tarkoitetun keskuskirjasto- ja maakuntakirjastotehtävän hoitamiseen *sekä kirjaston perustamishankkeeseen* siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään. *Perustamishankkeena pidetään myös kirjastoauton ja -veneen hankintaa.*

Kunnalle myönnetään valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa 4 §:ssä tarkoitetun keskuskirjasto- ja maakuntakirjastotehtävän hoitamiseen *ja tämän lain mukaiseen toimintaan* siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään *sekä kirjaston investointihankkeisiin ja toimitilojen kehittämiseen siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomainen investointiavustuksissa on opetus- ja kulttuuriministeriö.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .

8.

Laki**ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 18 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1013/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

18 §

Rahoitus

Rahoitus

Ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjälle voidaan myöntää *hanke- ja kehittämisavustusta järjestämisluvassa mainitun työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hoitamiseen sekä muuta* kehittämisavustusta valtion talousarvioon otettujen määrärahojen rajoissa.

Ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjälle voidaan myöntää kehittämisavustusta valtion talousarvioon otettujen määrärahojen rajoissa.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä tammi-
kuuta 20 .*